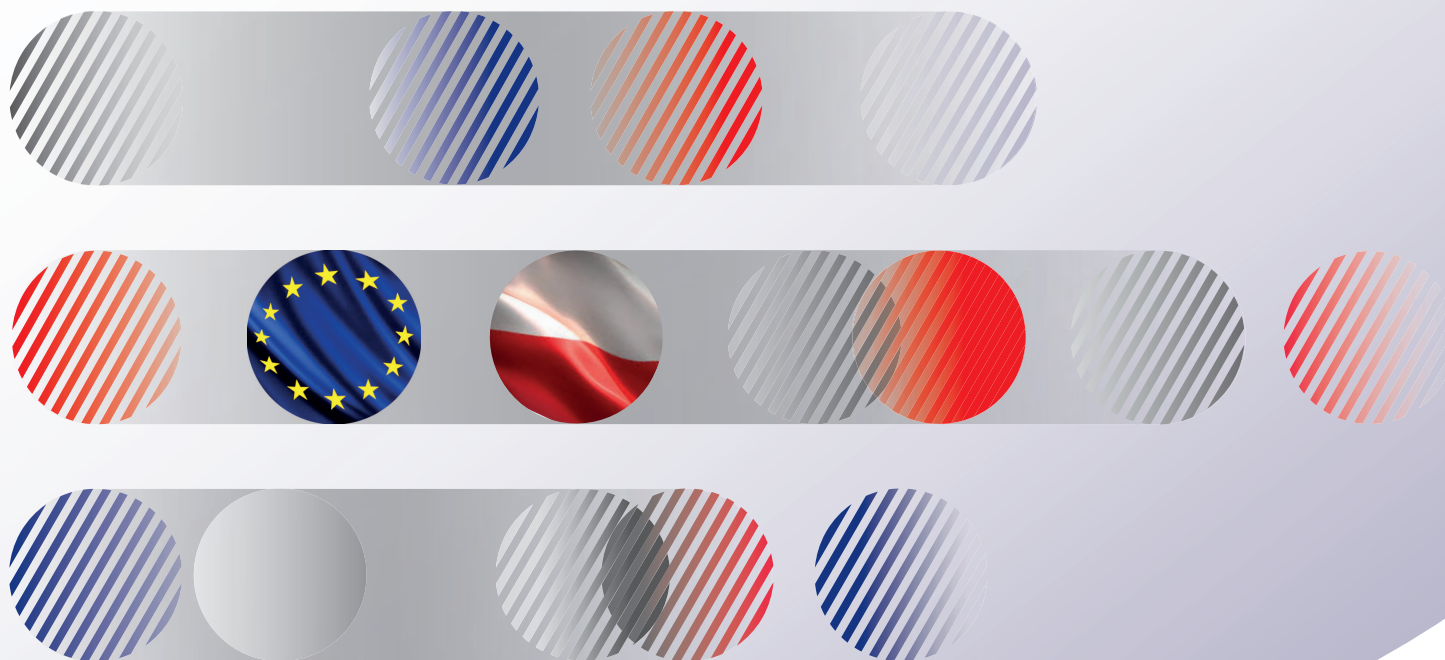


POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ

PORTRET STATYSTYCZNY

Poland in the European Union
A statistical portrait



POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ

PORTRET STATYSTYCZNY

Poland in the European Union
A statistical portrait

Warszawa Warsaw 2019



Opracowanie publikacji

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych

Statistics Poland, Statistical Products Department

Zespół autorski

Editorial team

Dominika Borek, Ewa Morytz-Balska, Justyna Gustyn, Anna Kozera, Joanna Kozłowska, Marcin Marikin, Marcin Safader, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski

Kierujący

Supervisor

Magdalena Ambroch, Renata Bielak

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Marek Wilczyński

Opracowanie map

Map preparation

Katarzyna Medolińska, Maciej Zych

ISBN 978-83-7027-716-1

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

<http://stat.gov.pl>



Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208.

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji — tel. (22) 608 32 10, 608 38 10

Zam. 190/2019/ nakł. 2500

Szanowni Państwo,

W dniu 1 maja 2019 r. minęło 15 lat od przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Z tej okazji mam przyjemność przekazać Państwu publikację pt. „Polska w Unii Europejskiej. Portret statystyczny”.

Lata obecności Polski w Unii Europejskiej to czas wielu przemian gospodarczych i społecznych, do których przyczyniło się otwarcie granic, uczestnictwo w jednolitym rynku europejskim oraz możliwość wykorzystania funduszy unijnych. To również okres rozwoju polskiej statystyki publicznej jako członka Europejskiego Systemu Statystycznego – czas doskonalenia metodologii i technik badawczych, podejmowania nowych tematów i eksploracji innowacyjnych źródeł danych.

Zasoby informacji gromadzone w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego zostały wykorzystane w niniejszej publikacji do zaprezentowania przemian, jakie od 2004 r. zaszły zarówno w Polsce, jak i w całej Unii Europejskiej. Oddanie pełnego spektrum tych zmian w zwartej formie jest zadaniem niemożliwym. Dlatego w publikacji zostały przedstawione jedynie wybrane zjawiska, uznane przez nas za najlepiej charakteryzujące dokonany przez kraje postęp i aktualne wyzwania społeczne, gospodarcze i środowiskowe. Danym liczbowym i opisom najciekawszych tendencji towarzyszą krótkie informacje o niektórych badaniach prowadzonych w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego.

Wyrażam nadzieję, że publikacja dostarczy Państwu wiedzy na temat przemian, jakie zaszły w okresie piętnastu lat członkostwa Polski we Wspólnocie. Niech będzie ona również źródłem informacji o działaniach podejmowanych wspólnie przez krajowe urzędy statystyczne, w tym GUS, zapewniających rzetelne i porównywalne dane o otaczającym nas świecie.

Czytelników, których niniejsza publikacja zainspiruje do poszukiwania dalszych, bardziej szczegółowych informacji statystycznych o Polsce i Unii Europejskiej, serdecznie zachęcam do skorzystania z innych opracowań Głównego Urzędu Statystycznego i Eurostatu.

Życzę Państwu przyjemnej lektury i pasjonującej wędrówki tropem statystyk europejskich.

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego



dr Dominik Rozkrut

Warszawa, maj 2019 r.

Dear Readers,

On 1st May 2019 fifteen years have passed since Poland's accession to the European Union. On this occasion I am delighted to present to you a publication entitled "Poland in the European Union. A statistical portrait".

The Polish presence in the European Union is a time of many economic and social changes enhanced by open borders, participation in the single European market and the possibility of using EU funds. It is also the period of development of the Polish official statistics as a member of the European Statistical System – the time of improving methodology and research techniques, undertaking new topics and exploring innovative data sources.

The information resources collected by the European Statistical System were used in this publication to present the changes that have taken place since 2004 both in Poland and in the European Union. Depicting the full spectrum of changes in a concise form is an almost impossible task. Therefore, the publication presents only selected phenomena, acknowledged as the best characterising progress made by countries as well as current social, economic and environmental challenges. The numerical data and descriptions of the most interesting tendencies are accompanied by brief information about selected surveys conducted within the framework of the European Statistical System.

I hope that the publication will provide you with knowledge about the changes that have taken place during the fifteen years of Poland's membership in the European Union. Let it also be a source of information on how the national statistical offices, including Statistics Poland, try to collectively provide reliable and comparable data about the world around us.

Readers, who will be inspired by this publication to look for further, more detailed statistical information about Poland and the European Union, I would like to encourage to use other studies of Statistics Poland and Eurostat.

I wish you a pleasant reading and a fascinating journey throughout European statistics.

President
Statistics Poland

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Rozkrut', with a long, sweeping underline that extends to the left and then curves back to the right.

Dominik Rozkrut, Ph.D.

Warsaw, May 2019

Spis treści

Wprowadzenie
Społeczeństwo
Gospodarka
Środowisko
Bibliografia

Table of contents

Introduction 9
Society 17
Economy 47
Environment 71
Bibliography 81

Uwagi ogólne

Jako podstawowe źródło danych prezentowanych w publikacji wykorzystano bazę danych Eurostatu (<https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>). Uzupełnienie stanowiły inne źródła międzynarodowe wymienione na str. 81. Dane dla Polski są w pełni porównywalne z danymi dla Unii Europejskiej ogółem (UE) i krajów członkowskich, mogą się one jednak nieco różnić od danych przedstawionych w innych wydawnictwach GUS. W publikacji wykorzystano najnowsze informacje dostępne w maju 2019 r. Jako podstawowy prezentowany okres przyjęto lata 2004–2018, jednak dla niektórych zagadnień może być on inny ze względu na różną dostępność danych. Większości przeliczeń danych (na 1 mieszkańca oraz na wskaźniki dynamiki i struktury) dokonano w Departamencie Opracowań Statystycznych GUS.

Publikacja ma charakter poglądowy, dlatego zdecydowano się na pewne uproszczenia i uogólnienia. Dane dla UE ogółem, niezależnie od prezentowanego roku, dotyczą 28 krajów. W wyjątkowych przypadkach, wobec braku takich informacji dla początkowych lat okresu 2004–2018, wykorzystano dane dla 27 krajów UE, o ile oceniono, że różnica ta nie wpłynie istotnie na przedstawiane tendencje. Nazwy prezentowanych kategorii mogą być skrócone i uproszczone w stosunku do ustalonych przez obowiązujące klasyfikacje statystyczne. Dane, w szczególności w opisach tendencji, podano z dużym zaokrągleniem. Suma poszczególnych wartości może nieco różnić się od wartości ogółem.

Szczegółowe wyjaśnienia metodologiczne dotyczące pojęć i wskaźników stosowanych w publikacji znajdują się na stronie internetowej Eurostatu – w bazie danych oraz w zakładce Statistics Explained (<https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained>).

General notes

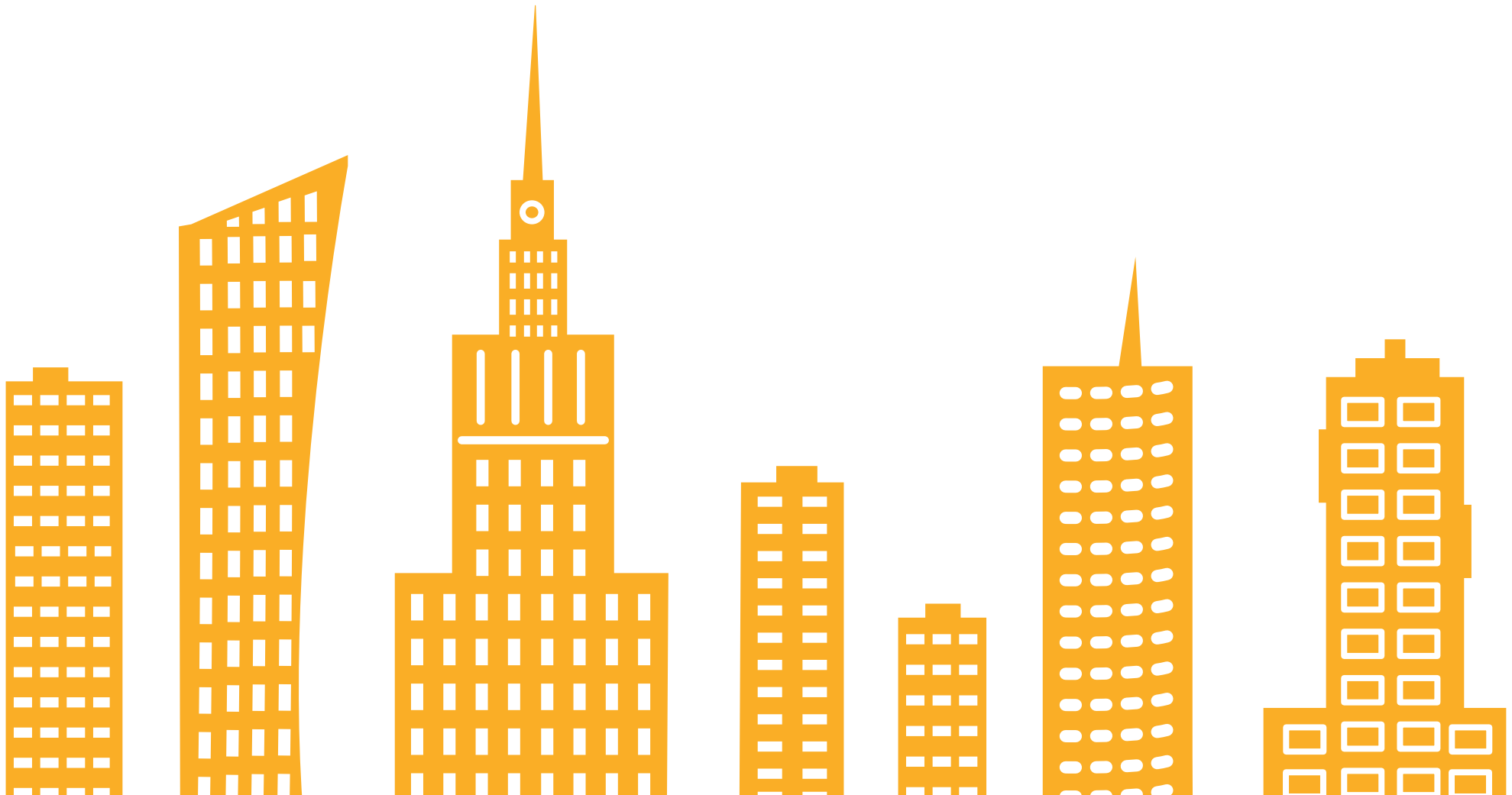
The main source material for data presented in this publication was the Eurostat database (<https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>). Further international data sources used in the publication are listed on page 81. Data for Poland are fully comparable with those for the European Union (EU) and the Member States, however they may subtly differ from those presented in other compilations of Statistics Poland. The publication uses latest data available in May 2019. As a basic presented period years 2004–2018 were taken, though in some cases it could be different due to various data availability. Most of the calculations of data (per capita, dynamic indicators or percentage share) were performed in the Statistical Products Department of Statistics Poland.

The publication is of illustrative character, therefore some simplifications and generalisations have been decided on. Data for the EU in total, regardless of the year presented, concern 28 countries. In some cases, when there were no such data for the initial years of the 2004–2018 period, data for 27 EU countries were used, as far as it was assessed that this difference will not significantly affect the trends described. The names of the presented categories may be shortened and simplified in comparison to those established in official statistical classifications. Data, especially in trend descriptions, are presented with considerable rounding. The sum of the individual values may slightly differ from the total value.

Detailed methodological notes concerning the basic concepts and indicators used in the publication can be found at the Eurostat website – in the database and in the Statistics Explained tab (<https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained>).

Wprowadzenie

Introduction



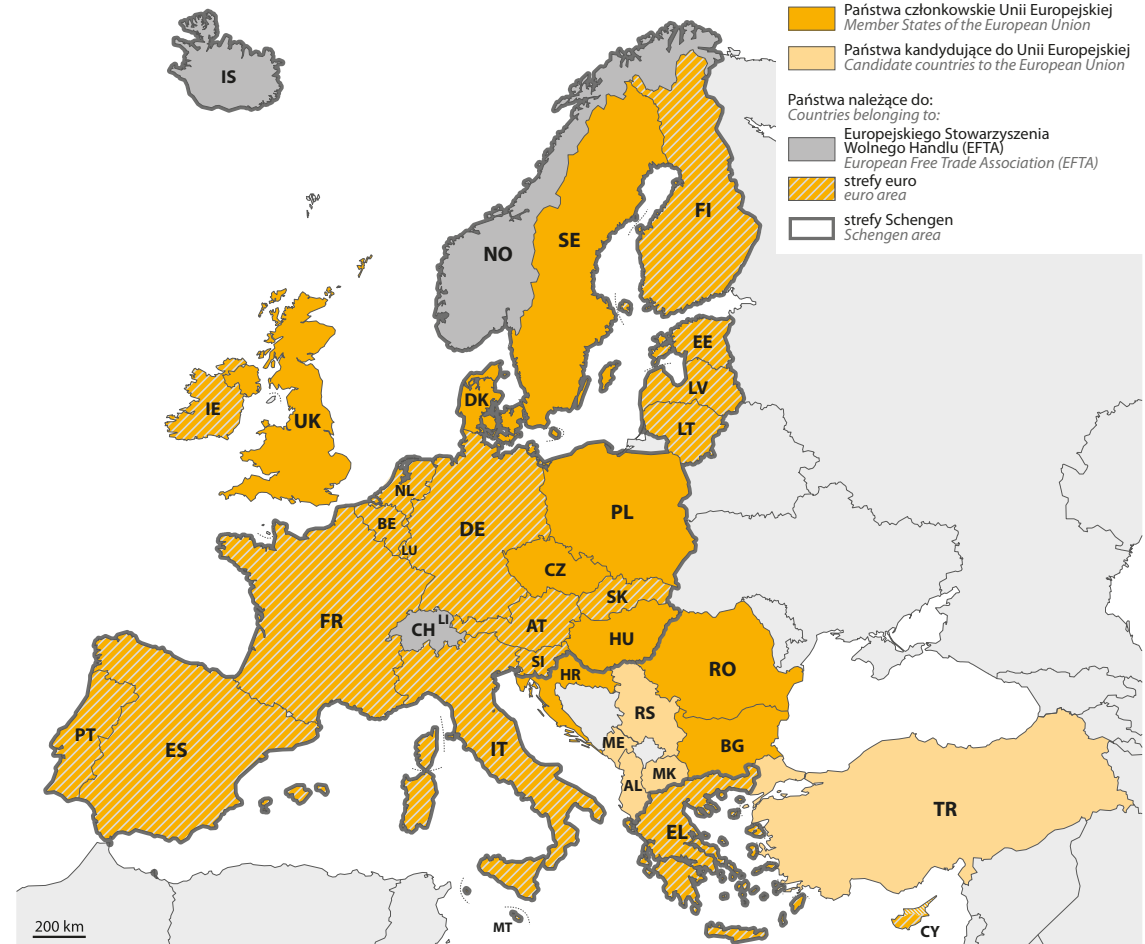
Kraje UE łączy wspólna polityka w wybranych obszarach oraz jednolity rynek zapewniający swobodny przepływ towarów, usług, kapitału i osób. Państwa spełniające tzw. kryteria konwergencji (obecnie 19) tworzą unię gospodarczo-walutową – **strefę euro**. Kraje te objęte są wspólną polityką monetarną Europejskiego Banku Centralnego i posługują się wspólną walutą euro. W 1999 r. euro wprowadzono w formie bezgotówkowej, a banknoty i monety weszły do obiegu w 2002 r.

Swobodny przepływ osób pomiędzy krajami europejskimi ułatwiło porozumienie podpisane w 1985 r. w Schengen, znoszące kontrole na granicach pomiędzy państwami sygnatariuszami. Obecnie **strefa Schengen** obejmuje terytorium 26 krajów (od 2007 r. Polskę), zamieszkałych przez ponad 420 mln osób.

The EU countries have a common policy in some areas and single market with free movement of goods, services, capital and people. The countries fulfilling the so-called convergence criteria (currently 19) form the economic and monetary union – **the euro area**. Besides the single currency, they are covered by a common monetary policy of the European Central Bank. The euro was introduced in non-cash form in 1999, while banknotes and coins in 2002.

The free movement of people among European countries was facilitated by the agreement signed in 1985 in Schengen, which abolished border controls between the signatory states. Currently, **the Schengen area** covers the territory of 26 countries (Poland from 2007), inhabited by over 420 million people.

Unia Europejska European Union



Kraje członkowskie Unii Europejskiej

Member States of the European Union

Kraj	Country	Kod Code	Rok przystąpienia Accession date
Belgia	<i>Belgium</i>	BE	1957
Francja	<i>France</i>	FR	1957
Holandia	<i>Netherlands</i>	NL	1957
Luksemburg	<i>Luxembourg</i>	LU	1957
Niemcy	<i>Germany</i>	DE	1957
Włochy	<i>Italy</i>	IT	1957
Dania	<i>Denmark</i>	DK	1973
Irlandia	<i>Ireland</i>	IE	1973
Wielka Brytania	<i>United Kingdom</i>	UK	1973
Grecja	<i>Greece</i>	EL	1981
Hiszpania	<i>Spain</i>	ES	1986
Portugalia	<i>Portugal</i>	PT	1986
Austria	<i>Austria</i>	AT	1995
Finlandia	<i>Finland</i>	FI	1995
Szwecja	<i>Sweden</i>	SE	1995
Cypr	<i>Cyprus</i>	CY	2004
Czechy	<i>Czech Republic</i>	CZ	2004
Estonia	<i>Estonia</i>	EE	2004
Litwa	<i>Lithuania</i>	LT	2004
Łotwa	<i>Latvia</i>	LV	2004
Malta	<i>Malta</i>	MT	2004
Polska	<i>Poland</i>	PL	2004
Słowacja	<i>Slovakia</i>	SK	2004
Słowenia	<i>Slovenia</i>	SI	2004
Węgry	<i>Hungary</i>	HU	2004
Bułgaria	<i>Bulgaria</i>	BG	2007
Rumunia	<i>Romania</i>	RO	2007
Chorwacja	<i>Croatia</i>	HR	2013

Kraje kandydujące do Unii Europejskiej

European Union candidates

Kraj	Country	Kod Code
Albania	<i>Albania</i>	AL
Czarnogóra	<i>Montenegro</i>	ME
Macedonia Północna	<i>North Macedonia</i>	MK
Serbia	<i>Serbia</i>	RS
Turcja	<i>Turkey</i>	TR

Kraje EFTA

EFTA countries

Kraj	Country	Kod Code
Islandia	<i>Iceland</i>	IS
Lichtenstein	<i>Liechtenstein</i>	LI
Norwegia	<i>Norway</i>	NO
Szwajcaria	<i>Switzerland</i>	CH

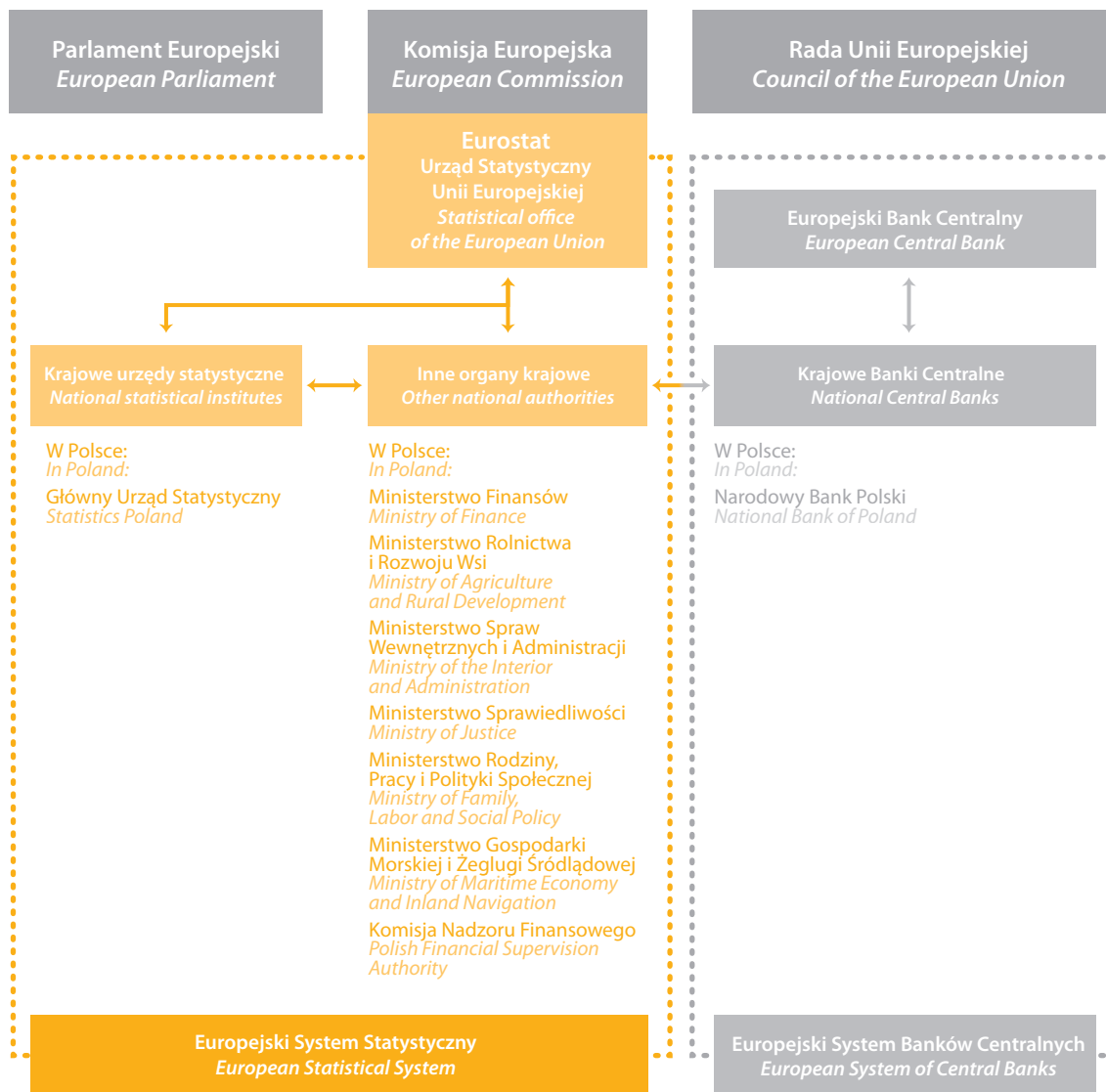
Zasady wolnego rynku UE obejmują również kraje **Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA)**, istniejącego od 1960 r. Unia wraz z EFTA (bez Szwajcarii) tworzą od 1994 r. Europejski Obszar Gospodarczy.

The EU free market principles embrace also the countries of **the European Free Trade Association (EFTA)**, existing since 1960. The EU together with EFTA (except for Switzerland) create since 1994 the European Economic Area.

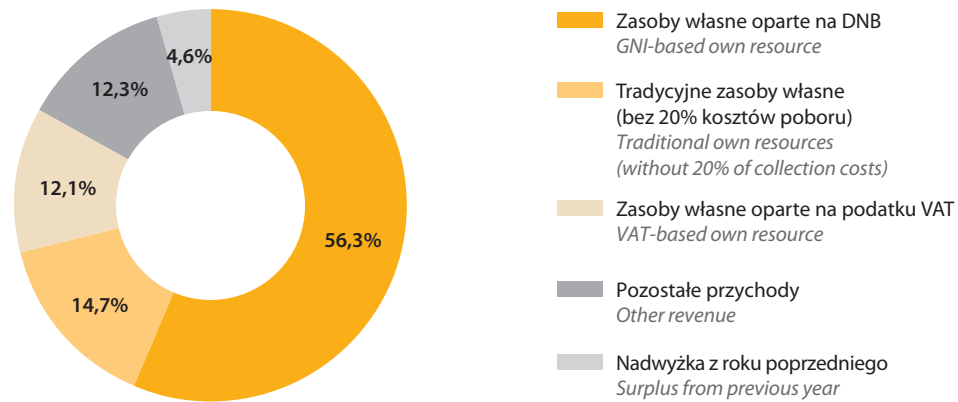
Podstawą polityk UE są porównywalne międzynarodowo dane zapewniane przez **Europejski System Statystyczny (ESS)**. System ten to partnerska współpraca pomiędzy Eurostatem, tj. urzędem statystycznym UE, oraz krajowymi urzędami statystycznymi (w tym GUS) i innymi krajowymi instytucjami tworzącymi statystyki europejskie. ESS obejmuje również kraje EFTA. Eurostat prowadzi pracom nad harmonizacją metodologii i rozwojem unijnych statystyk. Opracowuje również wskaźniki dla UE ogółem. Dane dla poszczególnych państw, zarówno na potrzeby krajowe, jak i UE, są zapewniane przez kraje członkowskie. Prace w tym zakresie koordynują krajowe urzędy statystyczne. Wysoki standard statystyk gwarantuje przestrzeganie Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych.

The EU policies are based on internationally comparable data provided by **the European Statistical System (ESS)**. The system is a partnership among Eurostat, i.e. the EU statistical office, national statistical institutes (including Statistics Poland) and other national institutions that produce European statistics. The ESS encompasses also EFTA countries. Eurostat presides over the activities on harmonising methodology and developing EU statistics. It also develops indicators for the EU. Data for individual countries, both for national and the EU needs, are provided by the Member States. Works in this area are coordinated by national statistical institutes. A high standard of statistics guarantees compliance with the European Statistics Code of Practice.

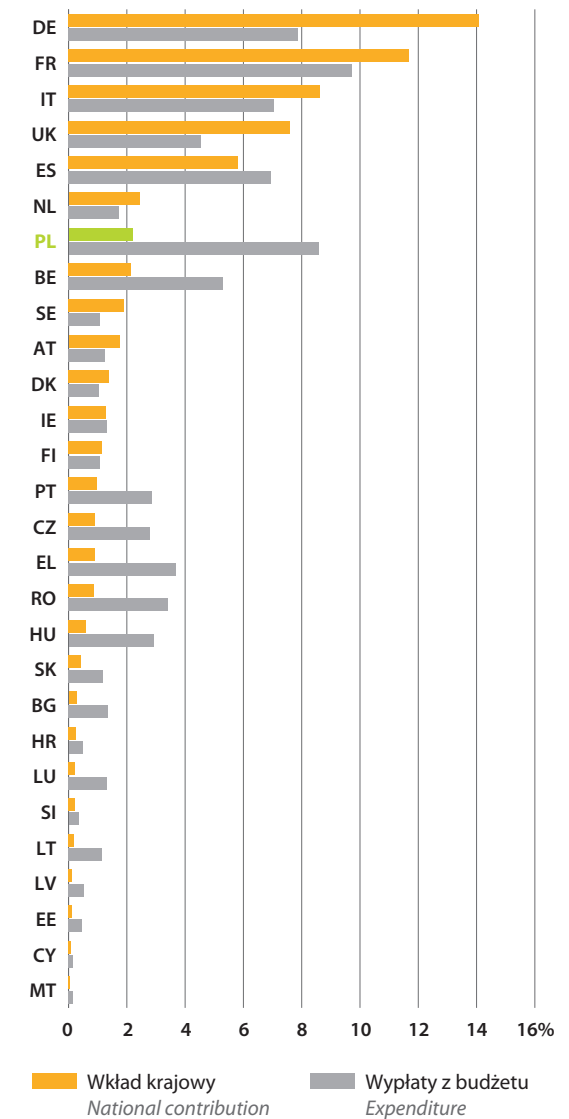
Struktura Europejskiego Systemu Statystycznego European Statistical System structure



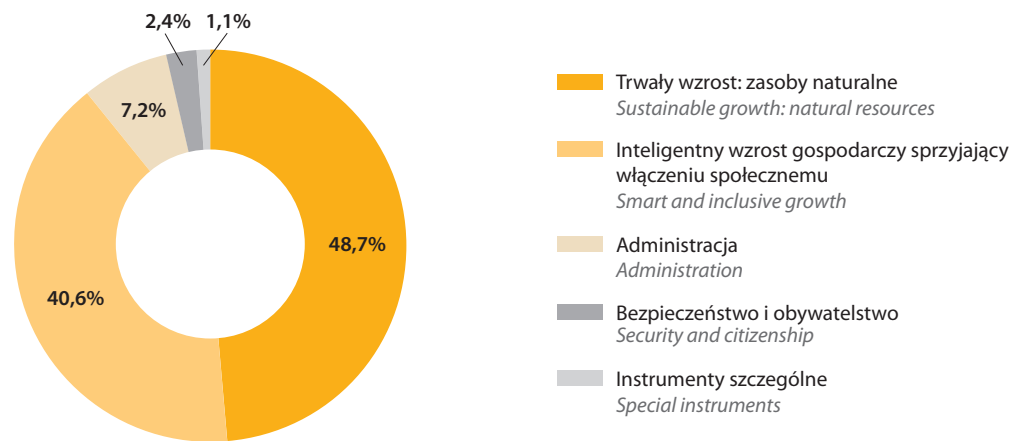
Dochody Unii Europejskiej według źródeł w 2017 r.
European Union revenue by sources in 2017



Budżet Unii Europejskiej w 2017 r.
European Union budget in 2017



Wydatki Unii Europejskiej według celów w 2017 r.
European Union expenditure by purpose in 2017



Statystyki europejskie są zbierane, opracowywane i publikowane w oparciu o **Klasyfikację Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)**. Klasyfikacja dzieli terytorium krajów na trzy poziomy regionalne o określonych klasach liczby ludności. Na podstawie NUTS prowadzone są analizy stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, wykorzystywane do kształtowania polityk regionalnych UE. Obszar Polski, według wersji NUTS obowiązującej od 2018 r., jest podzielony na 97 jednostek: 7 makroregionów (grupujących województwa), 17 regionów (odpowiadających województwom lub ich częściom) oraz 73 podregiony (grupujące powiaty).

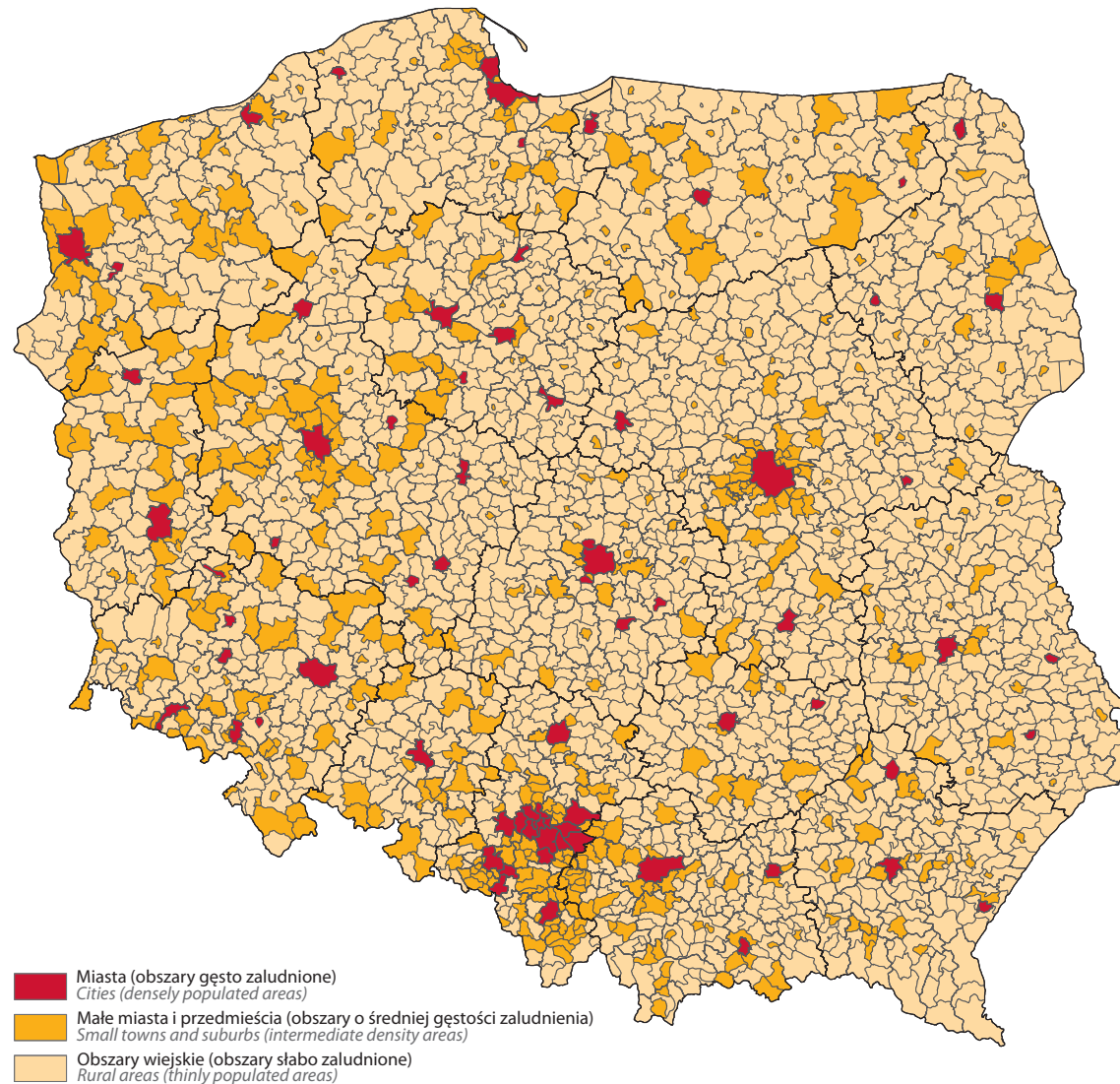
European statistics are collected, compiled and published on the basis of **the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**. The classification divides the territory of countries into three regional levels of specified classes of the population. On the basis of NUTS, analyses of socio-economic development of the regions, used to shape EU regional policies, are conducted. The area of Poland, according to the NUTS version in force from 2018, is divided into 97 units: 7 macroregions (grouping voivodships), 17 regions (corresponding to voivodships or their parts) and 73 subregions (grouping poviats).

Podział kraju według NUTS NUTS division for Poland



Stopień urbanizacji Polski według DEGURBA

Degree of urbanisation (DEGURBA) for Poland



Klasyfikacja DEGURBA służy do podziału jednostek terytorialnych w UE na podstawie gęstości zaludnienia i ciągłości geograficznej w komórkach siatki kilometrowej. Zgodnie z nią lokalne jednostki administracyjne przyporządkowywane są do trzech grup: „miast”, „małych miast lub przedmieść” oraz „obszarów wiejskich”. Stopień urbanizacji DEGURBA określa charakter obszaru w sposób jednolity dla wszystkich krajów UE. Wykorzystywany jest on m.in. do wyznaczania funkcjonalnych obszarów miejskich oraz pośrednio do typologii obszarów metropolitalnych. W Polsce klasyfikacja ta bazuje na podziale gminnym.

The DEGURBA classification divides territorial units in the EU according to the population density and geographical continuity in 1 square kilometre grid cell. It assigns local administrative units to three groups: “cities”, “towns or suburbs” and “rural areas”. The degree of urbanisation determines the nature of the area in a uniform way for all EU countries. It is used, among others, to define functional urban areas and, indirectly, typology of metropolitan areas. In Poland, this classification is based on the administrative division into gminas.

Spółeczeństwo

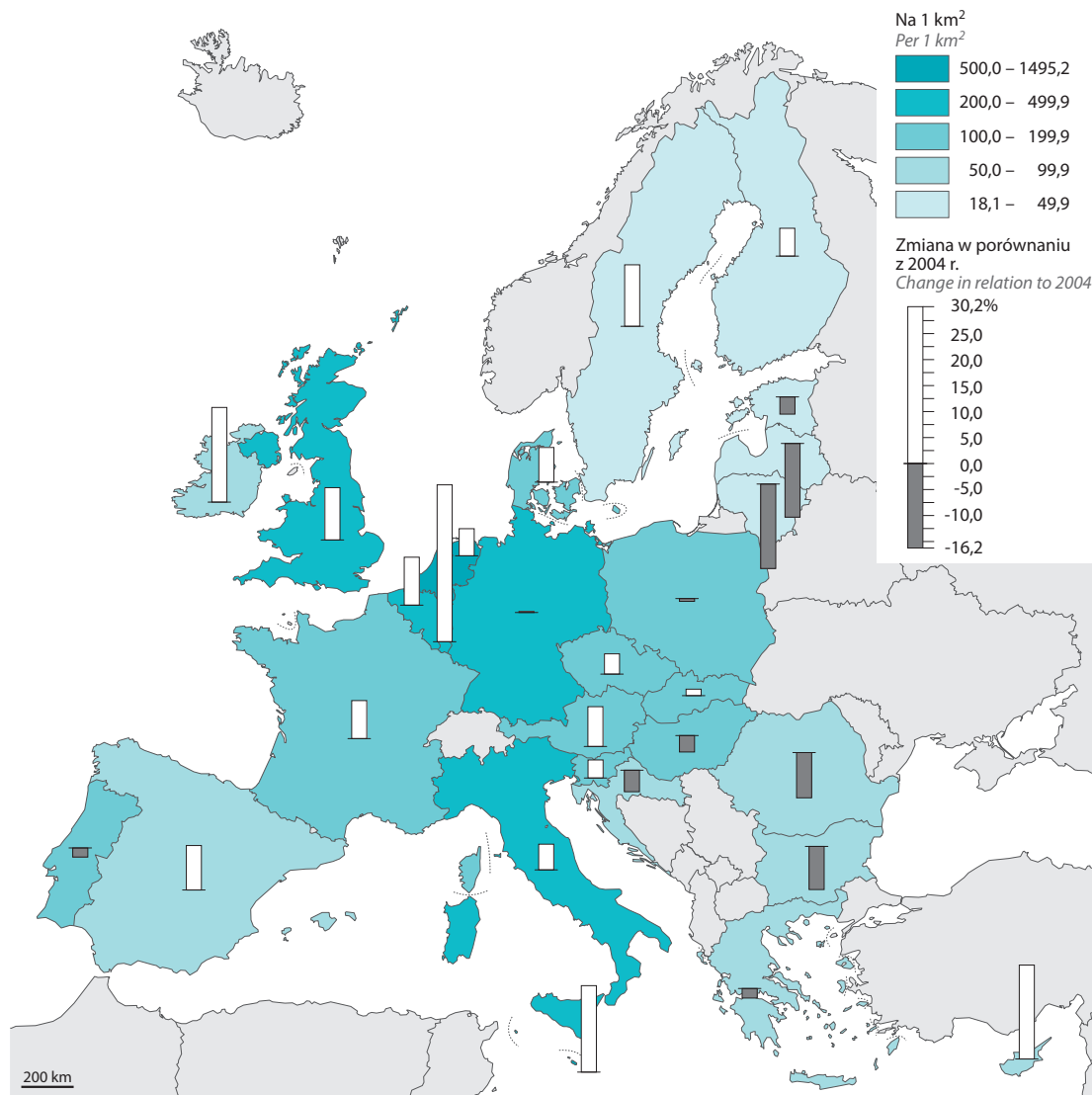
Society



Na terytorium 28 krajów UE zamieszkuje ponad 500 mln osób, tj. o ok. 19 mln więcej niż na tym samym obszarze w 2004 r. Prawie dwie trzecie populacji Wspólnoty to mieszkańcy pięciu krajów: Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii, Włoch oraz Hiszpanii. Polska jest szóstym krajem UE pod względem liczby ludności, a jej mieszkańcy (ok. 38 mln) stanowią ok. 7% populacji UE. W porównaniu z 2004 r. liczba ludności Polski nieco się zmniejszyła (o ok. 200 tys. osób). Spadek liczby ludności odnotowano w jednej trzeciej krajów członkowskich.

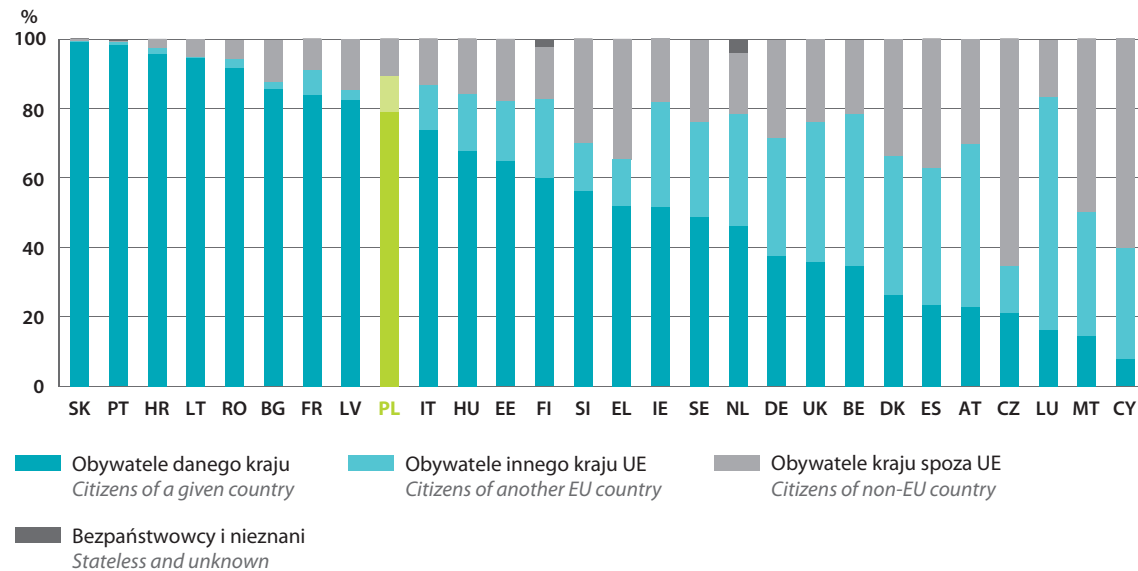
In the territory of 28 EU countries there are over 500 million people living, i.e. approx. 19 million more than in the same area in 2004. Almost two thirds of the population constitute the inhabitants of five countries: Germany, France, the United Kingdom, Italy and Spain. As regards population, Poland is the sixth EU country with about 38 million inhabitants, equating to circa 7% of the EU population. In comparison with 2004, the population of Poland slightly decreased (by approx. 200 thousand persons). The declining population was observed in one third of the Member States.

Ludność (średnioroczna) w 2017 r. Average population in 2017



Emigranci według obywatelstwa w 2017 r.

Emigrants by citizenship in 2017



Udział osób urodzonych za granicą w ludności ogółem w 2018 r.

Share of persons born in foreign country in the total population in 2018

LU	46,5%
CY	21,0
AT	19,2
SE	18,5
MT	17,5
BE	16,8
IE	16,8
DE	16,6
EE	14,9
UK	14,4
ES	13,3
NL	12,9
HR	12,9
LV	12,7
FR	12,2
SI	12,1
DK	11,9
EL	11,9
IT	10,2
PT	8,8
FI	6,6
HU	5,5
LT	4,7
CZ	4,4
SK	3,5
RO	2,6
BG	2,2
PL	1,8

Saldo migracji na 1000 ludności

Net migration per 1000 population

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PL	-0,2	-0,3	-0,9	-0,5	-0,4	0,0	0,1	-0,3	-0,1	-0,7	-0,3	-0,3	0,3	0,1
EU	3,4	3,1	2,8	3,1	2,4	1,4	1,5	1,4	1,8	3,5	2,2	3,6	2,4	2,7

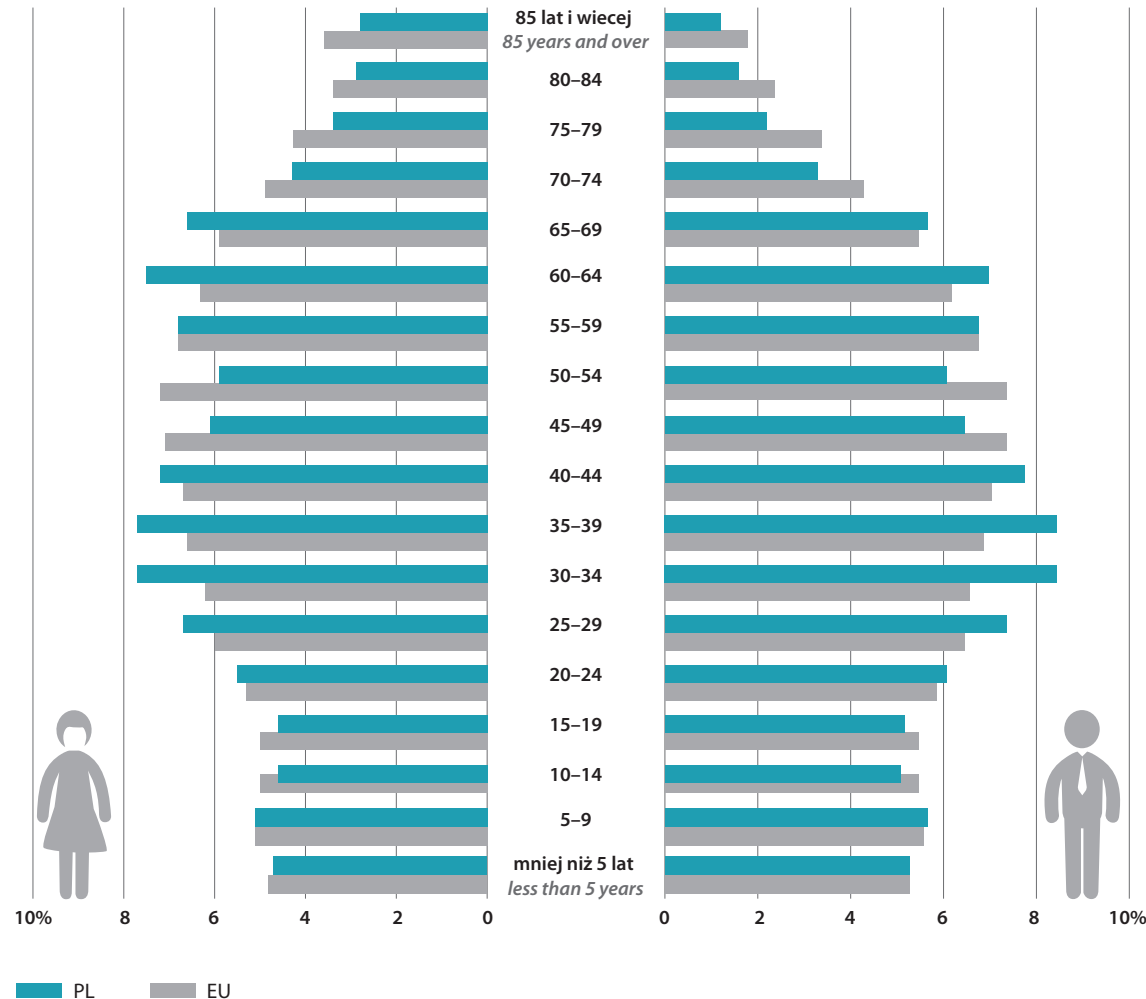
Mediana wieku w 2018 r.
Median age in 2018

46,3	IT
46,0	DE
44,8	PT
44,6	EL
44,1	BG
43,9	LT
43,8	SI
43,7	HR
43,6	ES
43,3	LV
43,2	AT
43,1	EU
42,7	FI
42,6	HU
42,6	NL
42,3	CZ
42,1	RO
42,0	EE
41,8	DK
41,6	BE
41,6	FR
40,6	PL
40,6	SE
40,4	MT
40,2	SK
40,1	UK
39,4	LU
37,5	CY
37,3	IE

Współczynniki obciążenia demograficznego
Age dependency ratios



Ludność według wieku i płci w 2018 r. (stan w dniu 1 stycznia)
Population by age and sex in 2018 (as of 1st January)



Spółeczeństwo UE stopniowo się starzeje, na co wpływa niska dzietność i wydłużające się trwanie życia. Mediana wieku mieszkańców UE wynosi ok. 43 lata i jest prawie 4 lata wyższa niż w 2004 r. Średni wiek mieszkańców Polski również się zwiększył od czasu akcesji – o ponad 4 lata do ok. 40 lat. Niekorzystne zmiany obserwowane są w strukturze wiekowej ludności. We wszystkich krajach (z wyjątkiem Luksemburga i Cypru) na osoby w wieku produkcyjnym przypada obecnie więcej osób w wieku poprodukcyjnym niż w 2004 r. W większości państw, również w Polsce, obciążenie osób w wieku produkcyjnym osobami starszymi jest większe niż obciążenie dziećmi. Jest to zasadnicza zmiana w porównaniu z 2004 r., kiedy ta relacja przeważnie była odwrotna.

The EU society has been gradually ageing, which results from low fertility and extending life expectancy. The median age of the EU inhabitants is circa 43 years and it is nearly 4 years higher than in 2004. The mean age of the Polish population has also increased since the EU accession – by more than 4 years to circa 40 years. Unfavourable changes have been observed in the population structure. In all EU countries (except for Luxembourg and Cyprus) there are more persons of post-working age for every person of working age than in 2004. In the majority of the Member States, also in Poland, old-age dependency is higher than young-age dependency. It is a fundamental change as compared to 2004, when this relation was mostly reverse.































Średni wiek matek w chwili narodzin pierwszego dziecka w 2017 r.

Mean age of women at birth of first child in 2017

31,1	IT
30,9	ES
30,8	LU
30,4	EL
30,3	IE
29,9	NL
29,7	CY
29,6	DE
29,6	PT
29,4	DK
29,3	AT
29,3	SE
29,1	EU
29,1	FI
29,0	BE
29,0	MT
28,9	UK
28,8	SI
28,7	FR
28,6	HR
28,2	CZ
28,0	HU
27,7	EE
27,5	LT
27,3	PL
27,1	SK
26,9	LV
26,5	RO
26,1	BG

Współczynnik dzietności

Total fertility rate

										
2004	1,92	1,75	1,93	1,78	1,75	1,33	1,23	1,29	1,72	1,72
2017	1,90	1,78	1,77	1,75	1,74	1,71	1,69	1,69	1,65	1,65
										
	LT	NL	SI	EU	EE	DE	BG	HU	AT	SK
	1,27	1,72	1,25	1,50	1,47	1,36	1,33	1,28	1,42	1,25
	1,63	1,62	1,62	1,59	1,59	1,57	1,56	1,54	1,52	1,52
										
	FI	PL	HR	LU	PT	EL	IT	CY	ES	MT
	1,80	1,23	1,43	1,66	1,40	1,31	1,34	1,52	1,31	1,40
	1,49	1,48	1,42	1,39	1,38	1,35	1,32	1,32	1,31	1,26

Głównym wyzwaniem demograficznym, przed którym stoją kraje UE, jest zwiększenie dzietności. Aby populacja mogła stabilnie się rozwijać, na każde 100 kobiet w wieku 15–49 lat powinno przypadać średnio 210–215 dzieci urodzonych w danym roku. Tymczasem w UE na 100 kobiet przypada 159 dzieci, tj. o 9 więcej niż w 2004 r. Największą dzietnością charakteryzują się Francja, Szwecja i Irlandia, ale żadnemu z tych krajów nadal nie udało się zapewnić prostej zastępowalności pokoleń. Polska pozostaje krajem o jednym z najniższych współczynników dzietności w UE, choć liczba dzieci urodzonych na 100 kobiet w wieku rozrodczym zwiększyła się ze 123 w 2004 r. do 148.

The main demographic challenge for the EU countries is to increase fertility. To ensure stable growth of the population, per every 100 women at the age of 15–49 there should be on average 210–215 children born in a given year. Meanwhile in the EU there are 159 children born per 100 women, i.e. by 9 more than in 2004. The highest fertility is recorded in France, Sweden and Ireland, but none of these countries guarantees a simple replacement of generations. Poland belongs to the EU countries with the lowest fertility rates, although the number of children born by 100 women of reproductive age increased from 123 in 2004 to 148.

Średni wiek matek w chwili rodzenia
Mean age of women at childbirth

2004
PL 28,0
EU 29,3

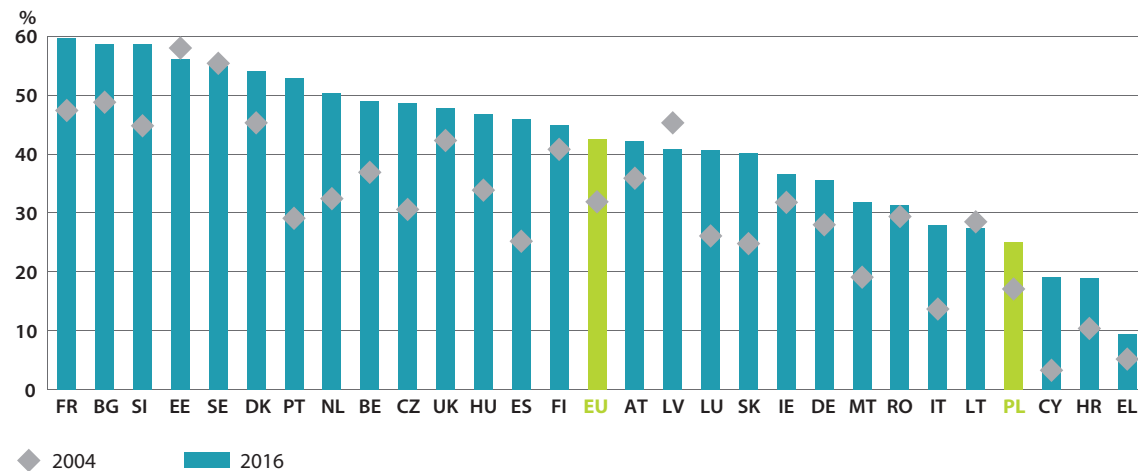


2017
PL 29,5
EU 30,7

Mieszkancki UE coraz później decydują się na macierzyństwo. Rodzące kobiety mają średnio ok. 31 lat (o prawie półtora roku więcej niż w 2004 r.), w tym te, które rodzą pierwsze dziecko – ok. 29 lat. W Polsce obserwowane są podobne zmiany, przy czym Polki zostają matkami ponad rok wcześniej niż przeciętnie w UE (tj. w wieku ok. 30 lat). W większości krajów coraz więcej dzieci rodzi się ze związków pozamałżeńskich. Ta tendencja dotyczy również Polski – odsetek urodzeń pozamałżeńskich wzrósł (do ok. 24% z ok. 17% w 2004 r.), choć nadal należy do najniższych w UE.

In the EU women are becoming mothers increasingly later. Women giving birth are on the average approx. 31 years old (by almost one and a half years older than in 2004), of which these giving birth to the first child – are circa 29 years old. In Poland similar changes have been observed, but Polish women become mothers above a year earlier than on the average in the EU (i.e. at the age of approx. 30). In most EU countries more and more children are being born from illegitimate partnerships. Such a tendency is observed also in Poland, where the percentage of extra-marital births increased (to about 24% from circa 17% in 2004), but it still belongs to the lowest in the EU.

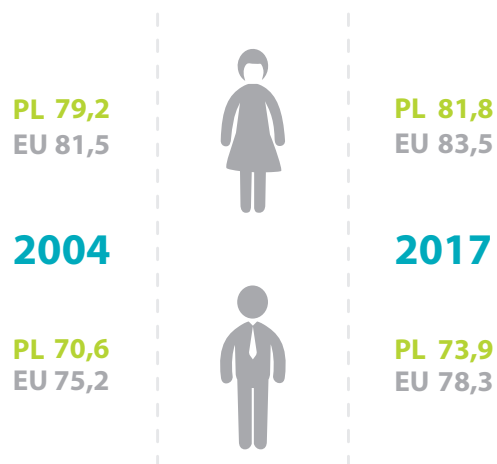
Urodzenia pozamałżeńskie w % urodzeń żywych
Illegitimate births in % of total live births



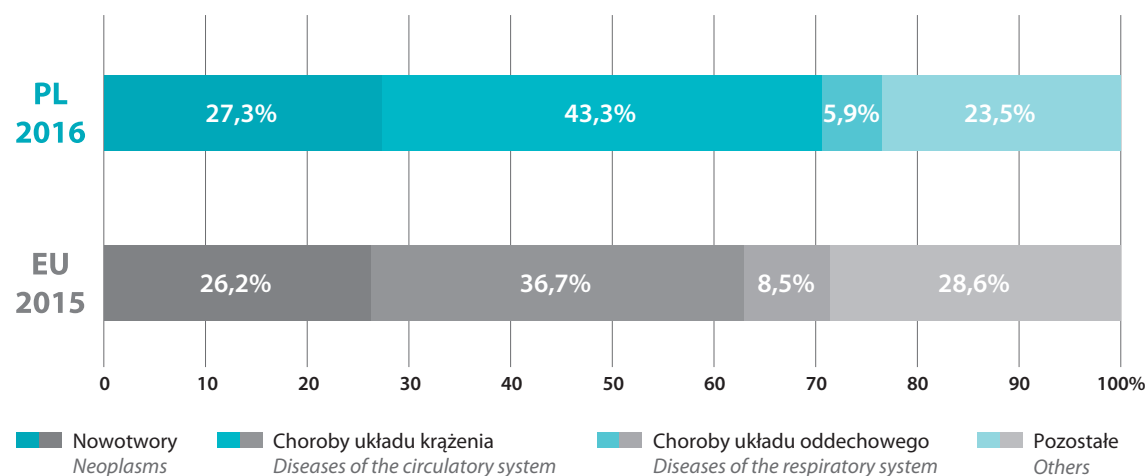
Ruch naturalny na 1000 ludności
Vital statistics per 1000 population

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PL														
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	9,3	9,5	9,8	10,2	10,9	10,9	10,9	10,2	10,1	9,7	9,9	9,7	10,1	10,6
Zgony <i>Deaths</i>	9,5	9,6	9,7	9,9	10,0	10,1	9,9	9,9	10,1	10,2	9,9	10,4	10,2	10,6
Przyrost naturalny <i>Natural increase</i>	-0,2	-0,1	0,1	0,3	0,9	0,9	0,9	0,3	0,0	-0,5	0,0	-0,7	-0,2	0,0
EU														
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	10,4	10,4	10,6	10,7	10,9	10,8	10,7	10,5	10,4	10,0	10,1	10,0	10,1	9,9
Zgony <i>Deaths</i>	9,7	9,8	9,6	9,7	9,8	9,8	9,7	9,7	9,9	9,9	9,7	10,3	10,0	10,3
Przyrost naturalny <i>Natural increase</i>	0,8	0,6	0,9	1,0	1,2	1,0	1,0	0,8	0,4	0,2	0,4	-0,2	0,0	-0,4

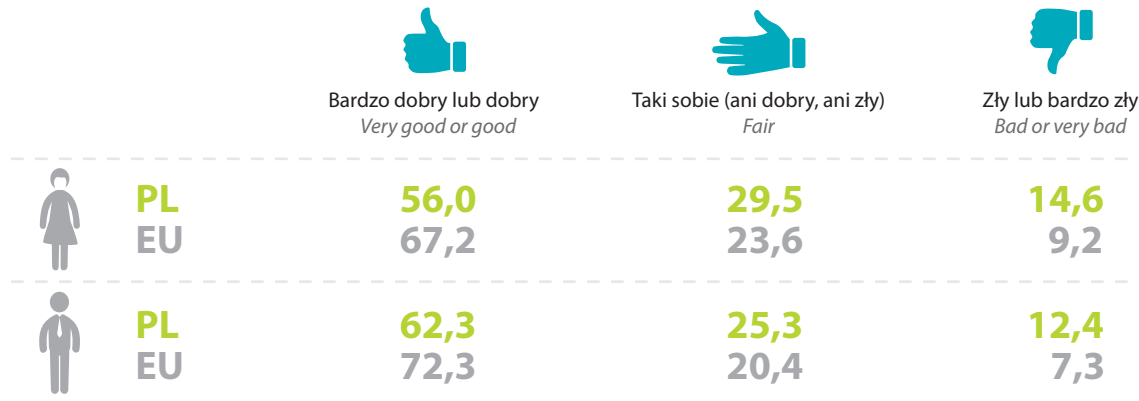
Przeciętne trwanie życia w 2017 r.
Life expectancy in 2017



Zgony według przyczyn
Deaths by causes

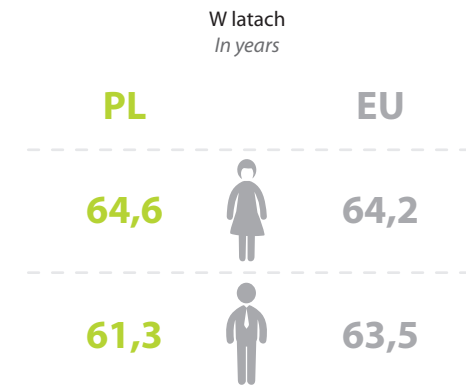


Subiektywna ocena stanu zdrowia ludności^a w 2017 r.
Subjective evaluation of population's health^a in 2017



a W % ogółu ludności danej płci.
a In % of total population of a given sex.

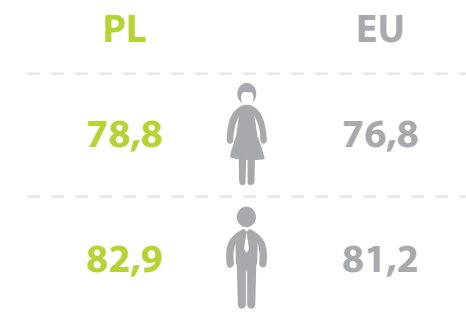
Przeciętne trwanie życia w zdrowiu w 2016 r.
Healthy life expectancy in 2016



Mieszkańcy UE żyją coraz dłużej. Również w Polsce trwanie życia wydłużyło się w porównaniu z 2004 r. i to w większym stopniu niż średnio w UE. Nadal mieszkańcy Polski żyją nieco krócej niż przeciętny mieszkaniec UE, jednak trochę większą część życia niż średnio w UE spędzają w zdrowiu. Mniej optymistycznie niż przeciętny mieszkaniec UE, ale coraz lepiej, Polacy postrzegają swój stan zdrowia. Przeważnie uważają go za co najmniej dobry. Jako zły ocenia go niespełna 14% mieszkańców, podczas gdy w 2008 r. było to ponad 16%.

The EU inhabitants live increasingly longer. Also in Poland life expectancy extended as compared to 2004, even to a greater extent than on the average in the EU. People in Poland live still shorter lives than the average EU inhabitant, but slightly a greater part of life than typically in the EU they spent in good health. Less optimistically than the average EU inhabitant, but increasingly better, Poles assess their health condition. Mostly they perceive their health as at least good. Negative assessment of the health status expressed nearly 14% of the Polish population against over 16% in 2008.

W % całkowitej oczekiwanej długości życia
In % of the total life expectancy

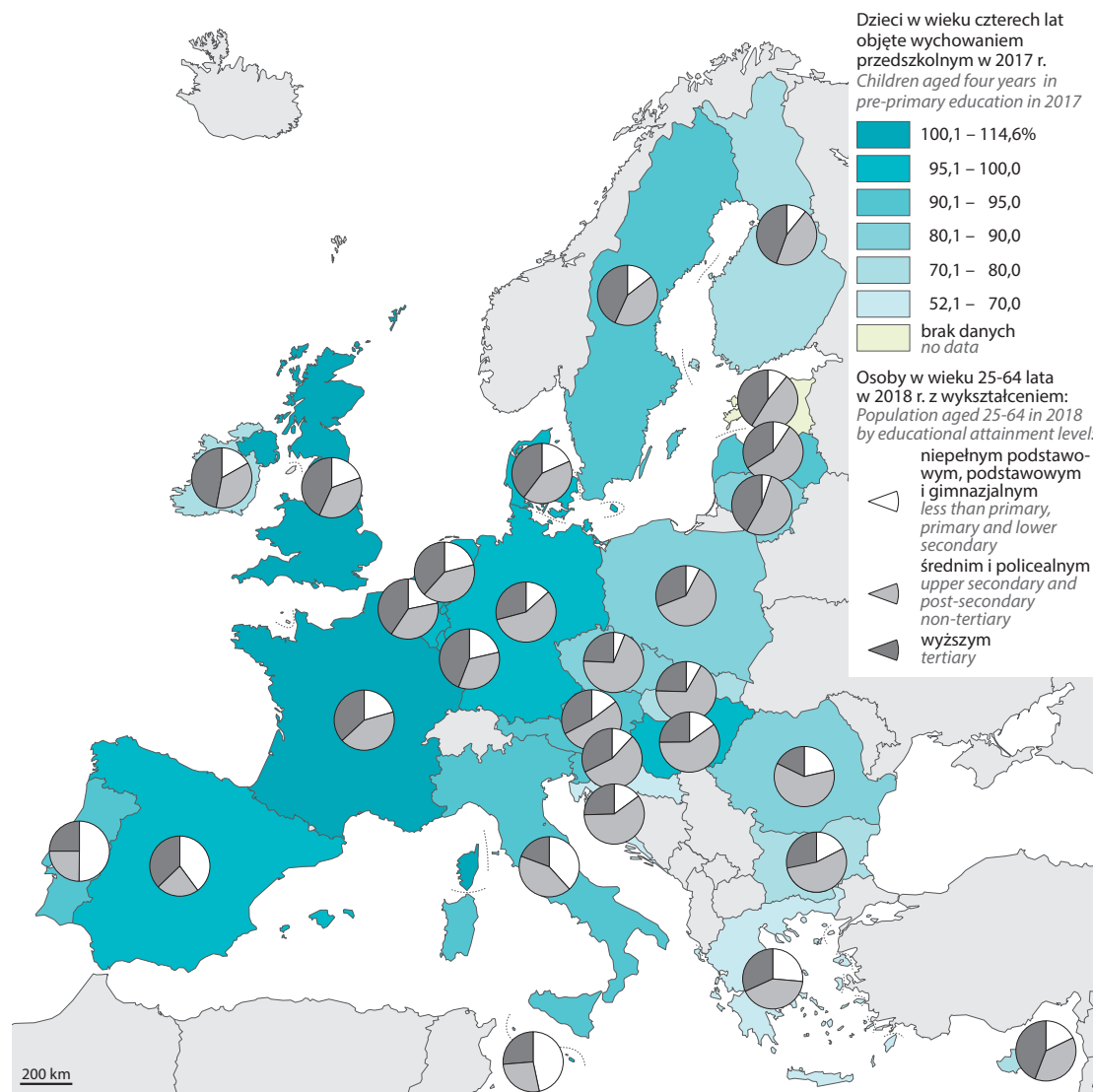


Uczestnictwo dzieci we wczesnej edukacji i opiece staje się coraz bardziej powszechne w krajach UE. Przeciętnie w UE objętych wychowaniem przedszkolnym jest ponad 95% dzieci w wieku od czterech lat do rozpoczęcia obowiązkowej edukacji podstawowej. W Polsce od czasu akcesji liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli wzrosła ponad dwukrotnie; poziom partycypacji w edukacji przedszkolnej wynosi blisko 85%. W większości krajów UE dzieci rozpoczynają edukację podstawową w wieku sześciu lat. Poniżej szóstego roku życia naukę w szkole podstawowej zaczynają uczniowie w Wielkiej Brytanii i na Malcie. W Polsce obowiązek szkolny dotyczy siedmiolatków, podobnie jak w Bułgarii, Chorwacji, Estonii, Finlandii, na Litwie, Łotwie oraz w Szwecji.

Participation of children in early childhood education and care is becoming increasingly common in the EU countries. On the average in the EU, more than 95% of children from four years to the age of compulsory primary education are covered by pre-primary education. In Poland since the accession, the number of children attending kindergartens has more than doubled; the participation in pre-primary education amounts close to 85%. In most EU countries, children begin primary education at the age of six. Under the age of six pupils start education in primary school in the United Kingdom and Malta. In Poland compulsory education applies to seven-year-olds, similarly to Bulgaria, Croatia, Estonia, Finland, Lithuania, Latvia and Sweden.

Uczestnictwo w wychowaniu przedszkolnym i poziom wykształcenia ludności

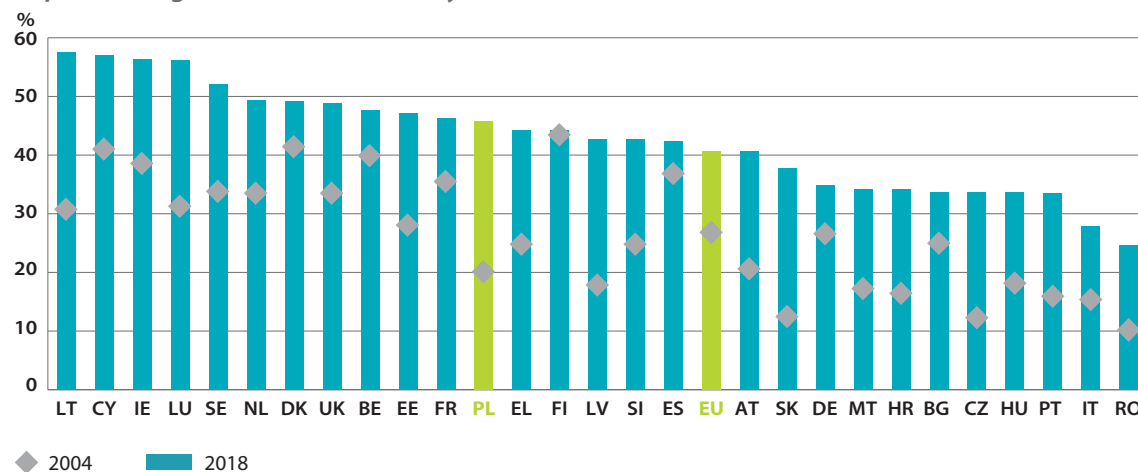
Pre-primary education participation and educational attainment level of population



Mieszkańcy UE są coraz lepiej wykształceni. Od 2004 r. zwiększył się odsetek ludności z wykształceniem wyższym, przy jednoczesnym spadku udziału osób z wykształceniem podstawowym. Podobne zmiany obserwowane są w Polsce – udział osób z dyplomem uczelni wyższej niemal podwoił się, a osób najstąbiej wykształconych jest ponad dwukrotnie mniej niż w roku akcesji. W większości krajów UE kobiety chętniej niż mężczyźni podejmują studia i częściej mogą pochwalić się wyższym wykształceniem. W Polsce w ostatnich latach kobiety stanowiły blisko 60% ogółu studentów, podczas gdy przeciętnie w UE – ok. 54%.

The EU inhabitants are becoming better educated. Since 2004 the percentage of the population with tertiary education has increased, while the share of persons with primary education has decreased. Similar changes have been observed in Poland – the participation of persons with a degree in higher education almost doubled, and the number of the least educated population is over two times less than in the year of accession. In most EU countries, women are more willing than men to study and more often they can boast a university degree. In recent years, in Poland women have accounted for close to 60% of all students, while in the EU on the average for approx. 54%.

Ludność w wieku 30–34 lata^a z wykształceniem wyższym
Population aged 30–34^a with tertiary education



^a W % ogółu ludności w danej grupie wieku.
a In % of total population in a given age group.

Kobiety (w wieku 25–64 lata) z wykształceniem wyższym^a w 2018 r.
Women (aged 25–64) with tertiary education^a in 2018

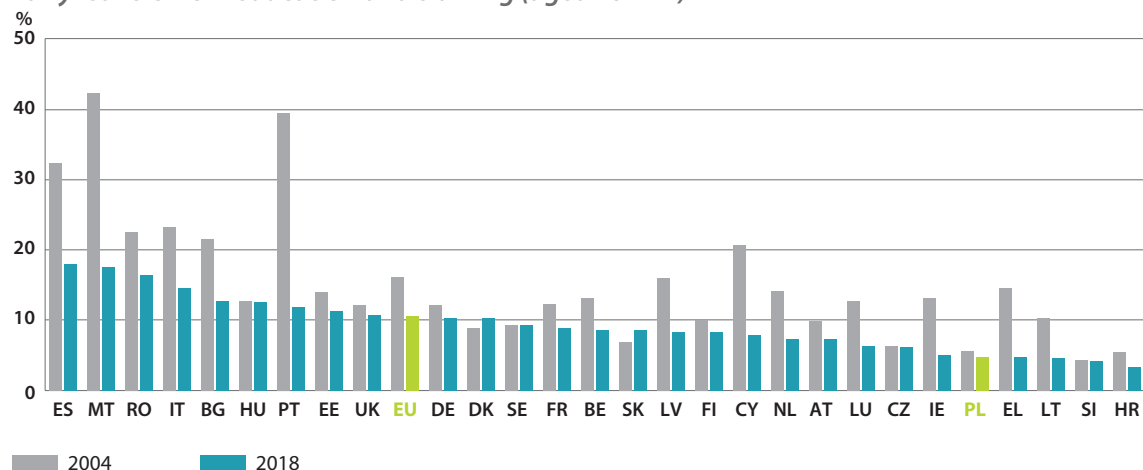
FI	52,3%
EE	51,3
IE	50,6
SE	50,1
LT	48,8
CY	48,4
UK	45,5
DK	45,3
LU	45,2
BE	44,3
LV	42,3
ES	39,8
FR	39,4
NL	38,9
SI	38,9
PL	36,6
EU	34,5
BG	34,2
EL	33,1
AT	31,8
PT	29,8
HR	28,5
HU	28,5
SK	28,2
MT	27,6
DE	26,4
CZ	26,1
IT	22,1
RO	19,1

^a W ogólnej liczbie kobiet w wieku 25–64 lata.
a In the total number of women aged 25–64.

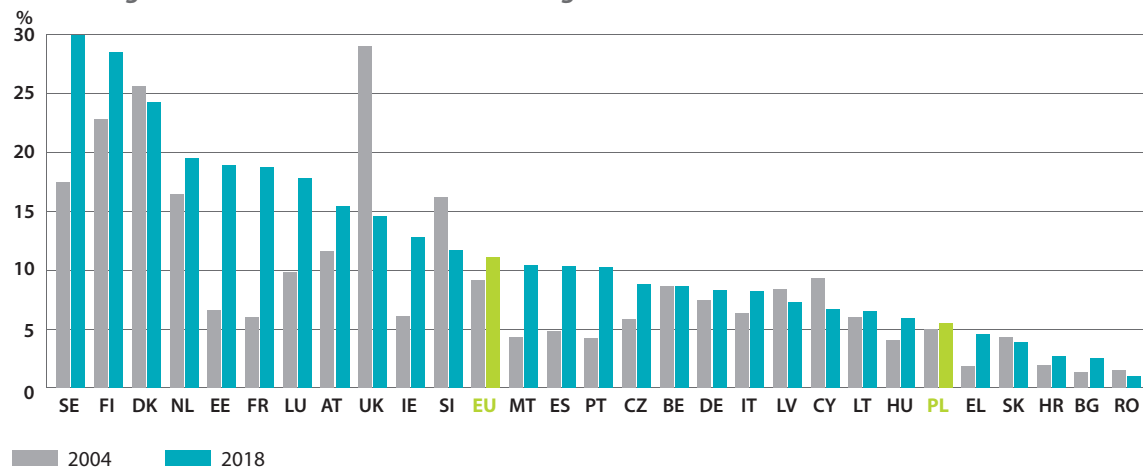
Coraz mniej młodych mieszkańców UE decyduje się przedwcześnie przerwać naukę. W Polsce nauki nie kontynuuje ponad dwa razy mniej młodych osób niż średnio w UE i trzy razy mniej niż w Hiszpanii, na Malcie oraz w Rumunii. W większości krajów UE edukację częściej porzucają młodzi mężczyźni niż kobiety. Jak wynika z badania **Kształcenie dorosłych**, będącego częścią statystyk UE dotyczących uczenia się przez całe życie, coraz więcej dorosłych mieszkańców UE uczestniczy w kształceniu i szkoleniu. Liczba doksztalających się dorosłych Polaków wzrosła od czasu akcesji, ale na podnoszenie kwalifikacji wciąż decydujemy się znacznie rzadziej niż średnio w UE.

Fewer and fewer young people in the EU decide to stop education prematurely. In Poland more than two times fewer young people than EU citizens is not in education and three times fewer than in Spain, Malta and Romania. In most EU countries young men leave education more frequently than women. According to the **Adult Education Survey** which is a part of the EU statistics on lifelong learning, the increasing number of adult EU citizens is participating in education and training. The number of adult Poles in further education has increased since the accession, but we still decide to improve qualifications much less frequently than on the average in the EU.

Młodzież w wieku 18–24 lata^a niekontynuująca nauki Early leavers from education and training (aged 18–24^a)

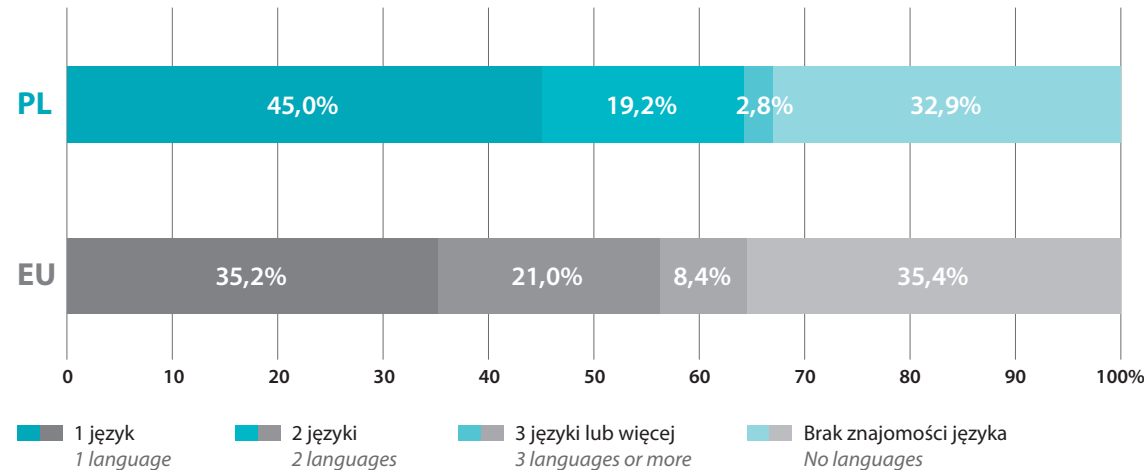


Osoby w wieku 25–64 lata^a uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu Persons aged 25–64^a in education and training



a W % ogółu ludności w danej grupie wieku.
a In % of total population in a given age group.

Osoby w wieku 25–64 lata deklarujące znajomość języków obcych w 2016 r.
Persons aged 25–64 reporting knowledge of foreign languages in 2016



Odsetek uczniów szkół średnich uczących się dwóch lub więcej języków obcych w 2017 r.
Percentage of upper secondary education pupils learning two or more foreign languages in 2017

RO	97,9%
FI	94,0
LU	81,0
FR	77,7
PL	71,9
LV	68,8
EE	64,8
BG	63,1
SK	57,4
SE	55,0
CY	53,5
CZ	51,7
SI	48,7
HR	48,5
MT	47,1
IT	38,6
HU	37,3
AT	36,8
NL	35,8
DE	34,3
DK	31,0
LT	30,2
ES	21,7
PT	6,6
UK	3,3
EL	0,8

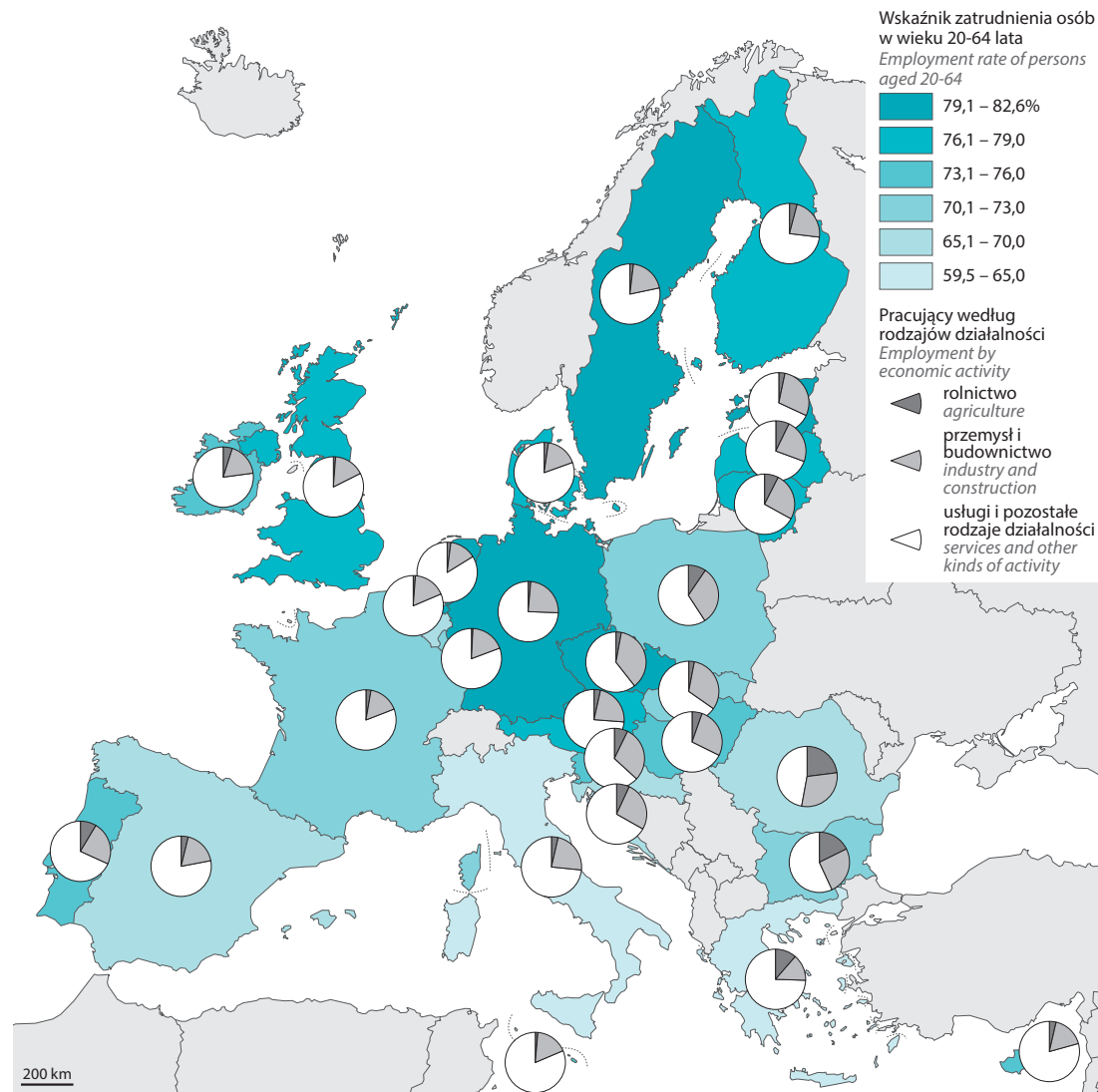
Zapewnienie możliwości nauki języków obcych już na wczesnych etapach edukacji to nieustające wyzwanie dla wielu krajów członkowskich. W UE blisko 80%, a w Polsce 90% uczniów szkół podstawowych uczy się tylko jednego języka obcego. Wiedzę w zakresie dwóch języków obcych zdobywa poniżej 10% uczniów. Na poziomie szkoły średniej dwa języki obce poznaje już blisko 50% uczniów w UE i ponad 70% w Polsce. Najpopularniejszym językiem nauczonym w szkołach w UE jest j. angielski. W dalszej kolejności nauczane są języki: niemiecki, hiszpański i francuski. Podobnie w Polsce, dzieci najczęściej uczą się angielskiego (ok. 93%), drugim językiem jest niemiecki, który poznaje ponad 50% uczniów.

Providing opportunities for learning foreign languages at the early stages of education is a continuing challenge for many Member States. In the EU close to 80%, and in Poland around 90% of primary school pupils learns only one foreign language. Knowledge in two foreign languages obtains below 10% of pupils. At the secondary education level, nearly 50% of pupils in the EU and over 70% in Poland learns two foreign languages. The most popular language taught in schools in the EU is English. Subsequently, German, Spanish and French are taught. Similarly in Poland, children most often learn English (approx. 93%), the second language is German, which is learned by more than 50% of students.

Informacji o sytuacji na unijnym rynku pracy dostarcza badanie siły roboczej – Labour Force Survey, prowadzone przez krajowe urzędy statystyczne w oparciu o wytyczne Międzynarodowej Organizacji Pracy. Obejmuje ono osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Jego przedmiotem jest aktywność ekonomiczna, tj. fakt wykonywania, posiadania lub poszukiwania pracy. Na podstawie wyników badania obliczane są wskaźniki takie jak współczynnik aktywności zawodowej, wskaźnik zatrudnienia czy stopa bezrobocia. W Polsce badanie to prowadzone jest od 1992 r. przez GUS, w oparciu o metodologię wspólną dla krajów UE, jako **Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**.

The EU labour market statistics are provided by the Labour Force Survey, conducted by national statistical institutes in accordance with the guidelines of International Labour Organisation. It covers persons at the age of 15 years and more, members of the sampled households. It examines the situation regarding the economic activity of population, i.e. the fact of working, having or searching for a job. The survey serves as the basis for computation, among others, of activity rate, employment rate or unemployment rate. In Poland, **the Labour Force Survey** has been conducted since 1992 by Statistics Poland in line with harmonised methodology for the EU countries.

Zatrudnienie w 2018 r. Employment in 2018



Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15 lat i więcej

Employment rate of persons aged 15 and more

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PL	%														
Ogółem <i>Total</i>	44,0	45,2	46,5	48,5	50,4	50,4	50,0	50,2	50,2	50,2	51,2	51,9	52,8	53,7	54,2
kobiety <i>females</i>	38,0	38,6	39,6	41,5	42,9	43,2	42,8	42,8	42,9	42,8	43,8	44,7	45,3	46,1	46,6
mężczyźni <i>males</i>	50,6	52,4	54,1	56,4	58,6	58,5	57,8	58,3	58,2	58,2	59,2	59,8	60,9	62,0	62,5
EU															
Ogółem <i>Total</i>	51,2	51,7	52,3	53,1	53,4	52,3	51,9	51,8	51,6	51,3	51,7	52,2	52,8	53,5	54,1
kobiety <i>females</i>	43,7	44,2	44,9	45,7	46,2	45,8	45,5	45,6	45,6	45,6	46,0	46,4	47,1	47,7	48,3
mężczyźni <i>males</i>	59,3	59,7	60,3	61,0	61,1	59,2	58,6	58,4	58,0	57,5	57,8	58,3	59,0	59,6	60,2

Sytuacja na rynku pracy w UE jest lepsza niż w 2004 r. W większości krajów wzrosło zatrudnienie, a bezrobocie obniżyło się. Polska należy do państw, w których odnotowano największą poprawę. W 2004 r. należała do krajów o najniższym wskaźniku zatrudnienia i najwyższej stopie bezrobocia, dwukrotnie większej niż przeciętna w UE. Wskaźnik zatrudnienia w Polsce nieznacznie przekracza średnią wartość dla UE, a stopa bezrobocia kształtuje się na poziomie najniższym w historii badania BAEL i jest jedną z najmniejszych wśród państw członkowskich.

The situation on the labour market in the EU is better than in 2004. In the majority of Member States employment increased and unemployment decreased. Poland is among the countries with the greatest improvements. In 2004, Poland was among the EU countries with both the lowest employment rate and the highest unemployment rate, twice as high as the EU average. The employment rate in Poland is currently slightly above the EU average. The unemployment rate is, however, the lowest throughout the history of LFS in Poland and one of the lowest across the EU members.

Odsetek pracujących o wysokim stopniu zadowolenia z pracy w 2017 r.*Percentage of employed persons with high level of job satisfaction in 2017*

PL 42,1



EU 42,2

Stopa bezrobocia według płci
Unemployment rate by sex

PL 19,8%
EU 9,9%



PL 3,9%
EU 7,1%

2004

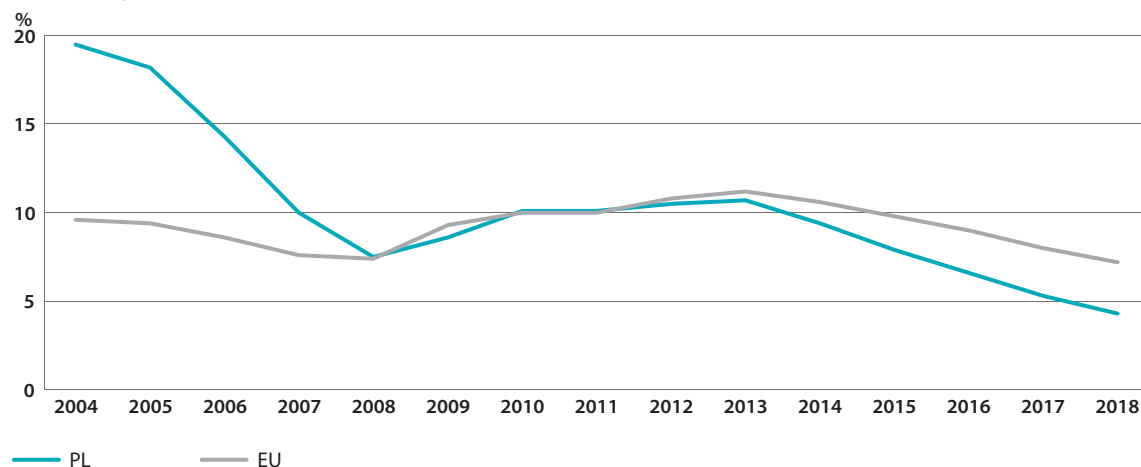
2018

PL 18,5%
EU 8,7%



PL 3,9%
EU 6,6%

Stopa bezrobocia
Unemployment rate



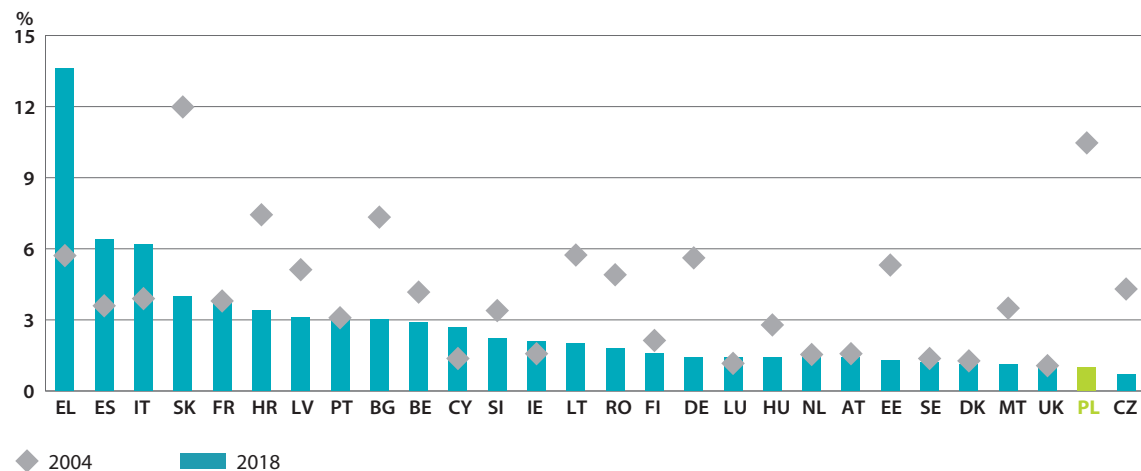
Osoby żyjące w gospodarstwach bez osób pracujących^a
Persons living in jobless households^a

2010
PL 10,4%
EU 10,5%



2018
PL 7,5%
EU 9,0%

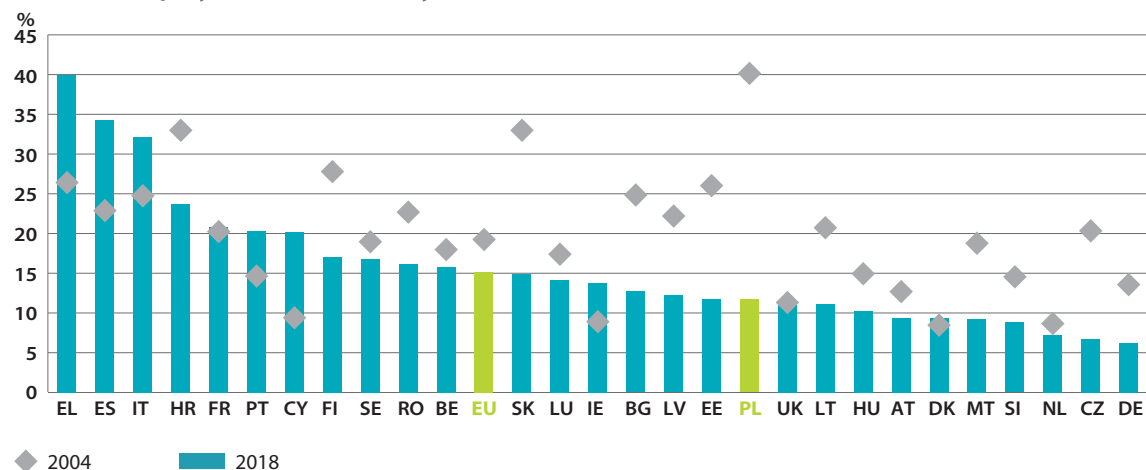
Stopa bezrobocia długotrwałego
Long-term unemployment rate



^a W % ogółu ludności w wieku 18–59 lat.
^a In % of total population aged 18–59.

Stopa bezrobocia osób młodych (15–24 lata)

Youth unemployment rate (15–24 years)

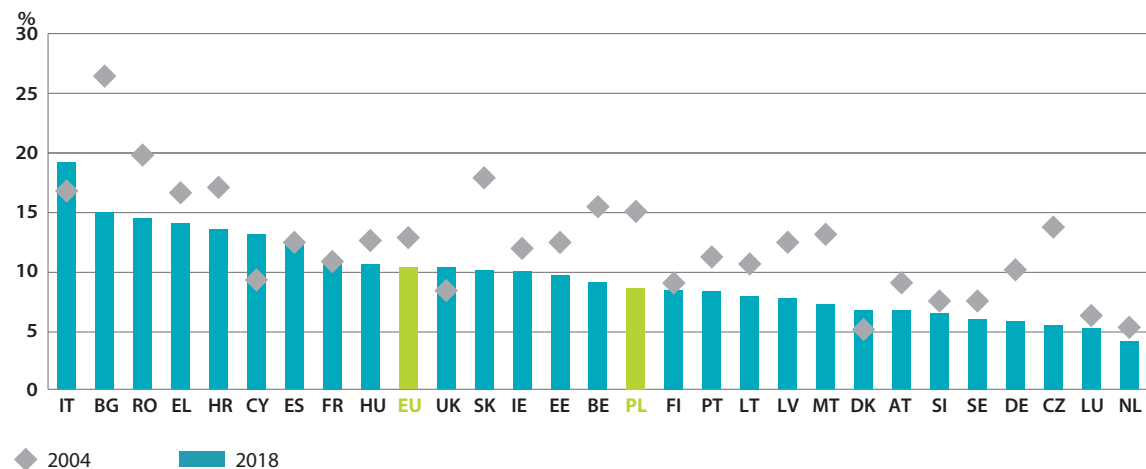


W szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy są osoby młode. W porównaniu z 2004 r. stopa bezrobocia wśród osób w wieku 15–24 lata w UE zmniejszyła się, ale nadal jest ponad dwukrotnie wyższa niż wskaźnik ogółem. W Polsce bezrobocie wśród osób młodych jest trzykrotnie wyższe niż przeciętne w kraju, choć obniżyło się w dużo większym stopniu niż w innych państwach członkowskich. Wyzwaniem pozostaje aktywizacja osób, które nie kontynuują edukacji ani nie pracują. W UE stanowią one ok. 10% ludności w wieku 15–24 lata, tj. nieco mniej niż w 2004 r. W Polsce ten odsetek również się zmniejszył i obecnie kształtuje się poniżej przeciętnej dla UE (podczas gdy w 2004 r. był od niej wyższy).

Young people are in an extremely difficult situation on the labour market. In comparison with 2004 the unemployment rate of persons aged 15–24 decreased in the EU, but it is still more than double the total unemployment rate. In Poland, the youth unemployment rate is three times higher than on the average in the country, however it declined much more than in other Member States. Activation of people neither in employment nor education is still a challenge. In the EU, they account for about 10% of population aged 15–24, i.e. slightly less than in 2004. In Poland, the share of such people also decreased and currently it is lower than the EU average (while in 2004 it was higher).

Odsetek osób młodych (15–24 lata) niepracujących, nieuczących się i niedokształcających się

Percentage of young people (15–24 years) neither in employment nor in education and training (NEET)



Udział kobiet na stanowiskach kierowniczych^a w 2018 r.

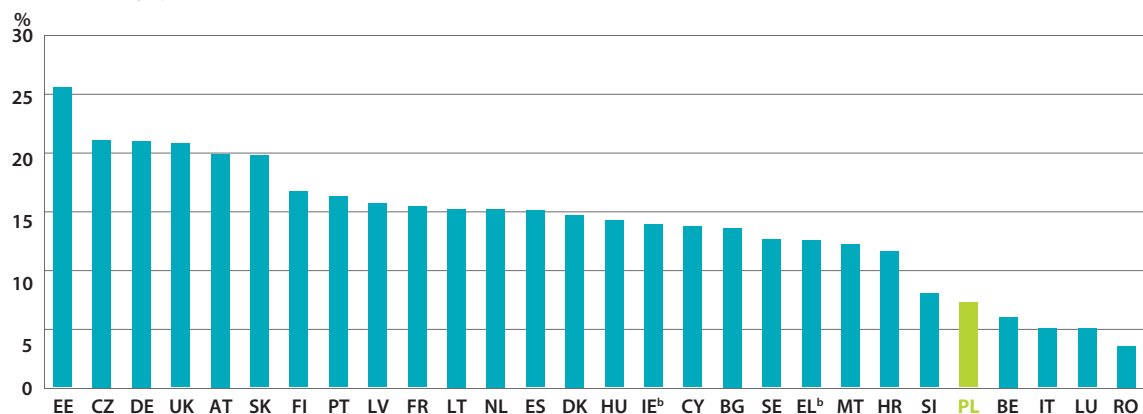
Share of women in managerial positions^a in 2018

44,8%	LV
42,5	PL
39,2	LT
38,6	HU
38,6	SE
38,6	BG
38,5	SI
36,3	UK
36,1	EE
36,0	IE
34,5	FR
34,0	PT
33,9	BE
32,1	ES
32,1	SK
31,9	FI
31,6	RO
31,6	AT
30,0	HR
29,4	DE
28,9	MT
27,5	EL
27,0	IT
26,8	CZ
26,7	DK
25,7	NL
25,0	LU
17,2	CY

a W ogólnej liczbie pracujących na stanowiskach kierowniczych.
a In the total number of employed persons in managerial positions.

Wskaźnik zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć^a w 2017 r.

Gender pay gap^a in 2017



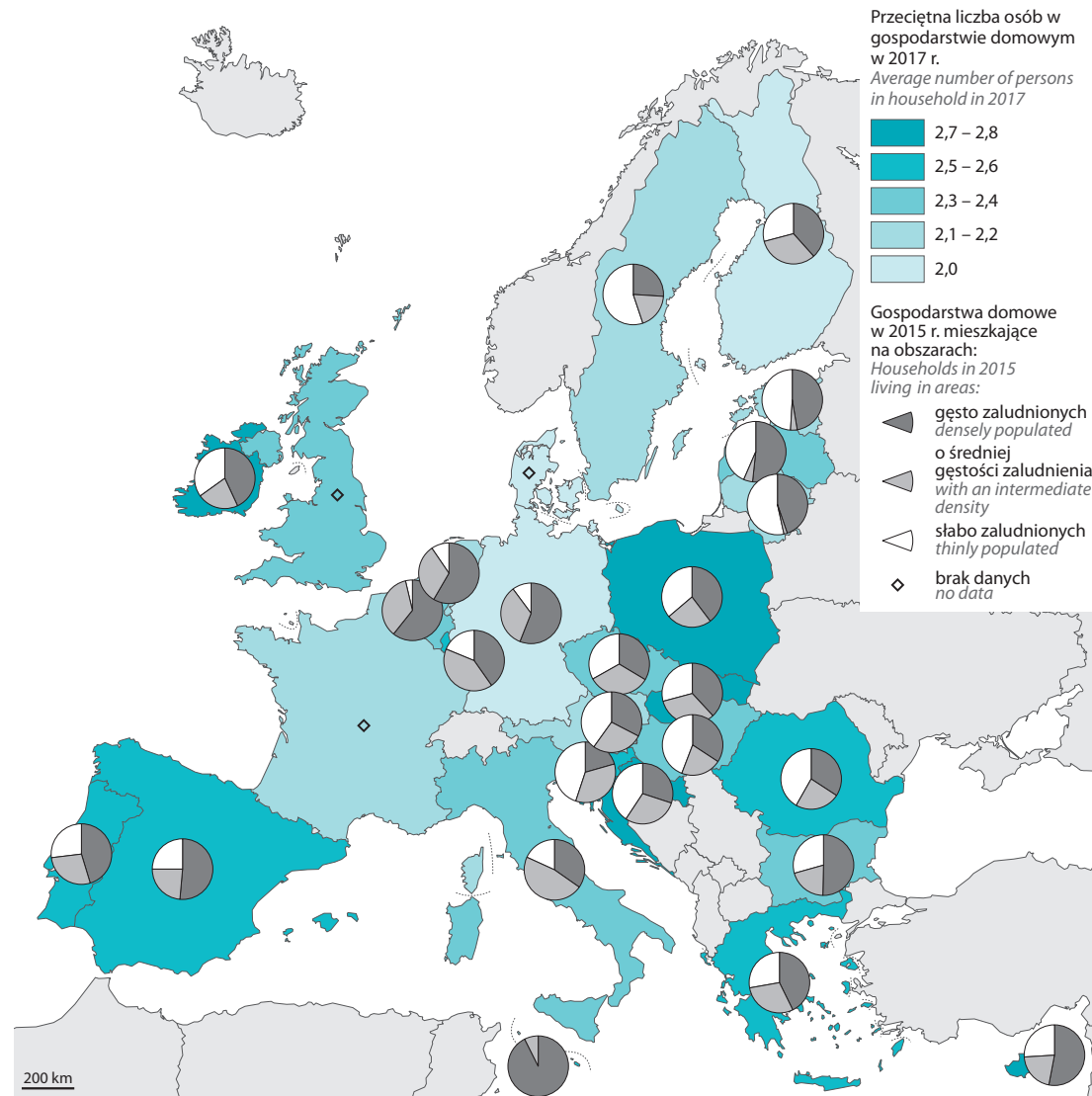
a Procentowa różnica pomiędzy wynagrodzeniami mężczyzn i kobiet. b 2014 r.
a Percentage difference in earnings of men and women. b 2014.

W porównaniu z 2004 r. w krajach UE, w tym w Polsce, poprawiła się sytuacja kobiet na rynku pracy, choć nadal jest gorsza niż mężczyzn. We wszystkich krajach UE zatrudnienie wśród kobiet jest niższe niż wśród mężczyzn; w większości państw kobiety pozostają bardziej zagrożone bezrobociem. Kobiety również zarabiają mniej od mężczyzn – średnio w UE o 16%. W większości krajów, w tym w Polsce, dysproporcje w zarobkach są jednak mniejsze niż kilkanaście lat wcześniej.

In EU countries, including Poland, situation of women on the labour market has improved as compared to 2004, but it still is worse than of men. In all EU Member States, employment of women is lower than of men. In the majority of countries women are still more endangered by unemployment. Women also earn less than men – on the average in the EU by 16%. In most EU countries, of which in Poland, the gender pay gap is smaller than a dozen years ago.

Wielkość gospodarstw domowych

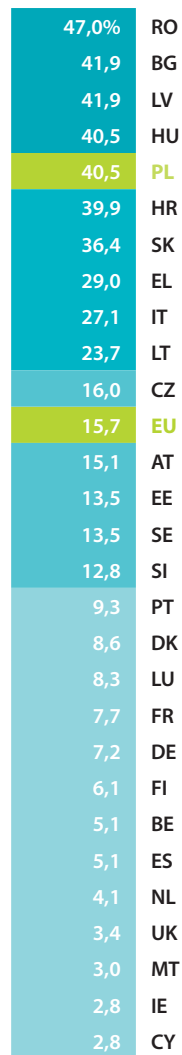
Size of households



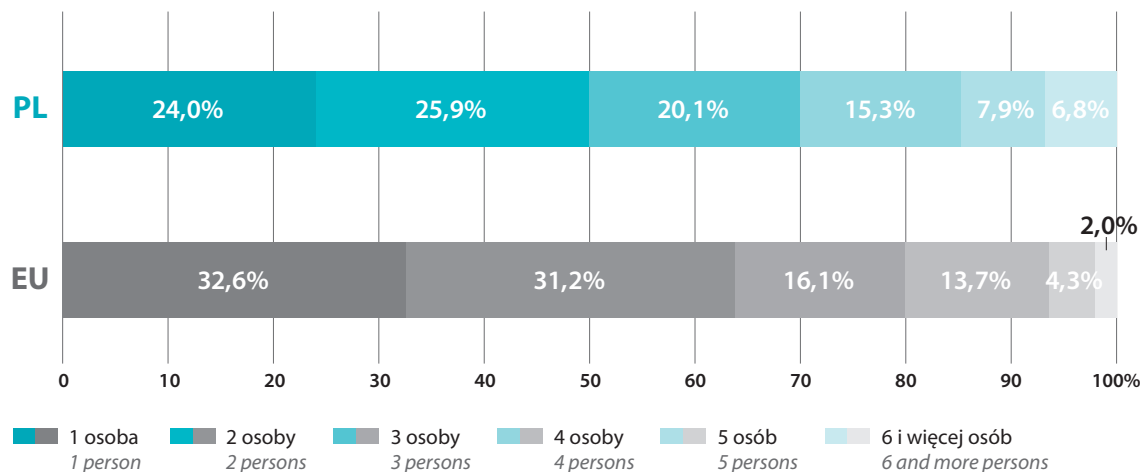
Mieszkańcy UE żyją w stosunkowo niewielkich gospodarstwach domowych. W większości państw przybiera najniższych, zwłaszcza 1-osobowych, gospodarstw domowych. Jednocześnie ubywa tych, które tworzą co najmniej 3 osoby. Polska pod tym względem nieco odbiega od innych krajów – w porównaniu z 2005 r. odsetek 1-osobowych gospodarstw domowych nieznacznie się zmniejszył. Natomiast częściej niż kiedyś gospodarstwa domowe tworzą 2 osoby. W większości państw UE poprawiły się warunki mieszkaniowe i coraz mniej osób zajmuje lokale o powierzchni niewystarczającej w stosunku do ich potrzeb. W Polsce ok. 40% ludności nadal żyje w przepełnionych mieszkaniach, ale ten odsetek się zmniejsza (w 2005 r. w takiej sytuacji znajdowało się ponad 50% mieszkańców naszego kraju).

The EU residents live in relatively small households. In the majority of countries the number of the smallest, especially one-person households is increasing. Simultaneously, the number of those formed by at least three persons is decreasing. Poland differs slightly in this regard from other countries – as compared to 2005 the percentage of one-person households dropped slightly. However, more often than before, households are formed by 2 persons. In most EU countries housing conditions have improved and less people live in houses with insufficient space in relation to their needs. In Poland, about 40% of the population still live in overcrowded houses, however the percentage is decreasing (in 2005 in a such situation there were over 50% of the inhabitants of our country).

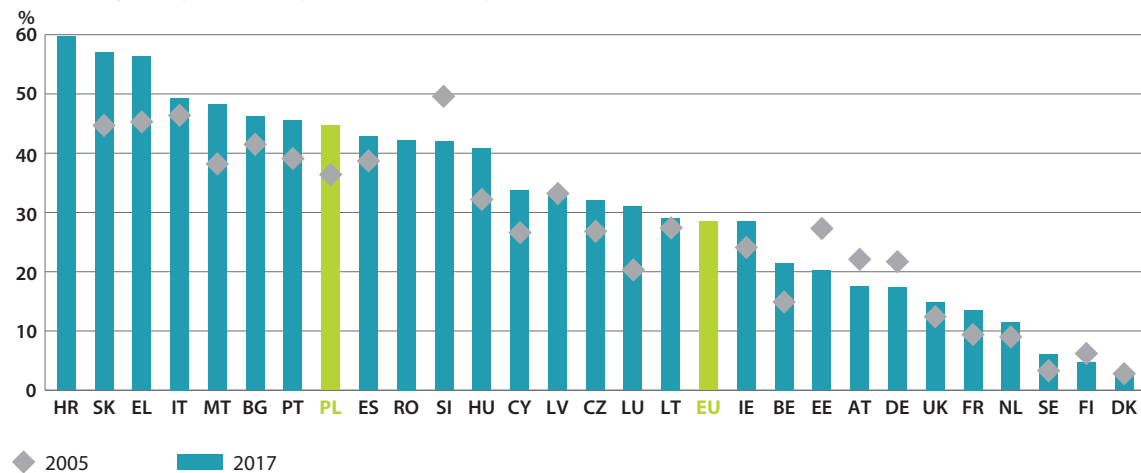
Odsetek ludności zamieszkującej przeludnione mieszkania w 2017 r.
Percentage of the population living in an overcrowded household in 2017



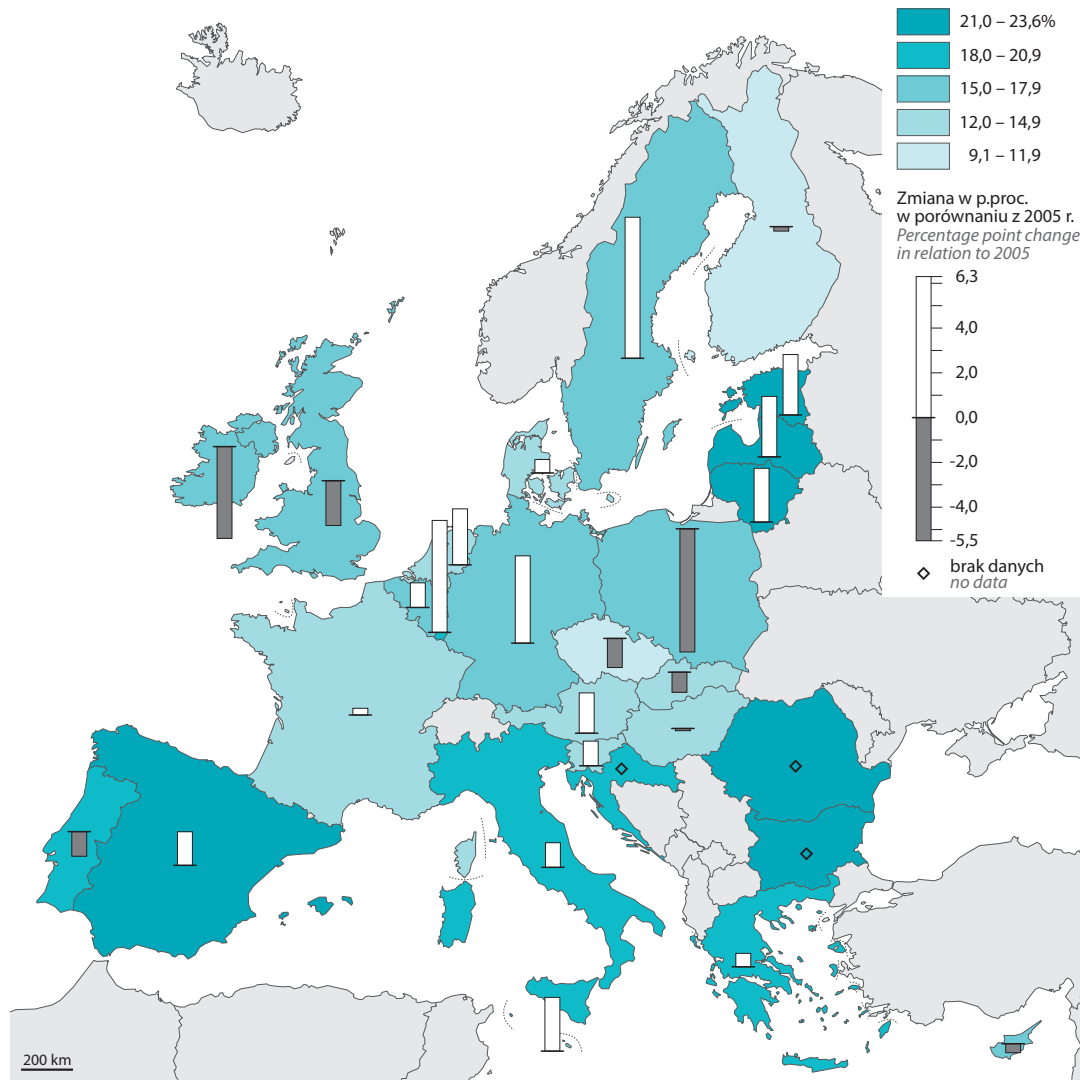
Gospodarstwa domowe według liczby osób w 2017 r.
Households by number of persons in 2017



Wskaźnik gniazdownictwa (osoby w wieku 25–34 lata mieszkające z rodzicami)
Share of young adults aged 25–34 living with their parents



Wskaźnik zagrożenia ubóstwem w 2017 r. At-risk-of-poverty rate in 2017



Jednym z celów polityk UE jest rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu. Wsparciem dla decyzji podejmowanych w tym obszarze są dane pochodzące z **Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (EU-SILC)**, w Polsce prowadzonego przez GUS od 2005 r. Jego wyniki wskazują, że ok. 17% członków gospodarstw domowych w UE jest zagrożonych ubóstwem. W większości krajów członkowskich nie udało się zmniejszyć skali tego zjawiska w porównaniu z 2005 r. Polska jest jednym z nielicznych państw, w którym odnotowano poprawę. Obecnie zagrożenie ubóstwem w Polsce jest niższe niż przeciętnie w UE, podczas gdy w 2005 r. należało do najwyższych.

One of the goals of EU policies is to achieve inclusive growth. Data from **the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC)**, in Poland conducted by Statistics Poland since 2005, support decision-making processes in this area. Its results indicate that approx. 17% of households' members in the EU are at risk of poverty. The most of Member States have failed to reduce the scale of this phenomenon as compared to 2005. Poland is one of the few countries where improvements have been observed. Currently, the poverty risk in Poland is lower than on the average in the EU, while in 2005 it was among the highest.

Wybrane symptomy deprivacji materialnej

Selected symptoms of material deprivation

Odsetek gospodarstw domowych deklarujących brak możliwości realizacji następujących potrzeb ze względów finansowych: <i>Percentage of households declaring inability to satisfy following needs for financial reasons:</i>	2010		2017	
	PL	EU	PL	EU
Opłacenie tygodniowego wyjazdu wszystkich członków gospodarstwa domowego na wypoczynek raz w roku <i>Payment for one week annual holiday of all household's members</i>	59,9	37,3	38,4	30,0
Jedzenie mięsa lub ryb (lub wegetariańskich odpowiedników) co drugi dzień <i>Consumption of meat or fish (or vegetarian equivalents) every second day</i>	15,8	8,8	6,3	7,9
Ogrzewanie mieszkania odpowiednio do potrzeb <i>Keeping home adequately warm</i>	14,8	9,5	6,0	7,8
Pokrycie niespodziewanego wydatku ^a <i>Covering an unexpected expenses^a</i>	50,6	36,8	34,8	33,8
Terminowe dokonywanie opłat związanych z mieszkaniem, spłat rat i kredytów <i>Timely adjust payments related to housing, repayment instalments and credits</i>	15,3	12,1	10,3	9,1
Posiadanie samochodu <i>Possesing a car</i>	11,9	8,2	7,0	6,8

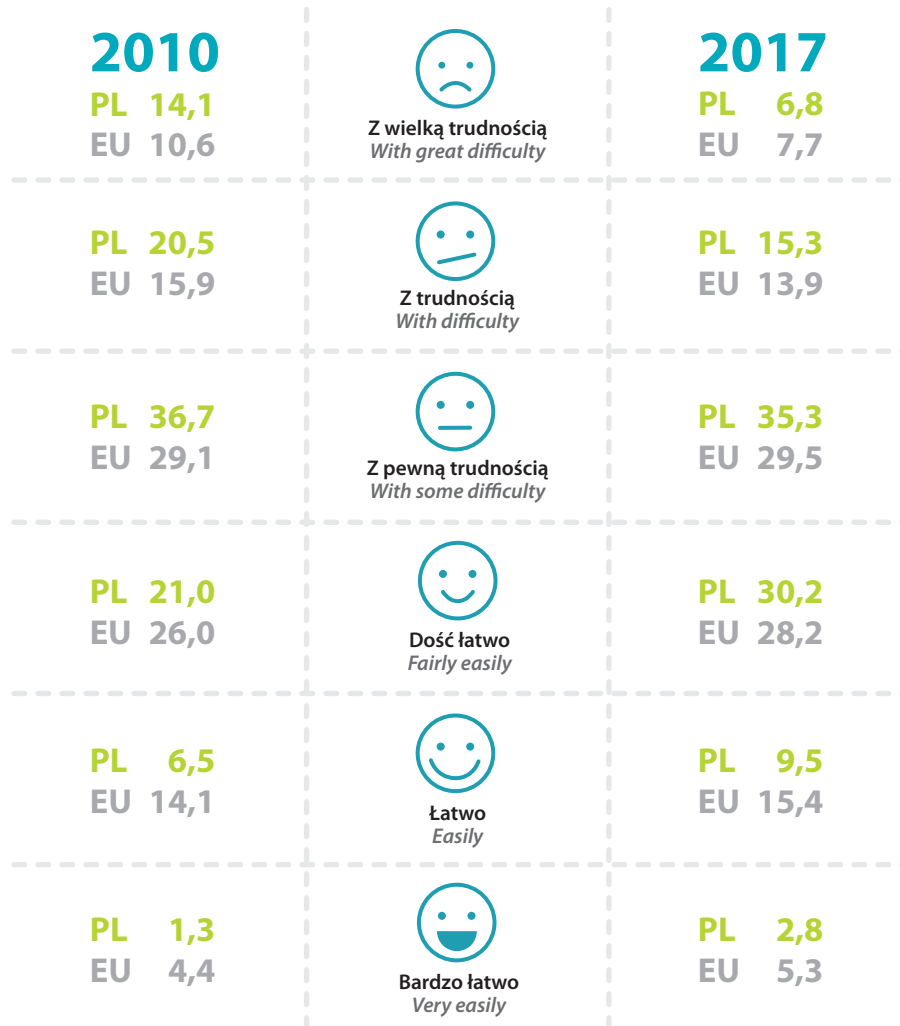
a W wysokości 60% mediany miesięcznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji.
a Of 60% of the median of monthly equivalised disposable income.

Sytuacja materialna gospodarstw domowych w większości krajów UE jest coraz lepsza, a jej poprawę widać szczególnie w państwach, które wstąpiły do UE w ciągu ostatnich 15 lat. Polska w 2005 r. była jednym z krajów o największym odsetku gospodarstw domowych w trudnej sytuacji materialnej – ponad 30% z nich ze względów finansowych nie mogło sobie pozwolić na zaspokojenie co najmniej 4 z 9 potrzeb uznanych za podstawowe. Obecnie z takimi trudnościami boryka się ok. 6% populacji w naszym kraju, tj. nieco mniej niż przeciętnie w UE.

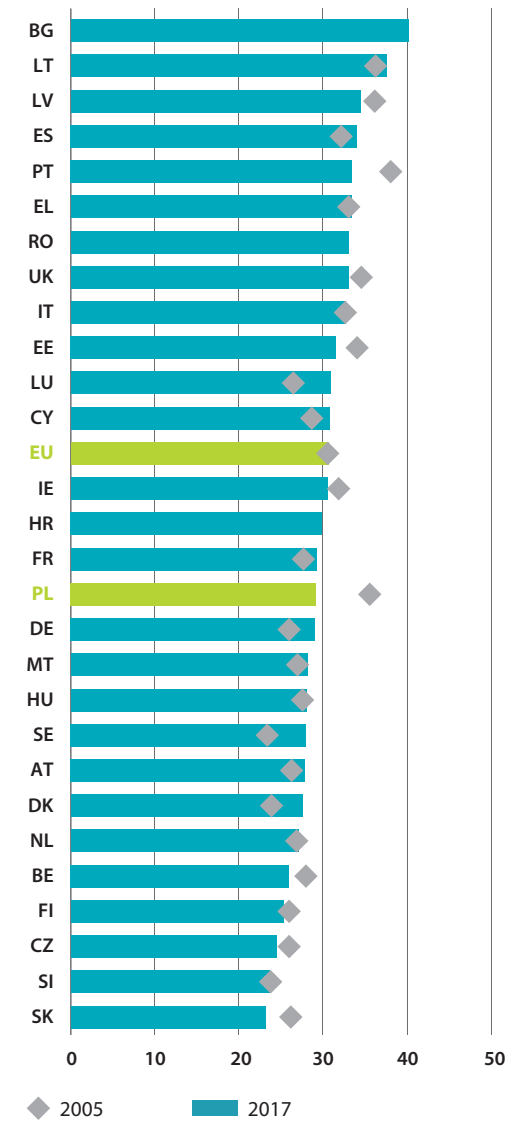
Material situation of households in the majority of EU countries is getting better and its improvement is particularly visible in countries that have joined the EU within the last 15 years. In 2005, Poland was one of the countries with the highest percentage of households in a difficult material situation – over 30% of them could not afford to satisfy 4 out of 9 basic needs for financial reasons. Currently, approx. 6% of the population in our country is struggling with such difficulties, i.e. slightly less than the EU average.

Subiektywna ocena sytuacji dochodowej gospodarstw domowych Subjective evaluation of household income situation

Odsetek gospodarstw domowych, które określiły, że „wiążą koniec z końcem”:
Percentage of households which declared that they “make ends meet”:



Współczynnik Giniego Gini coefficient



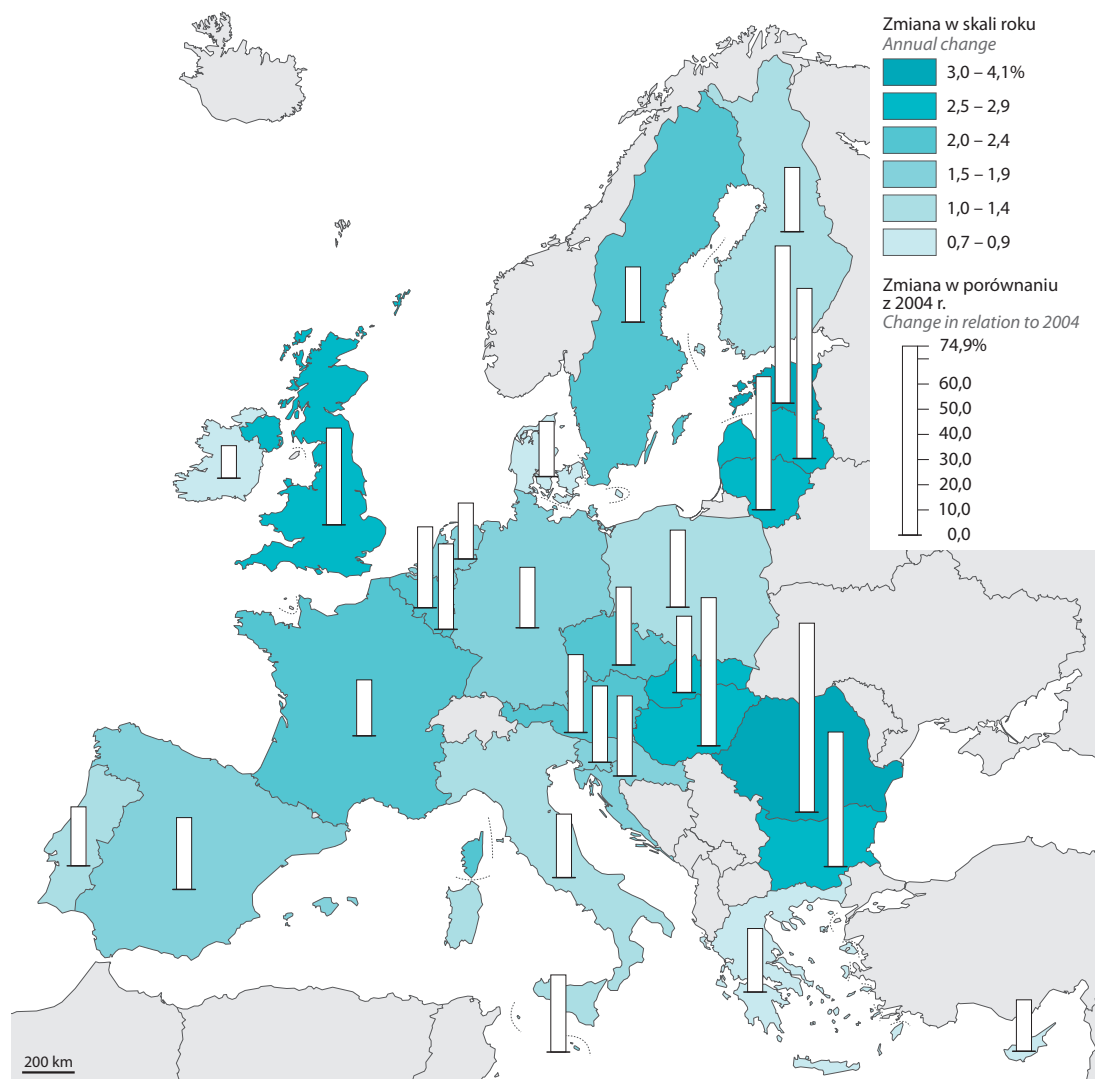
Spożycie skorygowane na mieszkańca w 2017 r. (UE=100)

Actual individual consumption per capita in 2017 (EU=100)

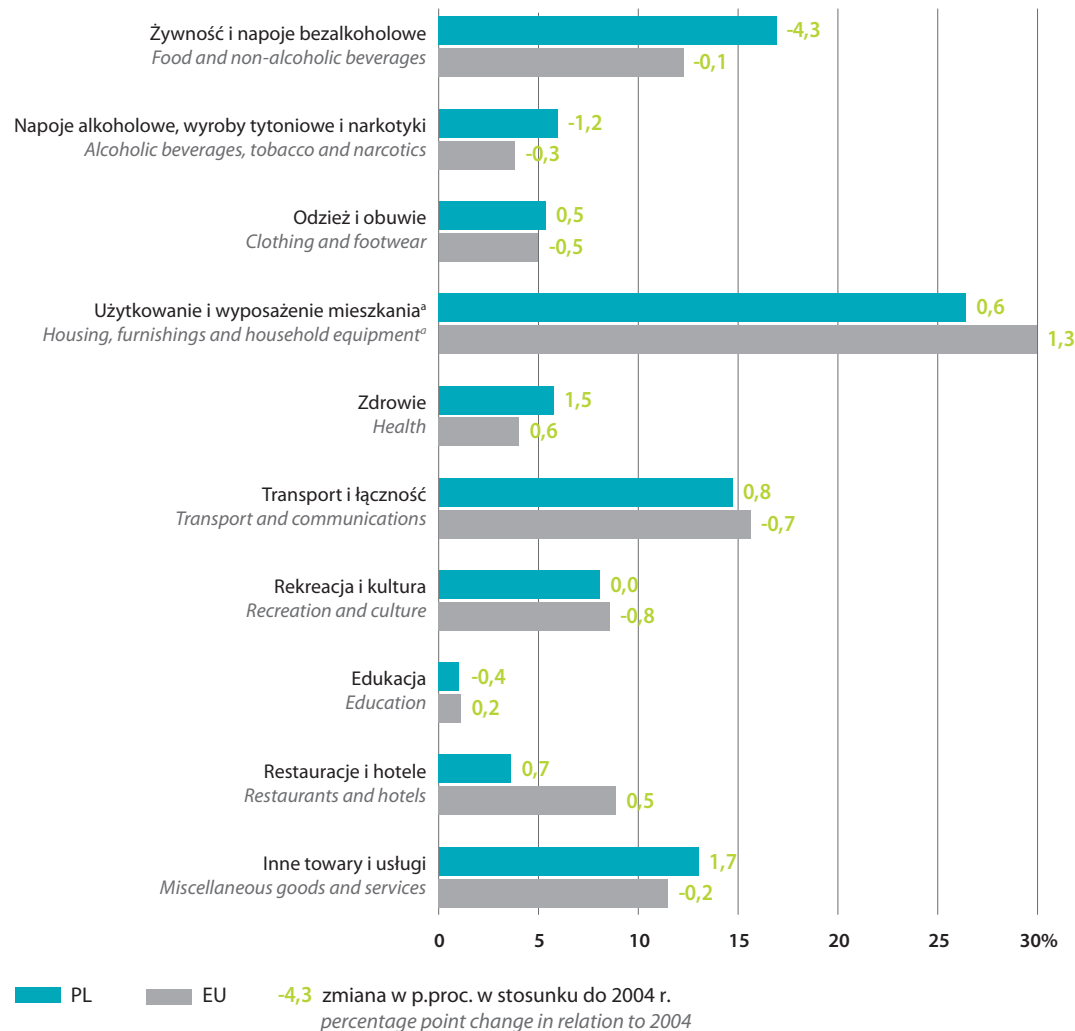
151,1	LU
120,2	UK
120,0	DK
119,3	AT
118,5	DE
113,6	NL
113,2	BE
112,7	SE
111,3	FI
106,1	IE
105,7	FR
101,1	IT
94,0	CY
91,8	ES
83,5	PT
83,0	LT
78,1	MT
78,1	SI
75,9	EL
75,4	CZ
72,8	SK
70,5	EE
69,2	PL
66,8	LV
64,4	RO
60,8	HR
59,1	HU
49,2	BG

Ceny konsumpcyjne według HICP w 2018 r.

Consumer prices by HICP in 2018



Struktura spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych w 2017 r. Structure of individual consumption expenditure of households sector in 2017



a Łącznie z nośnikami energii i prowadzeniem gospodarstwa domowego.
a Including water, electricity, gas and other fuels as well as routine maintenance of the house.

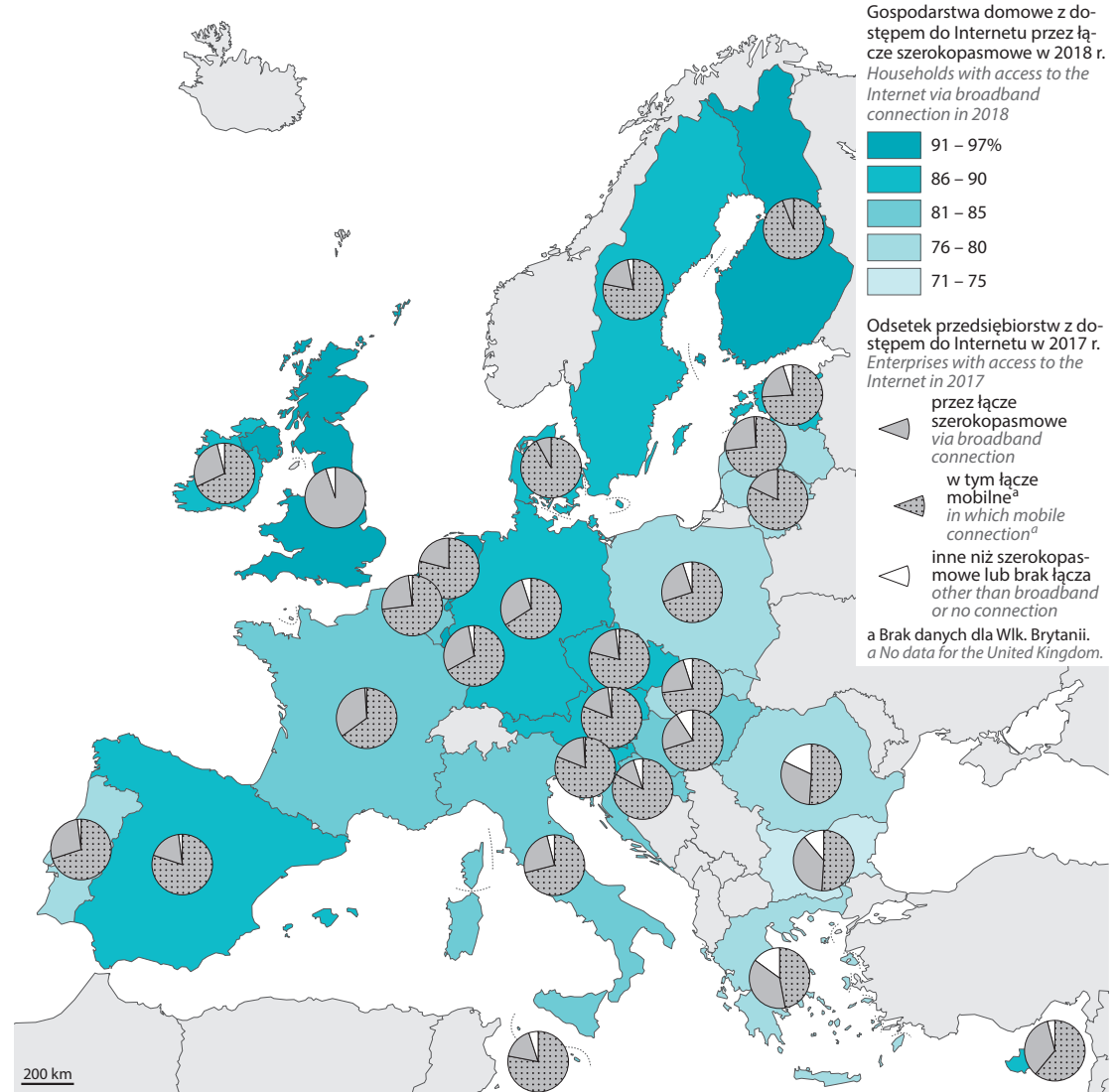
Gospodarstwa domowe w UE największą część swoich środków przeznaczają na użytkowanie mieszkania i nośniki energii. Wydatki te obciążają budżety w większym stopniu niż w 2004 r. Kolejnymi pozycjami zwykle są wydatki na transport oraz na żywność i napoje bezalkoholowe; choć w większości krajów ich udział w budżetach zmniejszył się w porównaniu z 2004 r. Zmiany, które zaszły w strukturze wydatków polskich gospodarstw domowych były zbliżone do tendencji przeważających w UE, z wyjątkiem wydatków na transport, które pochłaniają większą część naszych budżetów niż kilkanaście lat temu. Gospodarstwa domowe w Polsce nadal wydają znakomitą część swoich dochodów, a relatywnie mało oszczędzają: w 2016 r. stopa oszczędności wyniosła niewiele ponad 4% przy średniej dla UE ok. 10%.

Households in the EU spend the largest part of their funds on housing, water, electricity, gas and other fuels. Such expenditure burdens their budgets to a greater extent than in 2004. The next items are usually expenditure on transport and food and non-alcoholic beverages, although their share in budgets in most countries decreased as compared to 2004. The changes that have taken place in the structure of the Polish households' expenditure were similar to the trends prevailing in the EU, with the exception of transport expenditure, which constitutes a greater part of our budgets than a dozen years ago. Households in Poland still spend a substantial part of their income and do not save much. In 2016 the saving rate accounted for just over 4% with the average for the EU amounting to approx. 10%.

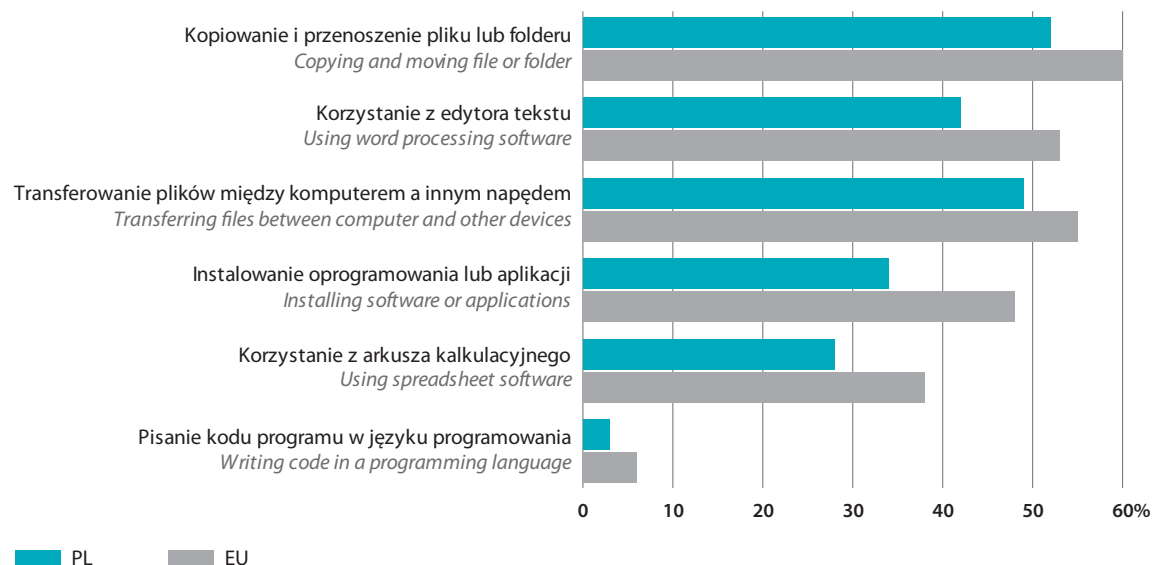
Rozwój międzynarodowej statystyki dotyczącej społeczeństwa informacyjnego zapoczątkowany został w 1997 r. przez OECD i obejmował opracowanie spójnych definicji i metodologii, które zapewniłyby porównywalność danych pomiędzy krajami. Wspólnotowe **badania wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych** są prowadzone w UE według zharmonizowanej metodologii od 2003 r., a w Polsce od momentu przystąpienia do Unii. Badanie umożliwia m.in. analizę upowszechnienia szerokopasmowego dostępu do Internetu, który pozwala na korzystanie z zaawansowanych usług internetowych dzięki dużej prędkości transferu danych.

The development of international statistics on the information society has been initiated in 1997 by the OECD with the aim to compile consistent definitions and methodologies for providing internationally comparable data. Community **surveys on the usage of information and communication technologies (ICT)** have been conducted in the EU according to the harmonised methodology since 2003. In Poland such survey has been carried out since the accession to the EU. It enables, inter alia, the analysis of broadband access to the Internet, which makes it possible to use advanced online services thanks to high speed of data transfer.

Szerokopasmowy dostęp do Internetu Access to the Internet via broadband connection



Odsetek osób posiadających wybrane umiejętności komputerowe w 2017 r. Percentage of individuals having selected computer skills in 2017



Odsetek osób posiadających co najmniej podstawowe umiejętności cyfrowe w 2017 r. Percentage of individuals having at least basic digital skills in 2017

LU	85%
NL	79
SE	77
FI	76
DK	71
UK	71
DE	68
AT	67
BE	61
CZ	60
EE	60
SK	59
EU	57
FR	57
MT	57
ES	55
LT	55
SI	54
CY	50
HU	50
PT	50
IE	48
LV	48
EL	46
PL	46
IT	44
HR	41
BG	29
RO	29

We wszystkich krajach UE systematycznie zwiększa się odsetek osób w wieku 16–74 lata korzystających z Internetu regularnie, tj. co najmniej raz w tygodniu. W Polsce w porównaniu z 2004 r. wzrósł on ponad trzykrotnie – do 75% w 2018 r., przy przeciętnej dla UE na poziomie 83%. Coraz więcej osób korzysta z Internetu codziennie. W UE takie osoby stanowią 76% ogółu osób, tj. trzy razy więcej niż w 2004 r. W Polsce odsetek osób korzystających z Internetu każdego dnia wzrósł pięciokrotnie od czasu akcesji – do 64%.

In all EU countries, the percentage of individuals aged 16–74 using the Internet regularly, i.e. at least once a week, is steadily increasing. In Poland, it grew more than three times as compared to 2004 – reaching 75% in 2018, with the EU average at the level of 83%. More and more people use the Internet on a daily basis. In the EU such persons account for 76% of total individuals, i.e. three times more than in 2004. In Poland, the percentage of individuals using the Internet every day has increased five times since the accession – up to 64%.

Przedsiębiorstwa wykorzystujące media społecznościowe^a w 2017 r.
Enterprises using social media^a in 2017

73%	MT
68	DK
68	IE
68	NL
67	CY
65	SE
63	FI
63	UK
58	BE
54	LU
53	AT
51	ES
50	EL
50	LT
47	EU
47	SI
46	PT
45	DE
45	HR
44	IT
41	FR
40	EE
39	SK
38	HU
36	CZ
35	RO
34	BG
30	LV
27	PL

^a W % ogółu przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób (z wyłączeniem sektora finansowego).
a In % of total enterprises employing more than 9 persons (excluding financial sector).

Osoby korzystające prywatnie z Internetu według wybranych celów^a w 2018 r.
Individuals using the Internet for private purposes by selected activities^a in 2018

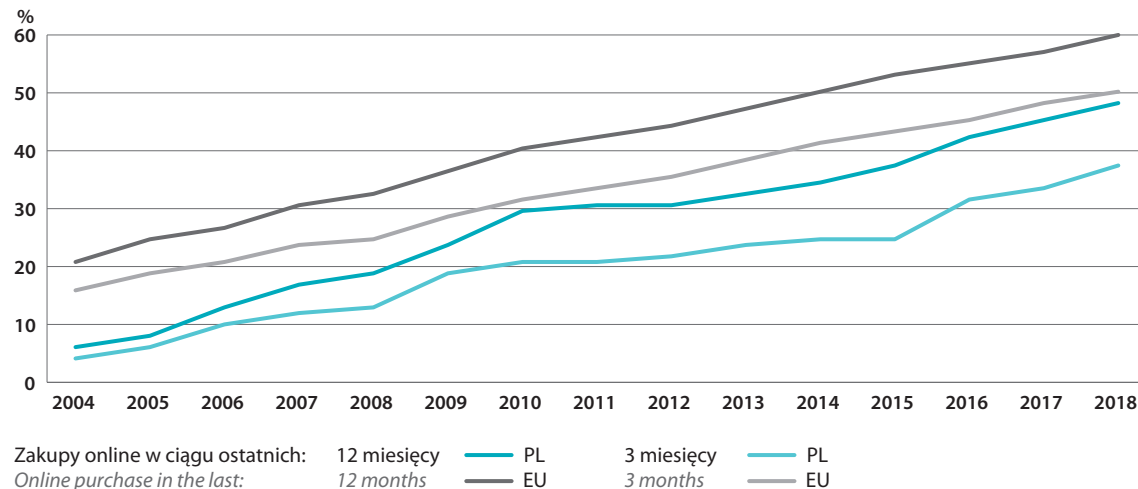
	PL	EU
Korzystanie z poczty elektronicznej <i>Sending/receiving e-mails</i>	61	73
Wyszukiwanie informacji o wyrobach i usługach <i>Finding information about goods and services</i>	64	70
Uczestnictwo w sieciach społecznościowych <i>Participating in social networks</i>	50	56
Korzystanie z usług bankowych <i>Internet banking</i>	44	54
Poszukiwanie informacji na temat zdrowia <i>Seeking health information</i>	48	52
Sprzedaż wyrobów i usług <i>Selling goods or services</i>	14	19
Granie oraz pobieranie gier, słuchanie muzyki, oglądanie treści wideo (bez VOD) <i>Playing/downloading games, listening to music or watching videos (excluding VOD)</i>	58	69

^a W % ogółu osób w wieku 16–74 lata.
a In % of total individuals aged 16–74.

Nowe funkcje technologii informacyjno-komunikacyjnych napędzają wzrost aktywności użytkowników Internetu w krajach UE. Największą popularnością nadal cieszy się obsługa poczty elektronicznej oraz wyszukiwanie informacji o towarach i usługach. Rośnie zainteresowanie korzystaniem z serwisów społecznościowych, które obecnie stanowią jedną z głównych form komunikacji internetowej. Wśród krajów UE najbardziej zróżnicowana jest popularność internetowych usług bankowych. W Bułgarii i Rumunii korzysta z nich zaledwie 7% ogółu osób, podczas gdy w Danii, Holandii i Finlandii – ponad 90%. W Polsce korzystanie z usług bankowych za pośrednictwem Internetu powoli się zwiększa, ale nadal jest mniej powszechne niż przeciętnie w UE.

New functions of information and communication technologies foster the growth of Internet users' activities in the EU countries. Sending and receiving emails as well as finding information about goods and services are still increasingly popular. There is a growing interest in social networking sites, which are currently among the main forms of communication via the Internet. Popularity of Internet banking differs the most across the EU countries. In Bulgaria and Romania hardly 7% of total individuals uses such services, while in Denmark, Netherlands and Finland – over 90%. In Poland Internet banking is gradually growing popular, but it is still less widespread than on the average in the EU.

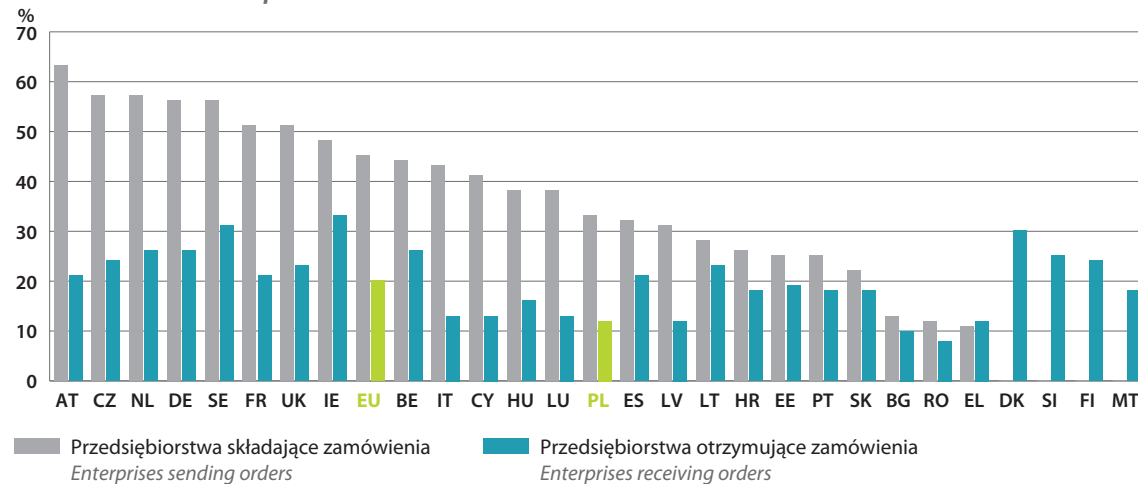
Osoby dokonujące zakupów online (w % ogółu osób w wieku 16–74 lata)
Individuals doing online shopping (in % of total individuals aged 16–74)



W ciągu ostatnich piętnastu lat znacznie upowszechniły się zakupy internetowe – aktualnie dokonuje ich średnio połowa mieszkańców UE. Największą popularnością cieszą się one wśród mieszkańców Wielkiej Brytanii, gdzie blisko 80% osób korzysta z możliwości handlu elektronicznego. W Polsce od czasu akcesji do UE odsetek osób zamawiających lub kupujących w sieci wzrósł z 3% do 37% w 2018 r. Polacy najczęściej kupują przez Internet ubrania i sprzęt sportowy, natomiast najrzadziej materiały e-learningowe, filmy, muzykę, oprogramowanie komputerowe i lekarstwa.

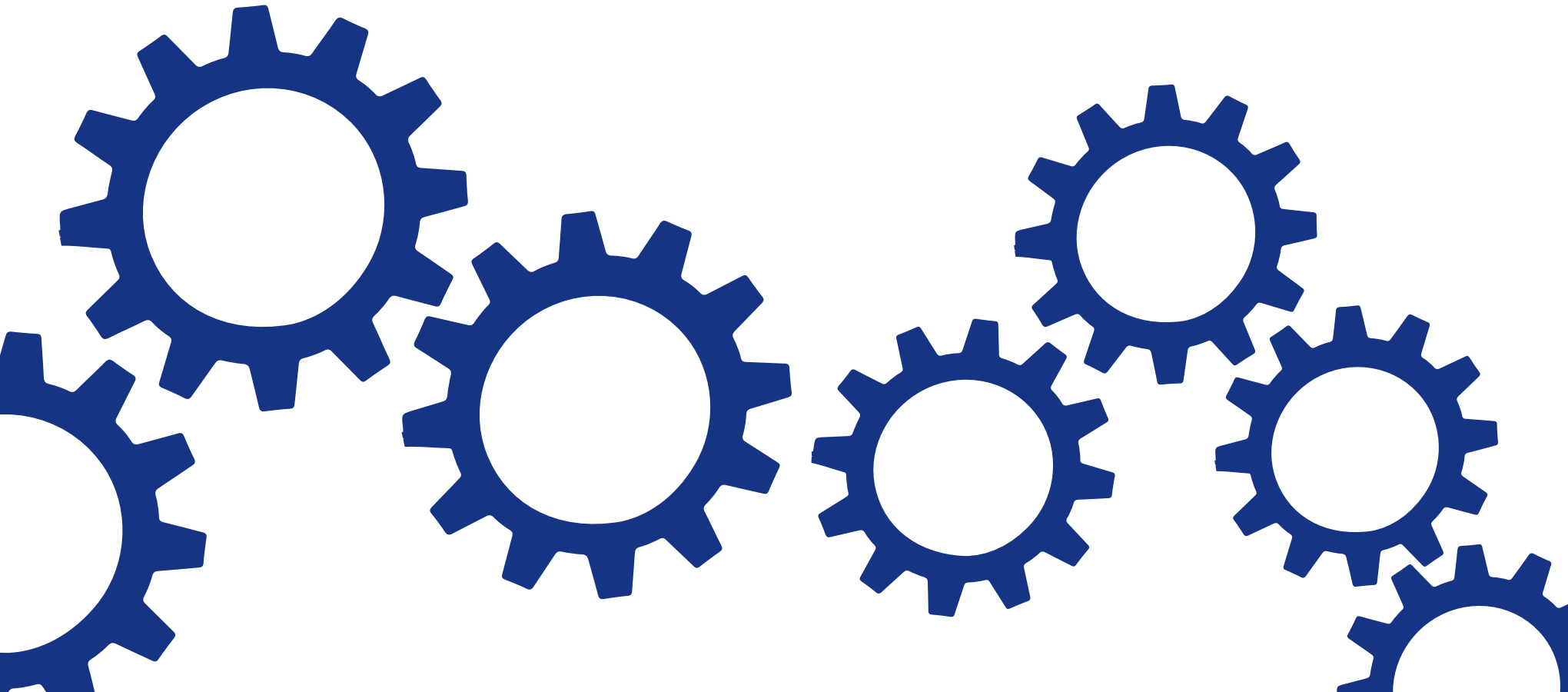
Online shopping has grown in popularity within the last fifteen years – currently on the average half of the EU inhabitants makes such purchases. Shopping on the Internet is the most popular among British society, where nearly 80% of individuals takes advantage of e-commerce. In Poland since the accession to the EU the percentage of individuals ordering or purchasing goods or services over the Internet increased from 3% to 37% in 2018. Poles mostly purchase online clothes and sports products, while the least frequently they buy e-learning materials, films, music, software and pharmacies.

Handel elektroniczny w przedsiębiorstwach^a w 2017 r.
E-commerce in enterprises^a in 2017



^a W % ogółu przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób (z wyłączeniem sektora finansowego).
a In % of total enterprises employing more than 9 persons (excluding financial sector).

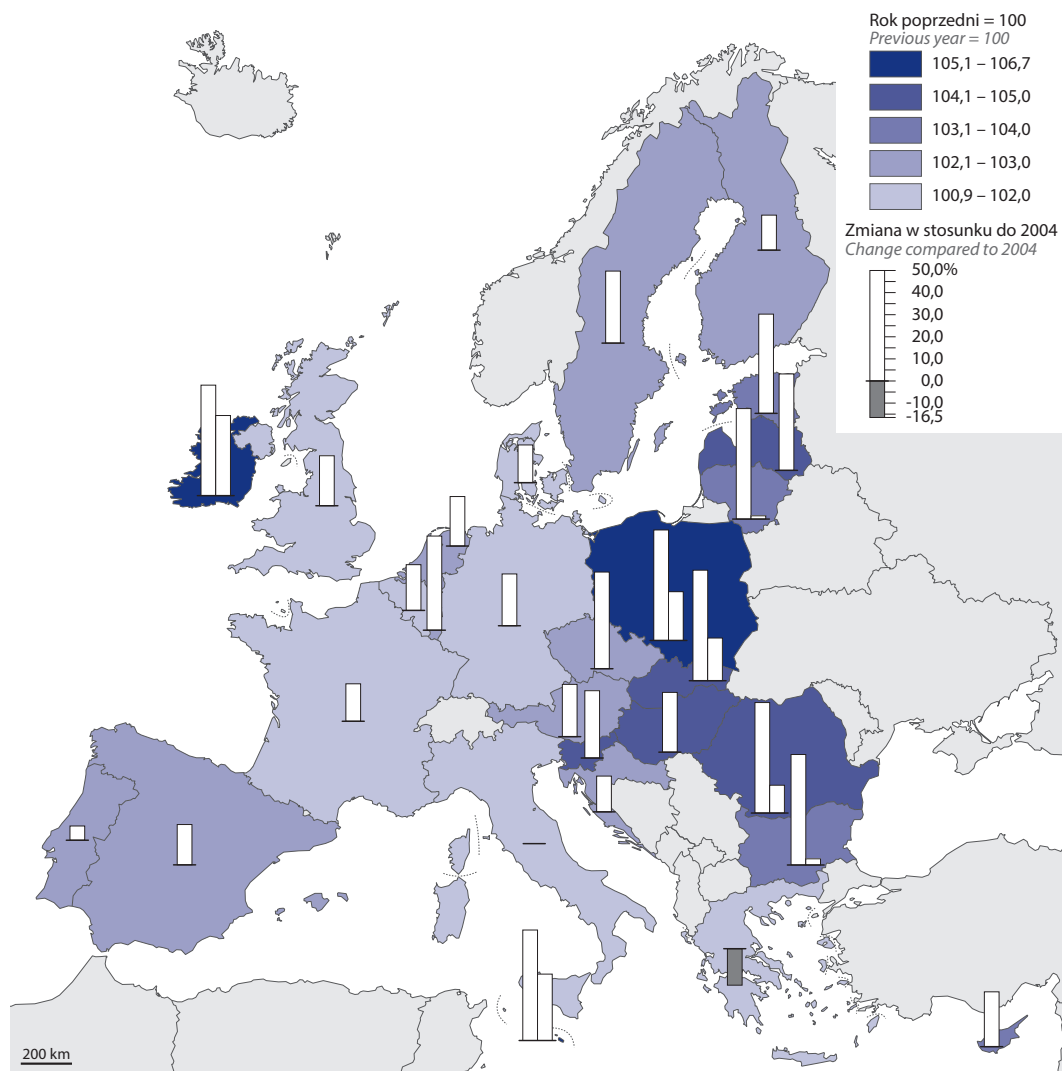
Gospodarka *Economy*



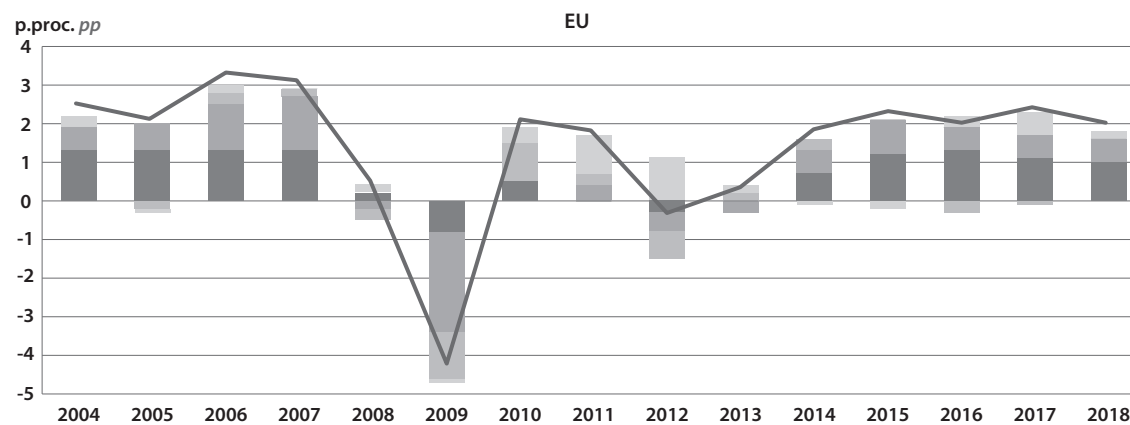
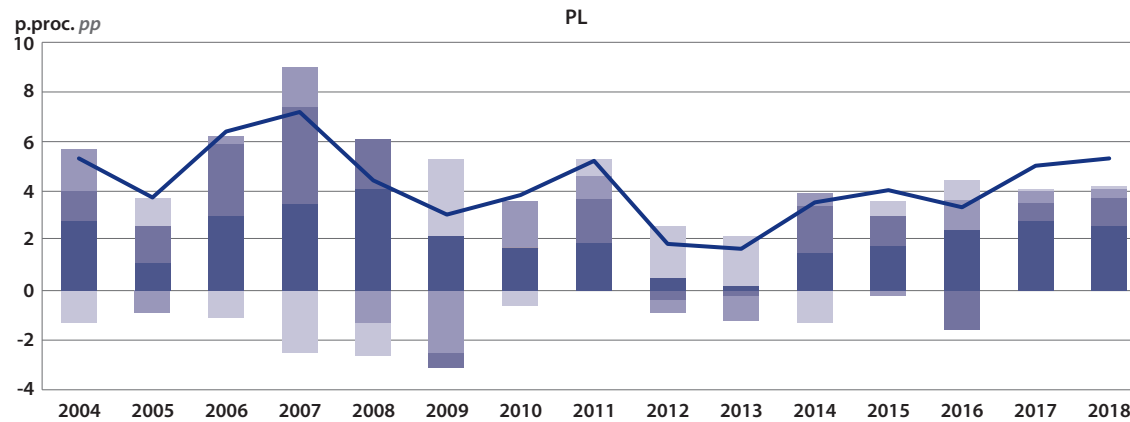
Informacji o procesach gospodarczych dostarcza statystyka rachunków narodowych. Międzynarodowy standard metodologiczny dla krajów świata wyznacza System Rachunków Narodowych (SNA), wprowadzony przez ONZ w połowie XX wieku. W krajach UE na mocy prawa obowiązuje **Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA)**, który jest w pełni zgodny z wytycznymi ONZ i dostosowuje je do specyfiki UE. W Polsce rachunki narodowe prezentowane są według zasad ESA od 2001 r. Zarówno SNA, jak i ESA są cyklicznie rewidowane w celu doskonalenia statystyki i odzwierciedlenia nowych zjawisk w rachunkach narodowych. W 2014 r. kraje UE wdrożyły kolejną zaktualizowaną wersję standardu rachunków narodowych – ESA 2010.

Information on economic processes is provided by the statistics of national accounts. The international methodological standard is determined by the System of National Accounts (SNA), introduced by the UN in the middle of the 20th century. In the EU countries, **the European System of National and Regional Accounts (ESA)** is in force by the law. It is fully compliant with the UN guidelines, tailored simultaneously for the EU area. In Poland, national accounts have been presented according to the ESA principles since 2001. Both SNA and ESA are periodically revised in order to improve statistics and reflect new issues in national accounts. In 2014 the EU countries implemented subsequent revision of national accounts standard – the ESA 2010.

Produkt krajowy brutto w 2018 r. Gross domestic product in 2018



Skala wpływu wybranych kategorii na PKB
Impact of selected categories on GDP



— Produkt krajowy brutto
Gross domestic product
 ■ Spożycie prywatne
Private consumption
 ■ Nakłady brutto na środki trwałe
Gross fixed capital formation
 ■ Przyrost rzeczowych środków obrotowych
Changes in inventories
 ■ Saldo obrotów z zagranicą
Net exports

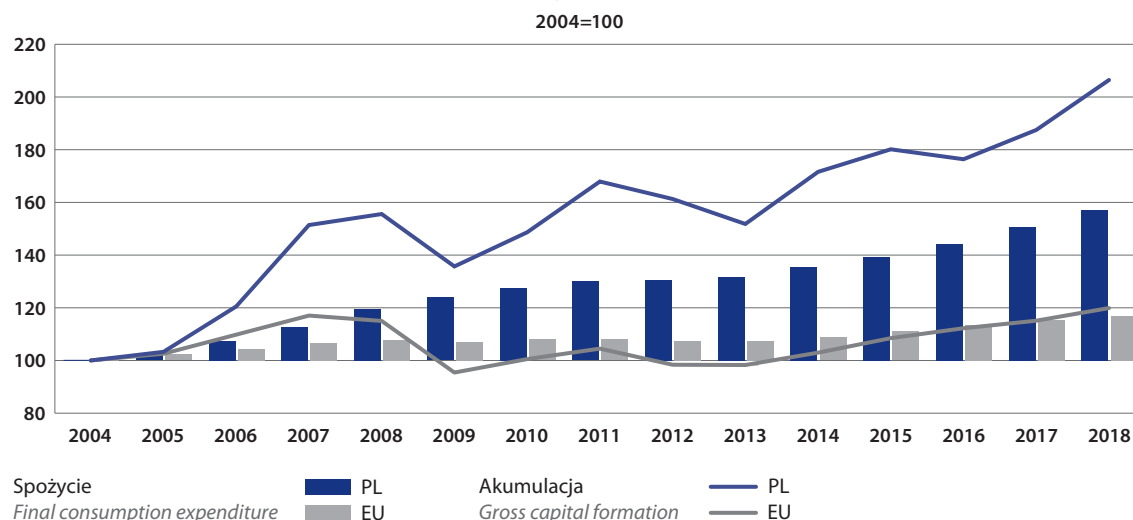
Udział krajów w PKB UE w 2017 r.
Share of countries in the GDP of the EU in 2017

DE	21,3%
UK	15,2
FR	14,9
IT	11,2
ES	7,6
NL	4,8
SE	3,1
PL	3,0
BE	2,9
AT	2,4
DK	1,9
IE	1,9
FI	1,5
PT	1,3
CZ	1,2
EL	1,2
RO	1,2
HU	0,8
SK	0,6
LU	0,4
BG	0,3
HR	0,3
LT	0,3
SI	0,3
EE	0,2
LV	0,2
CY	0,1
MT	0,1

Stopa inwestycji w 2018 r.
Investment rate in 2018

26,2%	CZ
25,5	HU
25,4	SE
24,9	IE
24,0	BE
23,9	EE
23,9	AT
23,0	FR
22,8	LV
22,5	FI
22,2	DK
22,0	SK
21,2	RO
21,2	ES
20,9	NL
20,8	DE
20,5	EU
20,1	HR
19,7	SI
19,4	CY
19,3	LT
19,0	BG
18,8	MT
18,2	PL
18,0	IT
17,5	LU
17,1	PT
17,0	UK
11,1	EL

Dynamika spożycia i akumulacji brutto (ceny stałe)
Indices of final consumption expenditure and gross capital formation (constant prices)



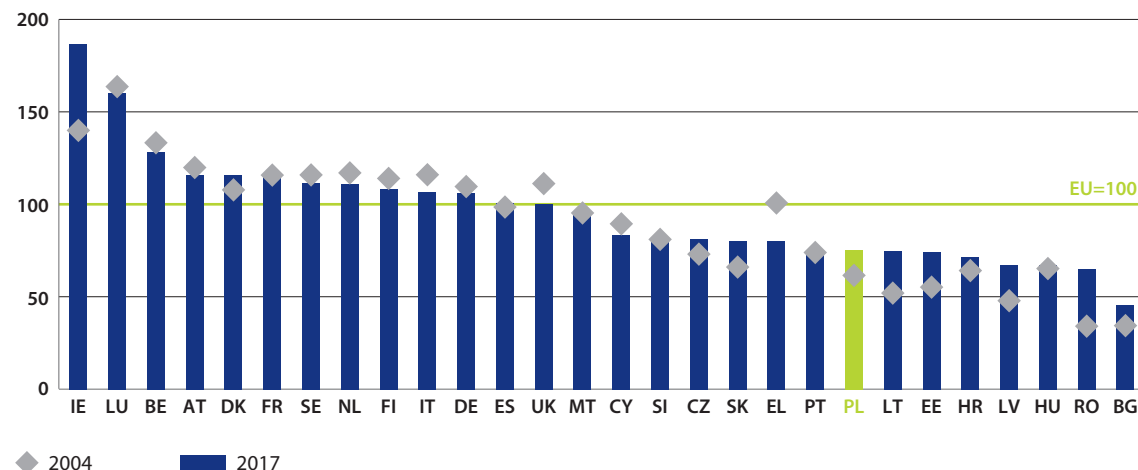
Ostatnie piętnastolecie to okres zmiennej koniunktury gospodarczej. W latach 2004–2018 PKB w całej UE zwiększył się o ok. 20%. Największy wzrost (o ok. 70%–80%) odnotowały gospodarki Irlandii, Malty, Polski i Słowacji. Światowy kryzys zapoczątkowany w 2008 r. wpłynął na zachwianie dynamiki gospodarczej. Polska była jedynym krajem członkowskim, w którym utrzymał się nieprzerwany wzrost PKB. Większość krajów (z wyjątkiem Grecji) dość szybko wróciła do tempa wzrostu sprzed kryzysu; w ostatnich kilku latach, m.in. wśród nowych członków UE, przekraczało ono 4%.

The last fifteen years is a period of changing economic situation. In 2004–2018, GDP in the EU increased by approx. 20%. The economies of Ireland, Malta, Poland and Slovakia recorded the highest growth (of about 70%–80%). The global crisis, that began in 2008, resulted in the economic slowdown. At that time, Poland was the only Member State in which the uninterrupted GDP growth maintained. Most of the countries (except for Greece) returned quite quickly to the pre-crisis growth rate and in the last few years, inter alia, among the new EU members, it exceeded 4%.

Kraje UE są bardzo zróżnicowane pod względem wartości PKB przypadającej na 1 mieszkańca. W państwach, które przystąpiły do UE w 2004 r. lub później jest ona dużo niższa niż w tzw. krajach starej Unii. Dzięki znacznej dynamice gospodarczej większość nowych członków plasuje się aktualnie bliżej wartości przeciętnej dla UE niż w 2004 r. Wyraźnie poprawiła się sytuacja w Polsce, gdzie PKB na 1 mieszkańca wynosi obecnie 70% wartości średniej dla UE (w 2004 r. było to 50%).

The EU countries are very diverse in terms of GDP per capita. In countries that joined the EU in 2004 or later, it is much lower than in the so-called old EU countries. Due to the significant economic growth, the majority of new members is currently closer to the average value for the EU than it was in 2004. The situation in Poland has improved significantly, with GDP per capita amounting at present to 70% of the EU average (it was 50% in 2004).

Wydajność pracy^a
Labour productivity^a

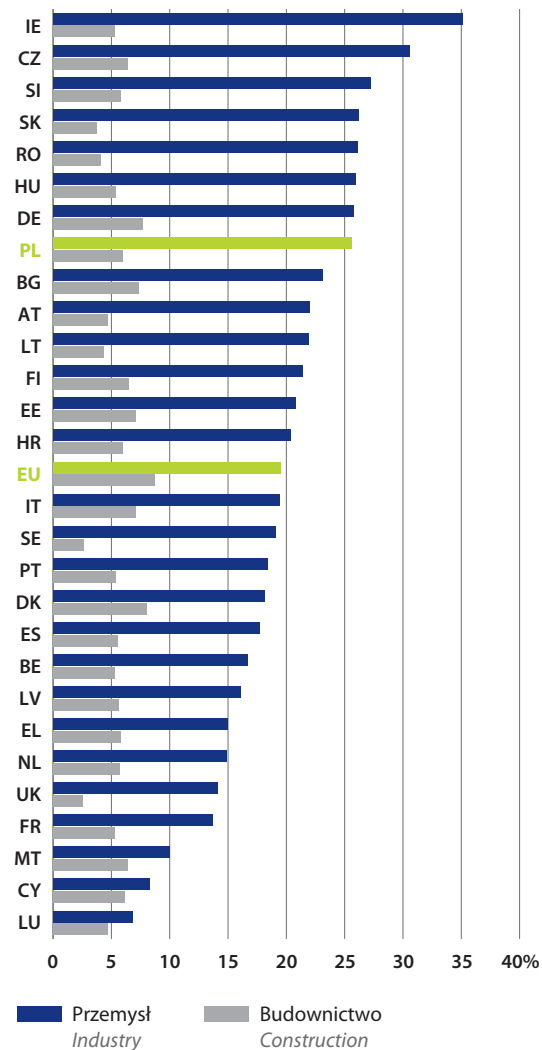


^a Wartość PKB na 1 pracującego wyrażona w PPS w relacji do przeciętnej dla UE.
a GDP per person employed in PPS in relation to the EU average.

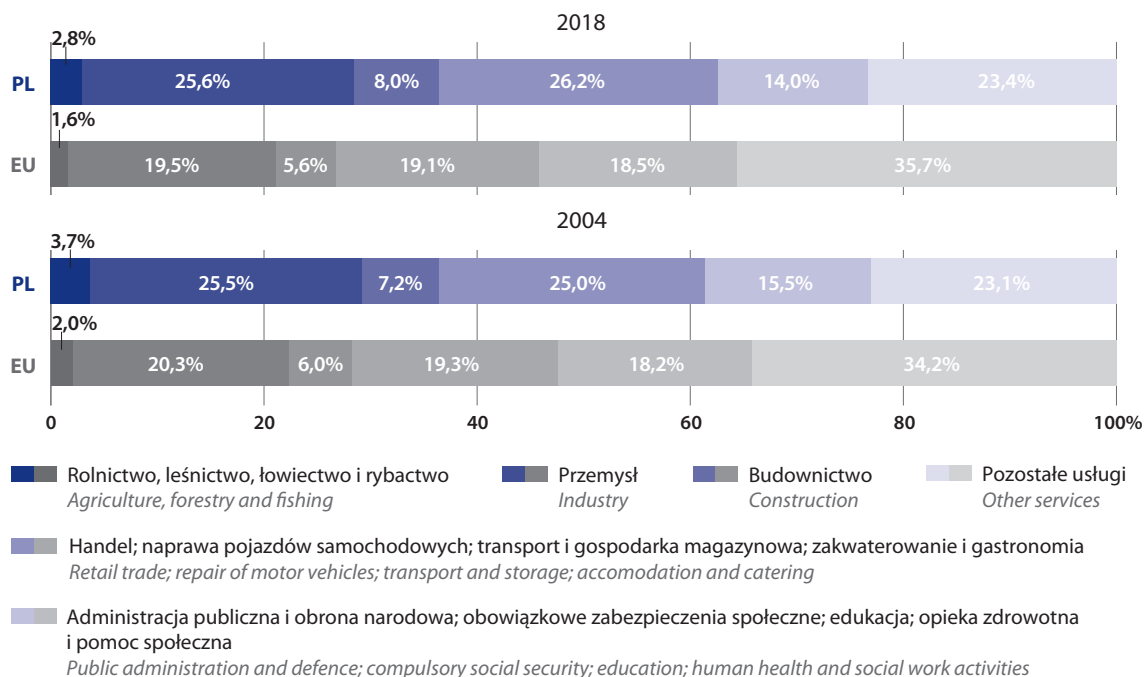
PKB na mieszkańca w PPS w 2017 r.
GDP per capita in PPS in 2017

Country	Value
EU=100	100
LU	253
IE	181
NL	128
DK	128
AT	127
DE	124
SE	121
BE	116
FI	109
UK	106
FR	104
MT	98
IT	96
ES	92
CZ	89
CY	85
SI	85
EE	79
LT	78
PT	77
SK	76
PL	70
HU	68
EL	67
LV	67
RO	63
HR	62
BG	49

Udział przemysłu i budownictwa w wartości dodanej brutto w 2018 r.
Share of industry and construction in gross value added in 2018



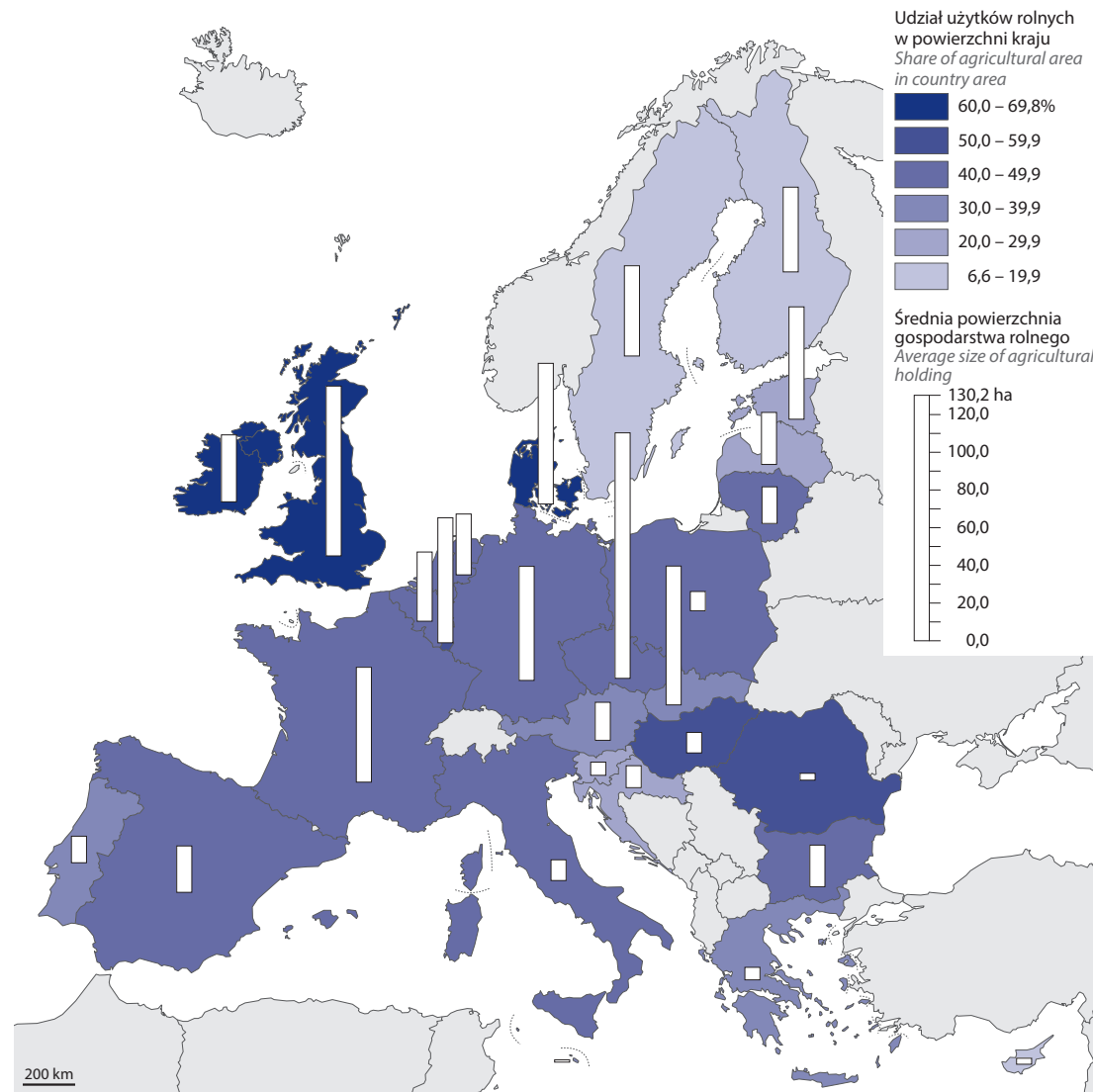
Wartość dodana brutto według sekcji NACE
Gross value added by NACE sections



Struktura gospodarek krajów UE nieco zmieniła się w porównaniu z 2004 r. W większości państw zmniejszył się udział rolnictwa w tworzeniu wartości dodanej brutto, najbardziej w krajach, które przystąpiły do UE w 2004 r. i później. Równocześnie w większości państw UE wzrosło znaczenie usług rynkowych oraz, w mniejszym stopniu, nierynkowych. Podobne zmiany obserwowano w Polsce, choć w przeciwieństwie do tendencji przeważających w UE, zwiększył się wyłącznie wkład usług rynkowych w tworzenie WDB, natomiast zmniejszył – usług związanych z administracją publiczną, obroną, edukacją, ochroną zdrowia i pomocą społeczną.

The structure of the EU economies has changed slightly as compared to 2004. In most countries, the share of agriculture in creating gross value added has decreased, the most in countries that have joined the EU since 2004. At the same time, the importance of market services and, to a lesser extent, non-market services has increased in most EU states. Similar changes have been observed in Poland, though in contrast to the European trends, only the contribution of market services to GVA creation grew, with decreased share of services related to public administration, defense, education, health and social work.

Użytki rolne i średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w 2016 r. Agricultural area and average size of agricultural holding in 2016



Około 40% powierzchni UE to użytki rolne. Tereny rolnicze zajmują znaczną część terytorium Irlandii i Wielkiej Brytanii, stanowiąc blisko 70% powierzchni tych państw. W Polsce ten rodzaj gruntów zajmuje niespełna 50% powierzchni kraju. Gospodarstw rolnych w Unii jest znacznie mniej niż w 2004 r., wzrosła natomiast ich przeciętna powierzchnia. Przystępując do UE Polska była krajem o dużej liczbie bardzo małych gospodarstw rolnych; obecnie widoczna jest tendencja do koncentracji użytków rolnych. Od czasu akcesji liczba gospodarstw rolnych w Polsce zmalała o ponad 40%, a ich przeciętna powierzchnia wzrosła niemal dwukrotnie. Polskie gospodarstwa rolne są wciąż mniejsze niż średnio w UE.

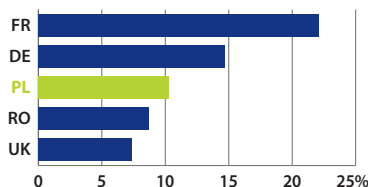
About 40% of the EU surface is agricultural land area. Agricultural areas constitute a significant part of the territory of Ireland and the United Kingdom, close to 70% of the total surface. In Poland, such type of land covers less than 50% of the country. The number of farms in the EU is significantly smaller than in 2004, while their average surface increased. Accessing the EU, Poland was a country with a large number of very small farms, now a trend towards concentration of agricultural land is clearly visible. Since the accession, the number of agricultural holdings in Poland has decreased by more than 40% and the average size of the farm has increased almost twice. Polish agricultural holdings are still smaller than on the average in the EU.

Odsetek organicznych użytków rolnych w 2017 r.
Percentage of agricultural area under organic farming in 2017

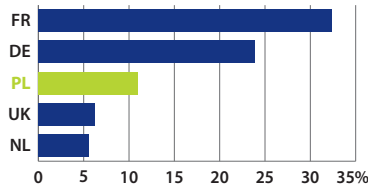
23,4%	AT
19,6	EE
19,2	SE
14,9	IT
14,1	CZ
13,9	LV
11,4	FI
9,9	SK
9,6	SI
8,7	ES
8,6	DK
8,0	LT
8,0	EL
7,0	PT
7,0	EU
6,8	DE
6,5	HR
6,3	BE
6,0	FR
4,6	CY
4,2	LU
3,7	HU
3,4	PL
3,1	NL
2,9	UK
2,7	BG
1,9	RO
1,7	IE
0,4	MT

Pięciu głównych producentów^a wybranych artykułów rolnych w 2017 r.
Top five producers^a of selected agricultural products in 2017

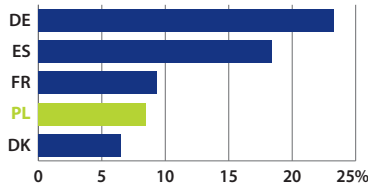
Zboża
Cereals



Buraki cukrowe
Sugar beets



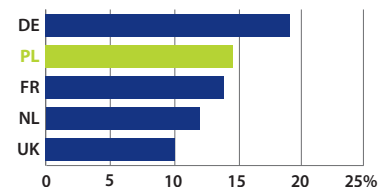
Mięso wieprzowe
Pig meat



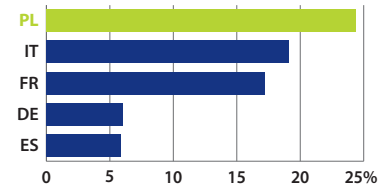
^a Udział % w całkowitej produkcji UE.
a % share of total EU production.

Polska należy do wiodących producentów rolnych w UE, szczególnie pod względem produkcji zbóż. Z naszego kraju pochodzi prawie 40% unijnych zbiorów żyta, ok. 18% zbiorów owsa oraz ok. 8% zbiorów pszenicy. Polska jest również cenionym producentem warzyw okopowych (m.in. ziemniaków i buraków cukrowych) oraz owoców jagodowych (np. truskawek, malin i porzeczek). Prawie jedna czwarta jabłek produkowanych w UE zbierana jest w polskich sadach. Jesteśmy również głównym producentem mięsa drobiowego na rynku unijnym oraz czwartym – wieprzowiny.

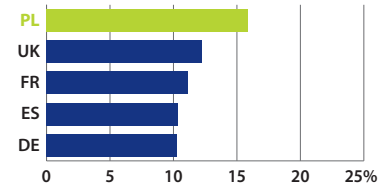
Ziemniaki
Potatoes



Jabłka
Apples

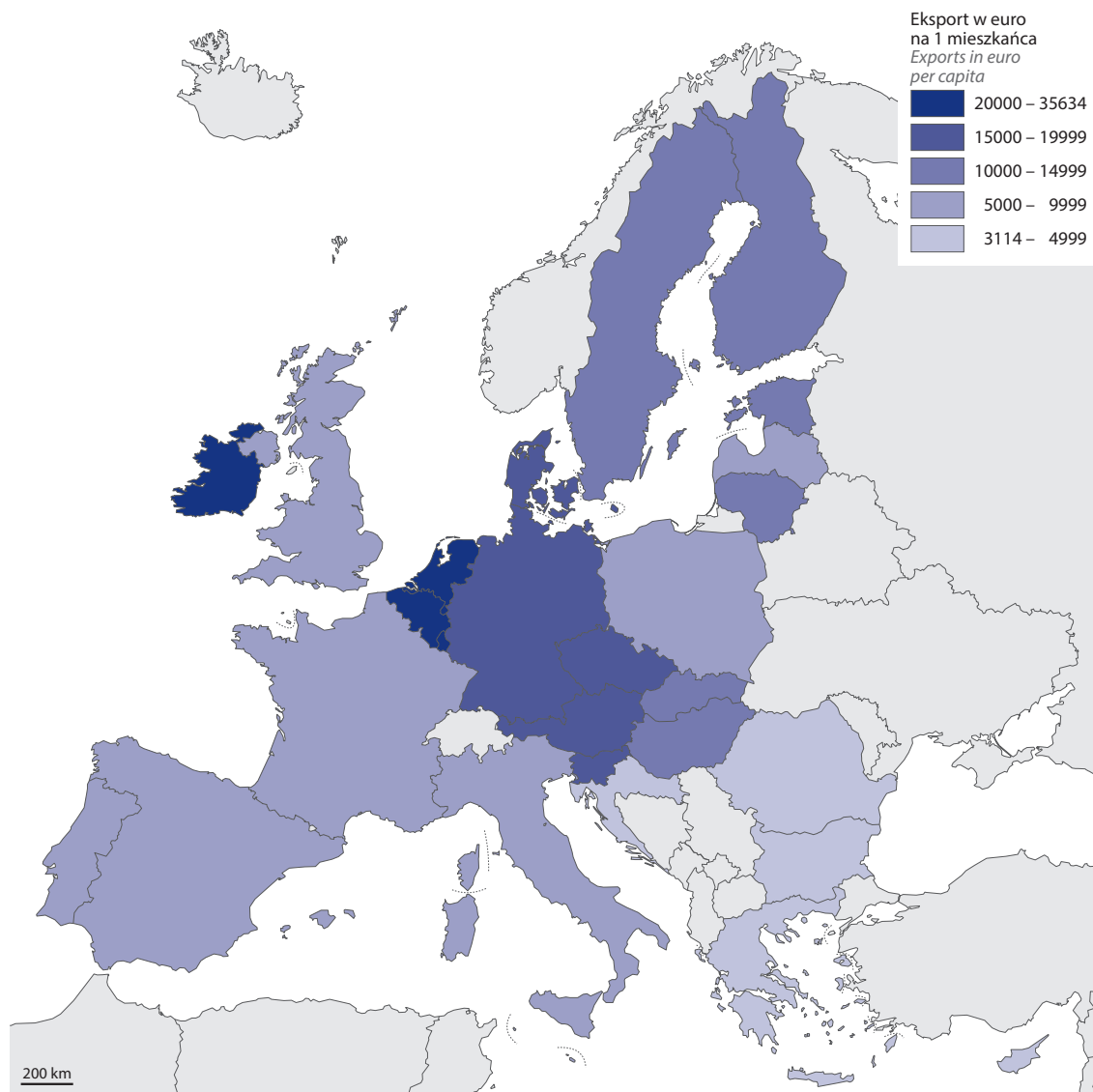


Mięso drobiowe
Poultry meat



Poland is one of the leading agricultural producers in the EU, particularly in terms of cereal production. From our country comes almost 40% of the EU crop of rye, approx. 18% of the oats harvest and approx. 8% of wheat harvest. Poland is also a highly valued producer of root vegetables (i.a. potatoes and sugar beets) and berry fruit (e.g. strawberries, raspberries and currants). Almost one-fourth of the apples produced in the EU is collected in the Polish orchards. Poland is also the main supplier of poultry meat to the EU market, and the fourth producer of pig meat.

Eksport na mieszkańca w 2018 r. Exports per capita in 2018



W latach 2004–2018 w większości państw UE wzrosły obroty handlu zagranicznego. Polska należy do krajów, w których międzynarodowa wymiana towarów rozwinęła się w największym stopniu. W rezultacie, od blisko dekady nasz kraj jest ósmym eksporterem i importerem w UE. Jest to wyższa pozycja niż w 2004 r., w którym Polska zajmowała dwunaste miejsce jako eksporter i dziesiąte – jako importer. Kraje UE prowadzą statystykę handlu zagranicznego zgodnie z metodologią ONZ w ramach dwóch systemów. Deklaracje **INTRASTAT** wypełniane przez podmioty do tego zobowiązane służą do rejestracji przepływu towarów pomiędzy krajami UE, natomiast wymiana z krajami spoza UE jest rejestrowana na podstawie zgłoszeń celnych.

Within 2004–2018 in most EU countries foreign trade turnover increased. Poland is one of the countries in which the international exchange of goods has developed to the greatest extent. As a result, since nearly a decade our country is the eighth exporter and importer in the EU. This is a higher position than in 2004, when Poland was at the twelfth place as an exporter and at the tenth – as an importer. The EU countries conduct external trade statistics in accordance with the United Nations methodology within two systems. **The INTRASTAT** declarations filled by obliged entities are used to register the flow of goods between the EU countries, and exchange with non-EU members is recorded on the basis of customs declarations.

Relacja eksportu do importu towarów w 2018 r.

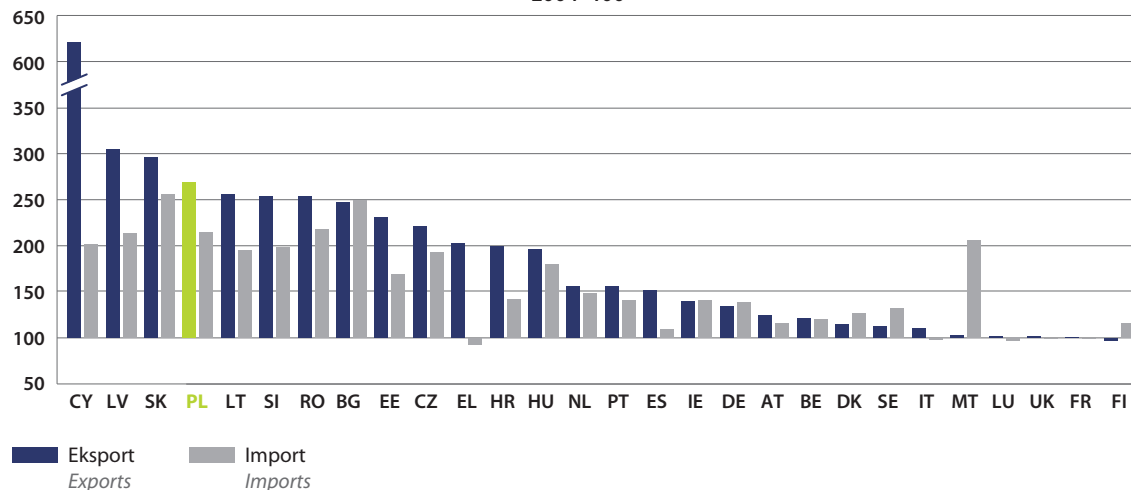
Exports to imports of goods ratio in 2018

1,55	IE
1,21	DE
1,12	NL
1,10	CZ
1,09	IT
1,07	DK
1,05	SI
1,04	HU
1,04	BE
1,00	SK
0,98	PL
0,98	SE
0,97	FI
0,96	AT
0,92	LT
0,89	ES
0,89	EE
0,87	BG
0,87	FR
0,81	RO
0,81	LV
0,77	PT
0,72	UK
0,68	LU
0,62	HR
0,61	EL
0,48	MT
0,46	CY

Dynamika obrotów handlu zagranicznego w 2018 r. (ceny stałe)

International trade indices in 2018 (constant prices)

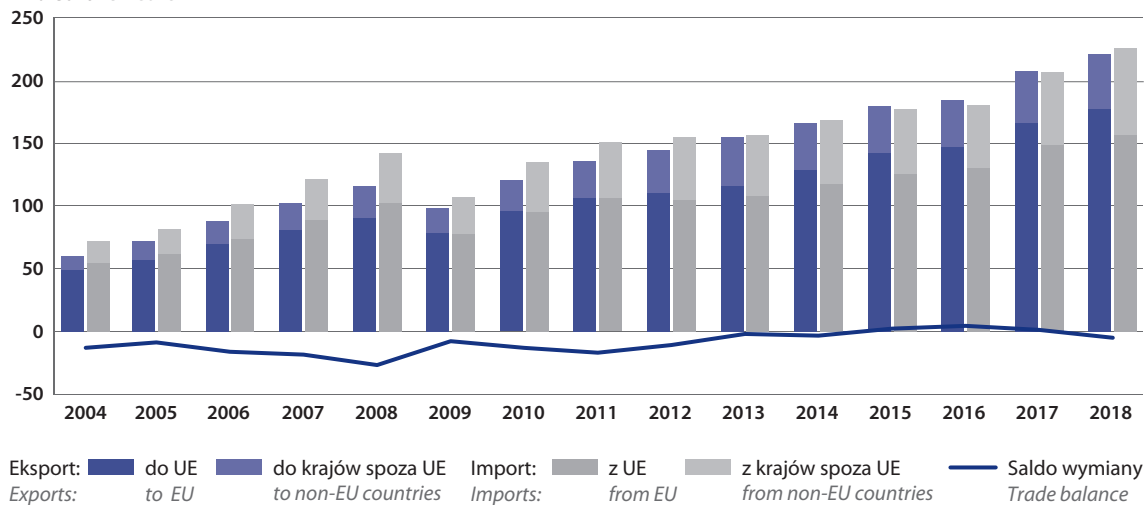
2004=100



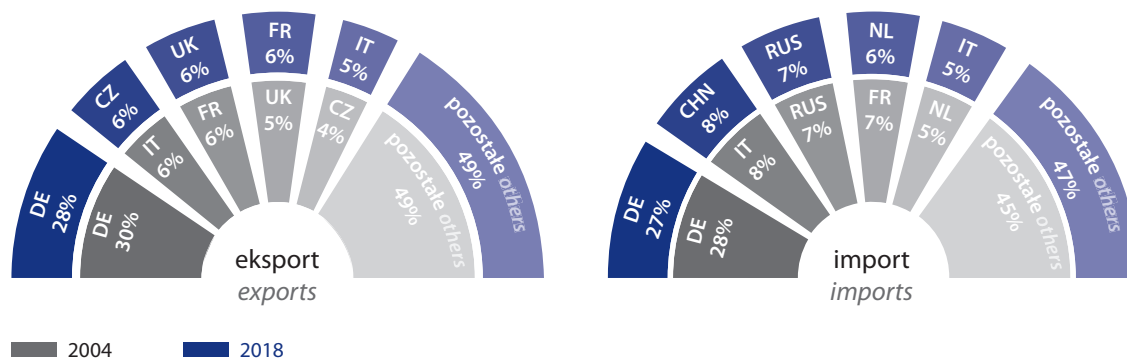
Obroty handlu zagranicznego w Polsce (ceny bieżące)

Turnover in international trade in Poland (current prices)

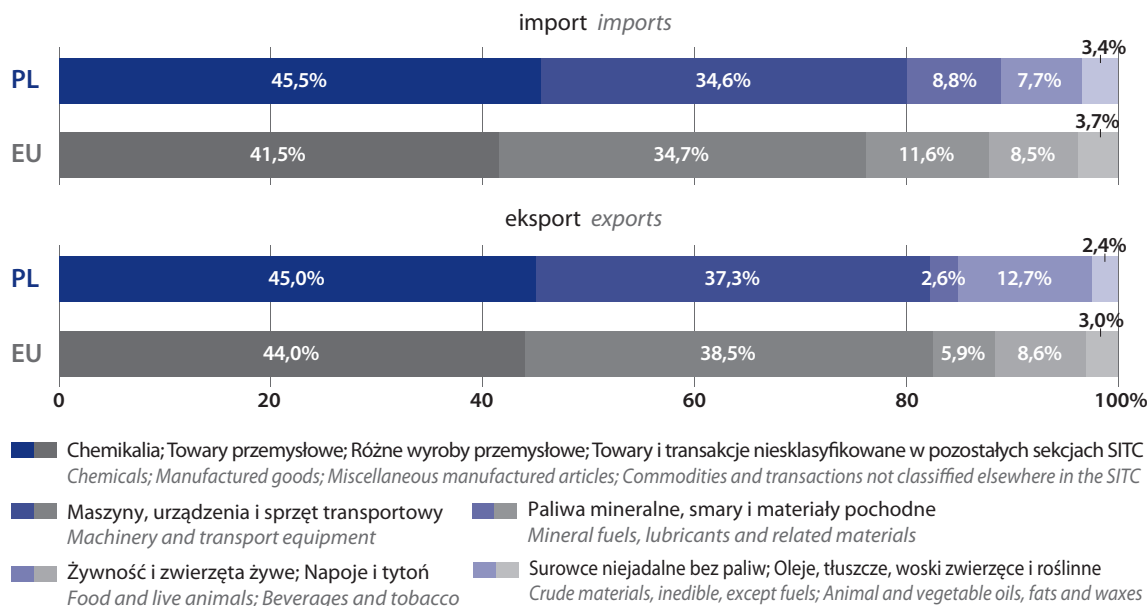
mld euro bn euro



Główni partnerzy handlowi Polski
Main trading partners of Poland



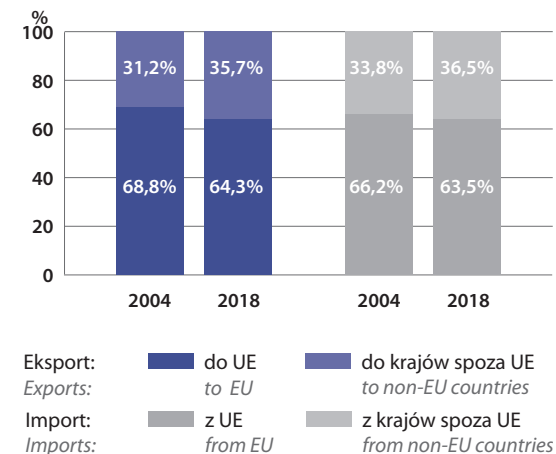
Import i eksport według sekcji SITC w 2018 r.
Imports and exports by SITC sections in 2018



Wśród krajów UE Polska jest głównym eksporterem m.in. mebli, okien i koksu oraz produktów rolno-spożywczych, takich jak zboża, jabłka oraz tytoń. Do specjalności eksportowych polskiej gospodarki należy także mięso wieprzowe i wołowe, jak również sprzęt AGD (głównie pralki i suszarki, lodówki, zmywarki oraz piekarniki) – Polska jest drugim eksporterem w UE (po Niemczech) towarów z tych kategorii.

Among EU countries Poland is a major exporter of, among others, furniture, windows and coke as well as agricultural and food products like cereals, apples and tobacco. Among export specialties of the Polish economy there is also pig and cattle meat as well as white goods (mainly washing machines and dryers, refrigerators, dishwashers and ovens) – Poland is the second exporter in the EU (following Germany) of goods from these categories.

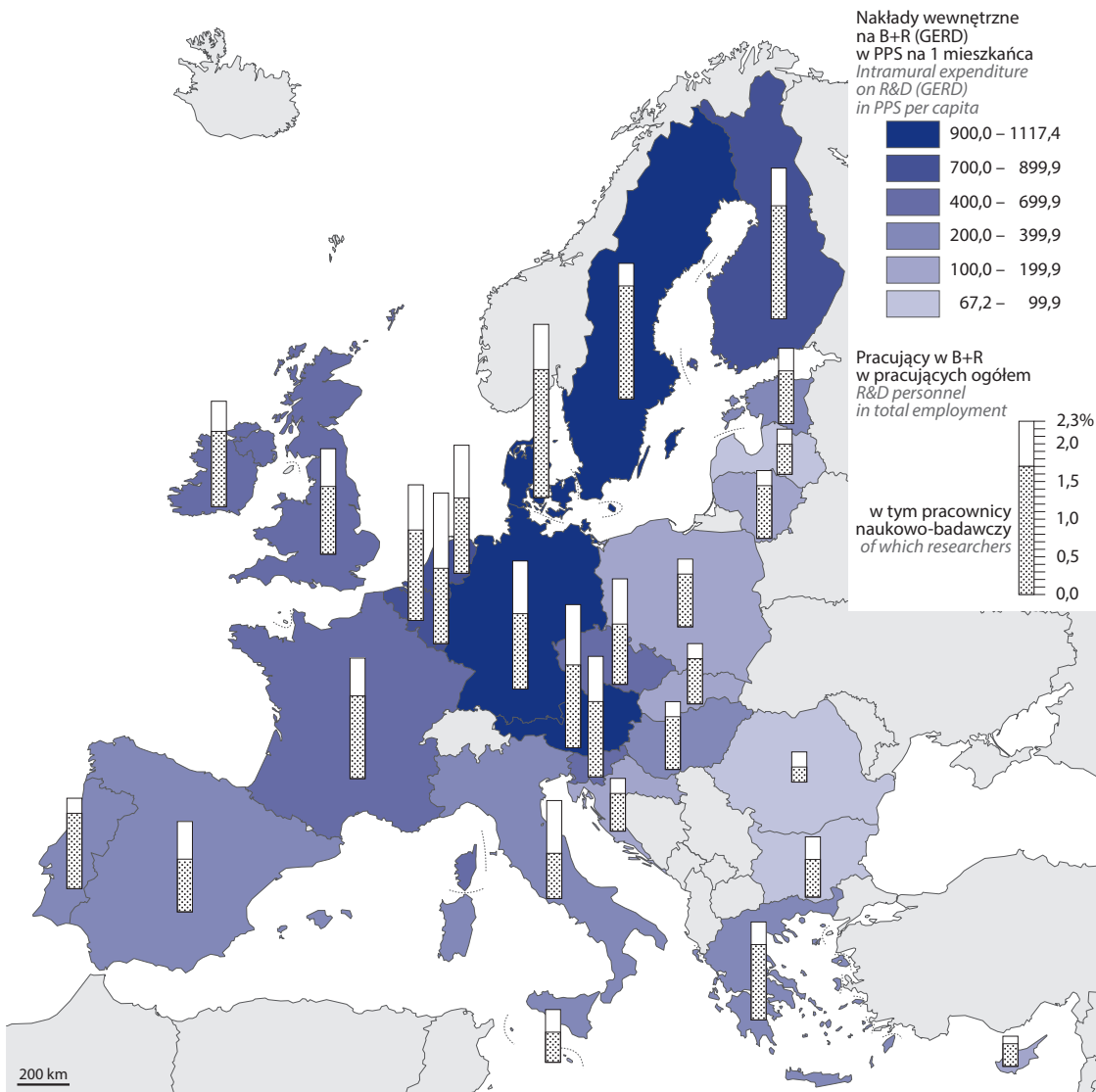
Obroty handlu zagranicznego UE
International trade of the EU



Jednym z priorytetów krajów UE jest rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacyjności. Jest to zagadnienie trudne do jednoznacznego zdefiniowania i zmierzenia. Kraje UE w swoich badaniach kierują się podręcznikami, które powstały z inicjatywy OECD i znalazły uznanie na całym świecie. **Podręcznik Frascati** od ponad 50 lat dostarcza zaleceń dla prowadzenia statystyki dotyczącej działalności badawczej i rozwojowej. **Podręcznik Oslo**, powstały w latach 90-tych XX w., definiuje pojęcia i klasyfikacje stanowiące podstawę badań nad zagadnieniem innowacji. Podręczniki te są systematycznie rozwijane, a w prace nad ich doskonaleniem angażują się m.in. Eurostat i agendy ONZ.

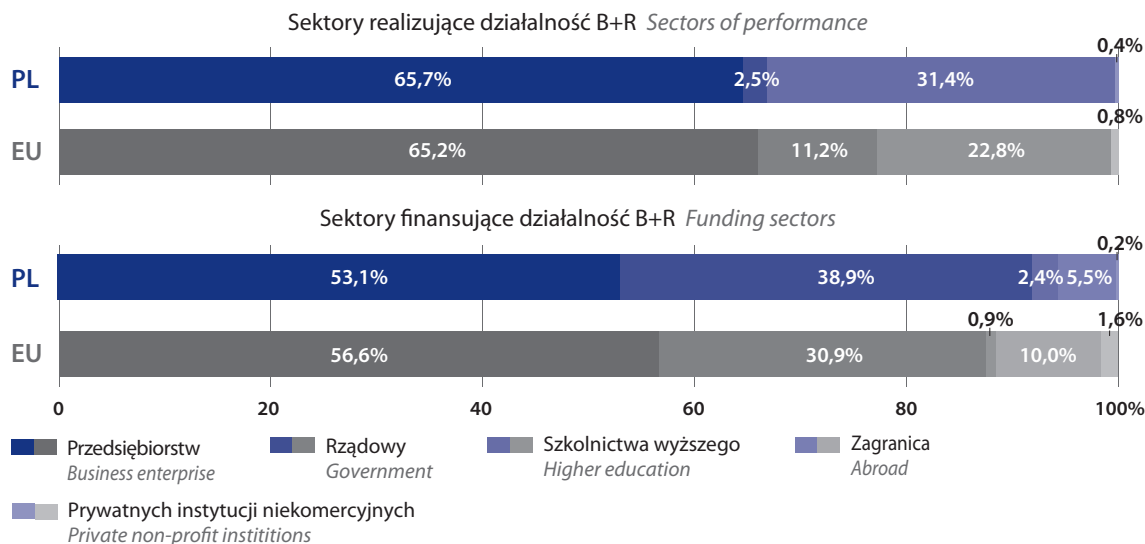
One of the priorities of the EU countries is to develop the economy based on knowledge and innovation. It is an issue difficult to define explicitly and to measure. The EU countries in their research follow manuals, which arise from the OECD initiative and have gained acknowledgment all over the world. The **Frascati Manual** since more than 50 years provides the guidance for statistics on research and development. The **Oslo Manual**, created in the nineties of the 20th century, defines the concepts and classifications as a basis for research on the issue of innovation. The manuals are systematically developed and activities on their improvement involves, among others, Eurostat and the UN Agencies.

Nakłady wewnętrzne i pracujący w działalności B+R w 2017 r. Intramural expenditure and employment in R&D in 2017



Nakłady wewnętrzne na działalność B+R według sektorów w 2016 r.

Intramural R&D expenditure (GERD) by sectors in 2016

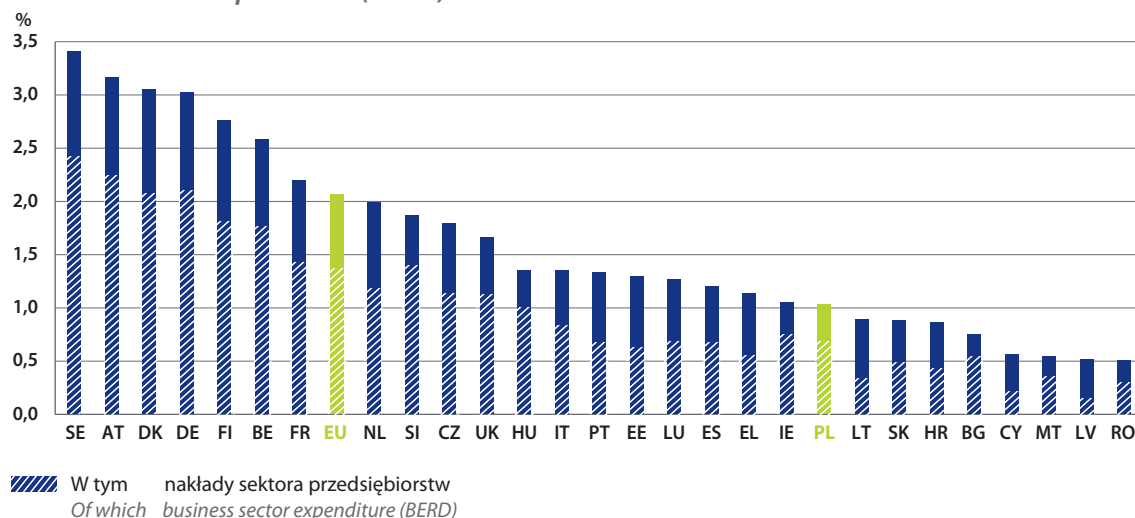


W większości krajów UE coraz więcej środków przeznacza się na działalność B+R – w całej UE nakłady te zwiększyły się z 1,75% PKB w 2004 r. do 2,03% PKB. Również w Polsce nakłady na ten cel wzrosły (z 0,55% PKB do 1,03% PKB), jednak ich intensywność jest nadal dużo niższa niż wśród liderów, m.in. krajów skandynawskich i Austrii. Podobnie jak przeciętnie w UE, w Polsce większość środków na B+R pochodzi z sektora przedsiębiorstw, który jest również najbardziej zaangażowany w prowadzenie takiej działalności. Jest to odmienna sytuacja niż w pierwszych latach po akcesji naszego kraju do UE, kiedy głównym sektorem finansującym i prowadzącym działalność B+R był sektor rządowy.

In most EU countries, more and more resources are allocated to R&D activities – in the EU the expenditure increased from 1.75% of GDP in 2004 to 2.03% of GDP. Also in Poland, expenditure for this purpose grew (from 0.55% of GDP to 1.03% of GDP) but their intensity is still much lower than among the leaders (among others the Scandinavian countries and Austria). In Poland, similarly as in the EU on the average, most of the funds on R&D comes from the business enterprise sector, which is also the most involved in performing such activities. This is a different situation than in the first years after the Polish accession to the EU, when the government sector mainly financed and conducted R&D activity.

Nakłady wewnętrzne na działalność B+R w relacji do PKB w 2017 r.

Intramural R&D expenditure (GERD) in relation to GDP in 2017

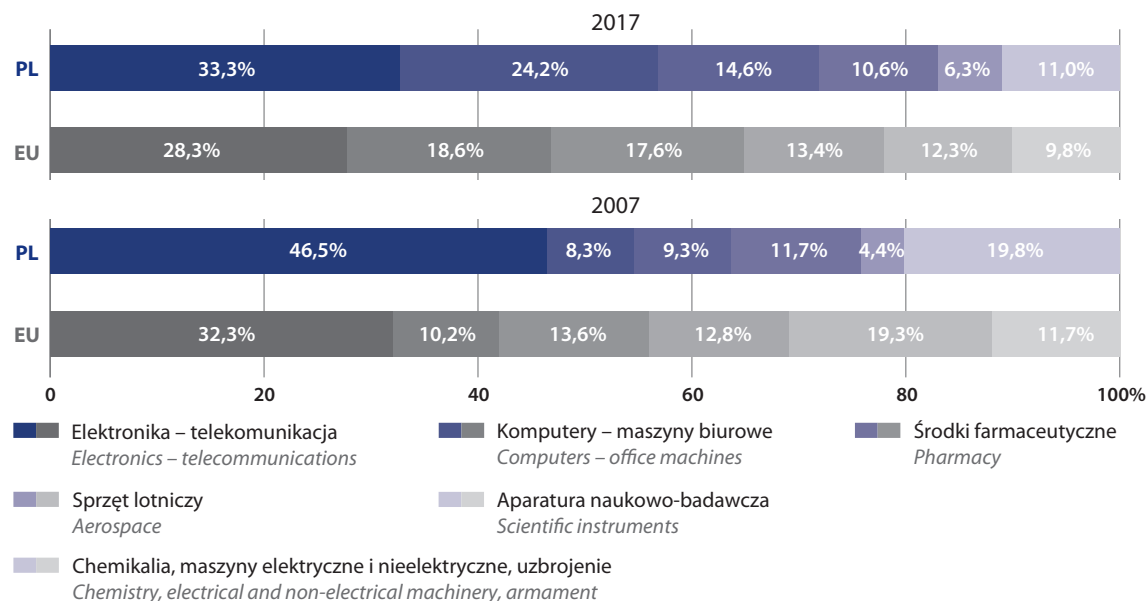


Udział pracujących w sektorach wysokiej techniki w ogólnej liczbie pracujących w przedsiębiorstwach w 2018 r.

Share of high-technology sectors in total employment in enterprises in 2018

8,1%	IE
5,8	FI
5,5	SI
5,5	EE
5,4	MT
5,3	SE
5,2	HU
5,2	DK
5,0	CZ
4,9	BE
4,8	UK
4,3	SK
4,3	LU
4,2	DE
4,2	AT
4,1	FR
4,1	HR
3,9	BG
3,9	NL
3,6	ES
3,5	IT
3,5	LV
3,2	CY
3,2	PL
3,0	RO
3,0	PT
2,9	LT
2,8	EL

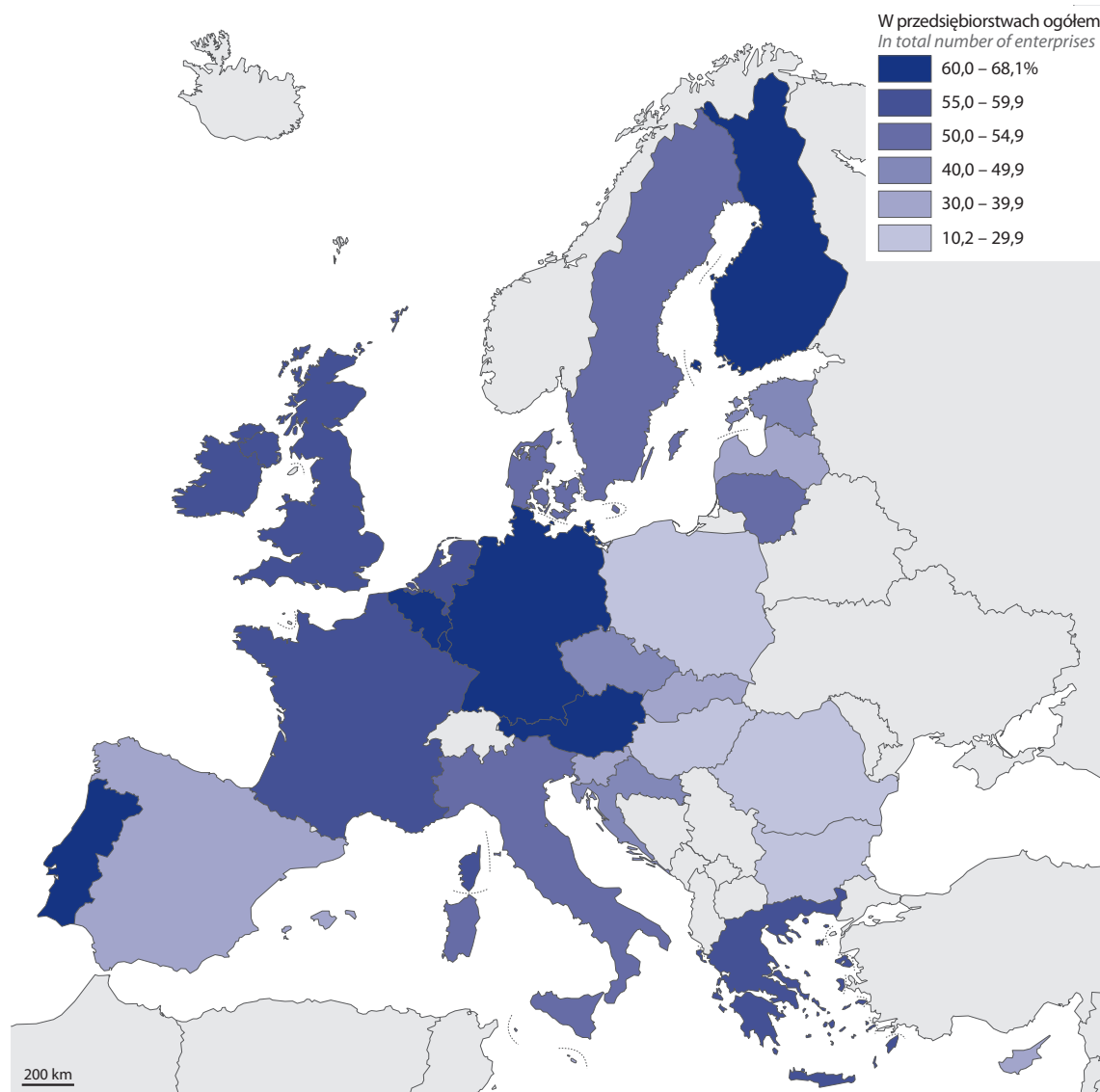
Eksport wyrobów wysokiej techniki według grup wyrobów
High-tech exports by groups of products



Kraje UE są coraz bardziej uznanymi producentami wyrobów wysokiej techniki – w większości z nich wyroby te mają coraz większy udział w wartości towarów eksportowanych. Wiodące w tym obszarze są Irlandia, Malta, Holandia i Francja, w których ok. 20%–30% eksportu przypada na wyroby wysokiej techniki. Udział tej kategorii wyrobów w wartości towarów eksportowanych przez Polskę jest relatywnie niewielki (ok. 8%). Jest on jednak ponad dwukrotnie wyższy niż w początkowych latach naszej obecności w UE, na co wpłynął m.in. znaczny wzrost eksportu wyrobów z grupy komputery–maszyny biurowe oraz środków farmaceutycznych.

The EU countries are becoming increasingly acknowledged producers of high-tech products – in most of them the share of such products in total exports of goods is growing. Ireland, Malta, the Netherlands and France are the leaders therein, where approx. 20%–30% of exports constitute high-tech products. In Poland, the share of this category of products in the total value of goods exported is relatively low (about 8%). It is, however, more than twice as high as in the initial years of the Polish presence in the EU. This was mainly influenced by the increased growth of products from both groups: computers–office machines and pharmacy.

Przedsiębiorstwa aktywne innowacyjnie w 2016 r. Innovation-active enterprises in 2016



Co dwa lata kraje UE badają aktywność innowacyjną przedsiębiorstw; od 2010 r. na podstawie spójnej metodologii. Zgodnie z Podręcznikiem Oslo, jako aktywne innowacyjnie uznawane są takie podmioty, które podejmują działania zmierzające do wdrożenia innowacji, niekoniecznie zakończone sukcesem. Wyniki badań wskazują, że ok. 50% przedsiębiorstw w UE prowadzi działalność innowacyjną, a najwięcej aktywnych podmiotów jest wśród przedsiębiorstw krajów starej Wspólnoty (z wyjątkiem Hiszpanii). W Polsce aktywność innowacyjną wykazuje nieco ponad 20% przedsiębiorstw; najmniej aktywne są podmioty w Rumunii (ok. 10% wszystkich przedsiębiorstw).

Every two years, the EU countries research innovation activity of enterprises; from 2010 based on the coherent methodology. In accordance with the Oslo Manual, as innovation-active enterprises are considered entities which take action to implement the innovation, not necessarily successfully. The results of the surveys indicate that approx. 50% of enterprises in the EU conduct innovation activities. The most active entities are among the companies from the countries of the old Community (with the exception of Spain). In Poland slightly over 20% of enterprises is innovation-active; the least active entities are in Romania (approx. 10% of all enterprises).

Wskaźnik łatwości prowadzenia interesów w 2019 r.

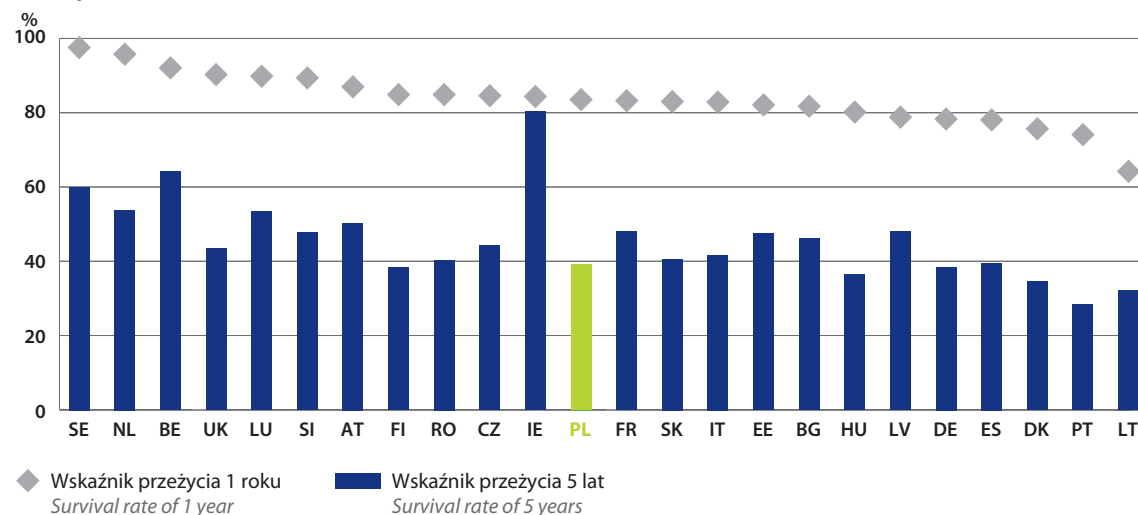
Ease of doing business index in 2019

pkt points

84,64	DK
82,65	UK
81,27	SE
80,83	LT
80,50	EE
80,35	FI
79,59	LV
78,91	IE
78,90	DE
78,57	AT
77,68	ES
77,29	FR
76,95	PL
76,55	PT
76,10	CZ
76,04	NL
75,61	SI
75,17	SK
73,95	BE
72,56	IT
72,30	RO
72,28	HU
71,71	CY
71,40	HR
71,24	BG
69,01	LU
68,08	EL
65,43	MT

Wskaźniki przeżycia przedsiębiorstw w wybranych krajach w 2016 r.

Enterprises survival rates in selected countries in 2016

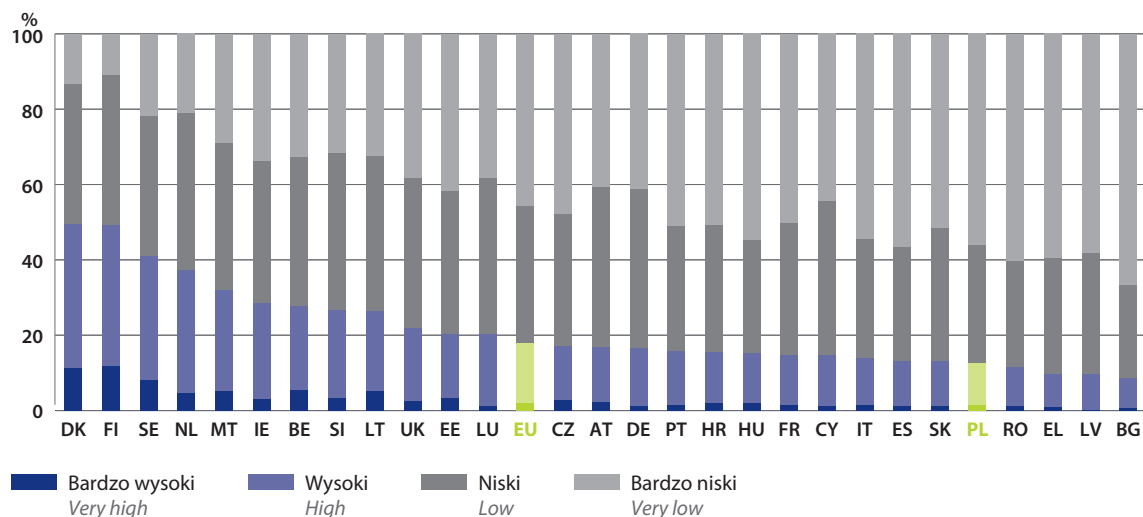
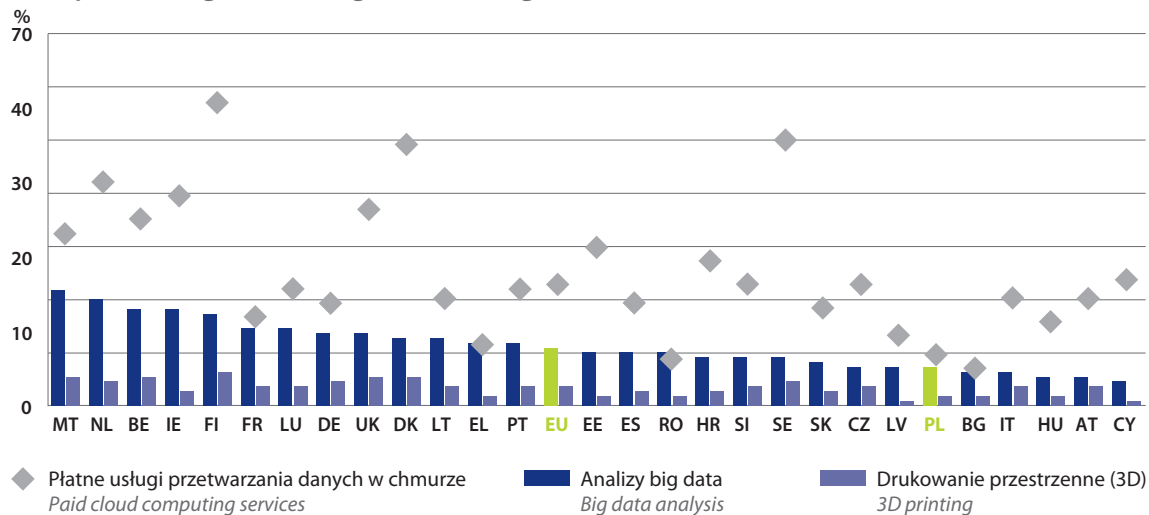


W ocenie warunków rozwoju przedsiębiorczości kraje UE wspierają analizy Banku Światowego prowadzone w ramach badania Doing Business. Wskaźnik łatwości prowadzenia interesów w sposób syntetyczny ocenia czynniki wpływające na przedsiębiorczość, m.in. standard i łatwość stosowania przepisów związanych z zakładaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej, w tym ochronę własności. Na podstawie ocen punktowych tworzony jest światowy ranking krajów pod względem warunków prowadzenia interesów. Polska w tym rankingu awansowała z 72 pozycji w 2010 r. na 33 miejsce obecnie, wyprzedzając m.in. Portugalię, Holandię, Słowenię i Słowację.

The analyses of the World Bank conducted within the framework of Doing Business support the EU countries in the assessment of the development conditions for entrepreneurship. The ease of doing business index is a complex measure used to assess conditions influencing entrepreneurship, among others, standards and the ease of applying regulations for starting and conducting business activity, including property rights. The world ranking of countries is created on the basis of the scores in terms of doing business. In such a ranking, Poland moved up from 72nd position in 2010 to 33rd place at present, overtaking, inter alia, Portugal, the Netherlands, Slovenia and Slovakia.

Przedsiębiorstwa według poziomu intensywności cyfrowej w 2018 r.

Enterprises by level of digital intensity in 2018

Przedsiębiorstwa korzystające z wybranych technologii cyfrowych^a w 2018 r.Enterprises using selected digital technologies^a in 2018

a W % ogółu przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób (z wyłączeniem sektora finansowego).

a In % of total enterprises employing more than 9 persons (excluding financial sector).

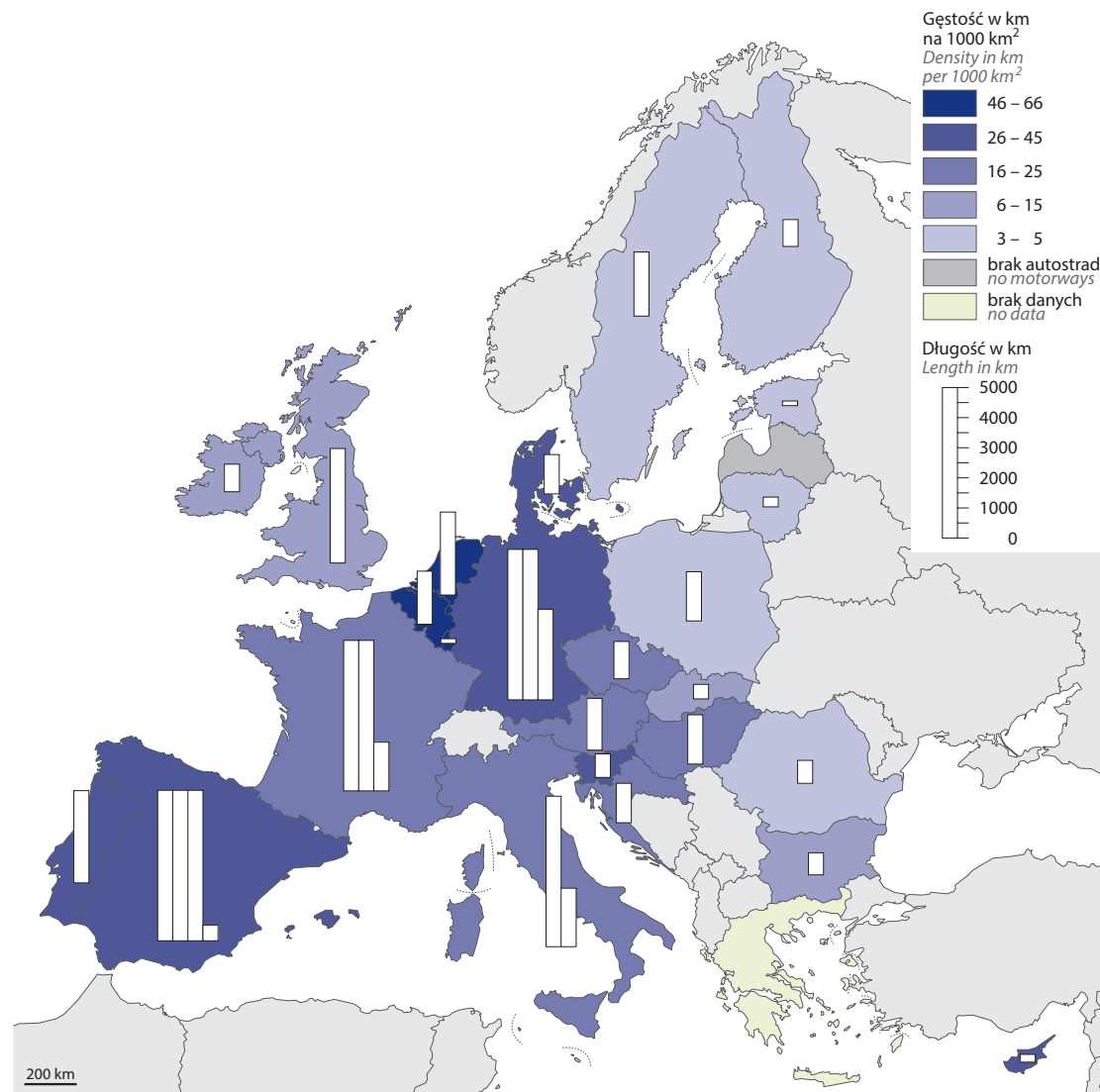
Od 2015 r. statystyka UE dostarcza informacji pozwalających na syntetyczną ocenę intensywności cyfrowej przedsiębiorstw. Każdemu badanemu podmiotowi przyznawane są punkty – po jednym za spełniony warunek, spośród 12 warunków, które według metodologii Eurostatu świadczą o korzystaniu z technologii cyfrowych. Na tej podstawie podmioty przyporządkowywane są odpowiedniego poziomu intensywności cyfrowej: bardzo niskiego (jeśli spełniają 0–3 warunki), niskiego (4–6), wysokiego (7–9) lub bardzo wysokiego (10–12). W Polsce intensywność cyfrowa przedsiębiorstw jest mniejsza niż w większości krajów Wspólnoty – jej wysokim lub bardzo wysokim poziomem charakteryzuje się ok. 12% badanych przedsiębiorstw, podczas gdy średnio w UE jest to ok. 18%.

Since 2015 the EU statistics has provided information enabling complex assessment of the digital intensity of enterprises. Points are awarded to the every surveyed entity, one for each fulfilled condition, out of 12 conditions, which, according to the Eurostat methodology, testify to the use of digital technologies. On this basis, entities are assigned the appropriate intensity level: very low (if they meet 0–3 of the conditions), low (4–6) high (7–9) or very high (10–12). In Poland the digital intensity of enterprises is lower than in most countries of the Community – approx. 12% of the surveyed companies is characterized by high or very high level, while the average in the EU it is approx. 18%.

Od 2004 r. we Wspólnocie przybyło ponad 15 tys. km autostrad, a ich łączna długość przekracza obecnie 75 tys. km. Najbardziej rozbudowaną sieć autostrad posiadają Hiszpania, Niemcy oraz Francja (których autostrady stanowią łącznie ponad 50% tego typu dróg w całej UE). Standardy infrastruktury drogowej stopniowo się poprawiają, szczególnie w nowych krajach członkowskich. Od czasu akcesji długość autostrad w Polsce zwiększyła się trzykrotnie; podobny przyrost zanotowała Rumunia. W Czechach, Bułgarii i na Węgrzech jest obecnie dwa razy więcej autostrad niż w 2004 r. Budowa sieci autostrad jest wciąż wyzwaniem dla Polski – pomimo wzrostu wskaźnika gęstości nasz kraj nadal należy do naj słabiej rozwiniętych w tym zakresie.

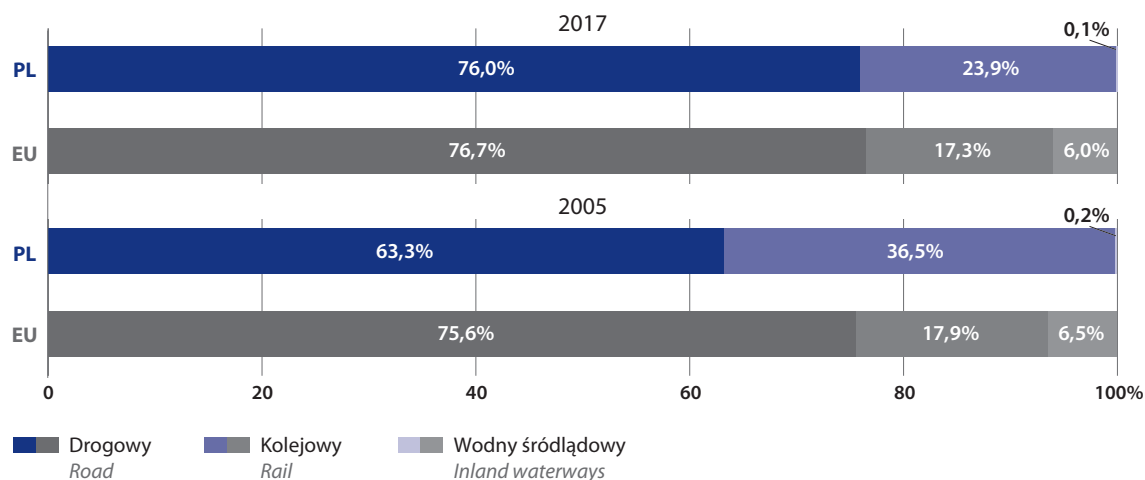
Over 15 thousand km of motorways have been built since 2004 with their total length exceeding currently 75 thousand km. Spain, Germany and France can boast the most developed motorway network (whose motorways account for more than 50% of such roads across the EU). Standards of road infrastructure are gradually improving, especially in new Member States. The length of motorways in Poland has tripled since the accession. A similar growth was observed in Romania. In the Czech Republic, Bulgaria and Hungary there are now twice as many motorways as in 2004. The expansion of motorway network in Poland is still a challenge. Despite the increased density ratio, our country is among the least developed in this regard.

Autostrady w 2017 r. Motorways in 2017



Przewozy ładunków według rodzajów transportu lądowego

Transport of goods by land transport

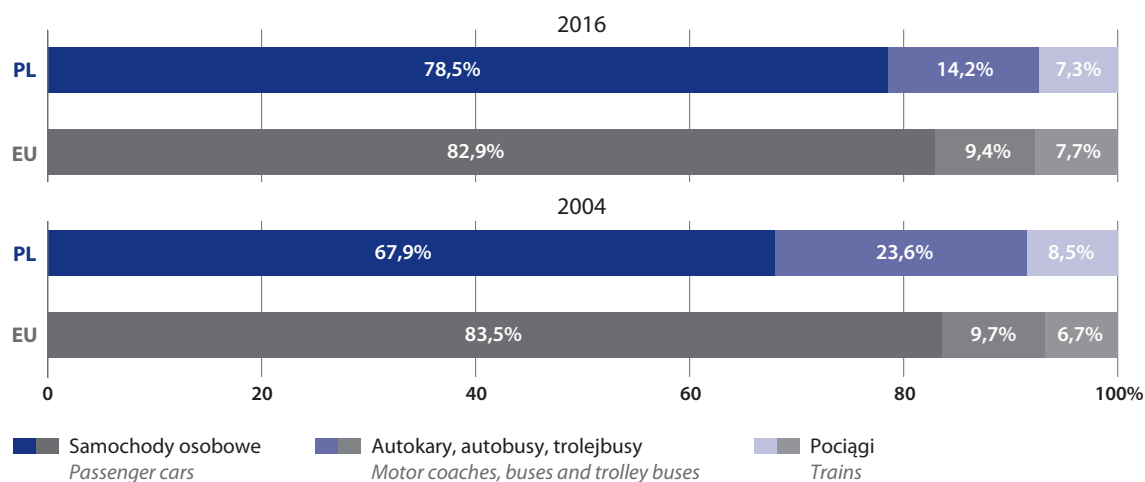


Przewóz towarów na obszarze UE odbywa się przede wszystkim transportem drogowym. Najwięcej przewozów realizowanych jest w Polsce (ok. 17% przewozów na terenie całej UE) oraz w Niemczech (ok. 16%). Od czasu akcesji do UE przewozy towarów transportem drogowym w Polsce zwiększyły się trzykrotnie. Około dwukrotny wzrost notowano w Słowenii, na Łotwie, Węgrzech oraz Słowacji. Polska jest również w czołówce krajów UE pod względem przewozu towarów transportem kolejowym, ustępując jedynie Niemcom.

Freight transport within the EU is mainly carried out by road transport. The largest transport performance is recorded in Poland (approx. 17% of total EU goods transport) and in Germany (circa 16%). Since the accession to the EU, road freight transport in Poland has more than tripled. About twofold growth was recorded in Slovenia, Latvia, Hungary and Slovakia. Poland is also one of the leading EU countries in terms of rail freight transport, second only to Germany.

Przewozy pasażerów według środków transportu lądowego

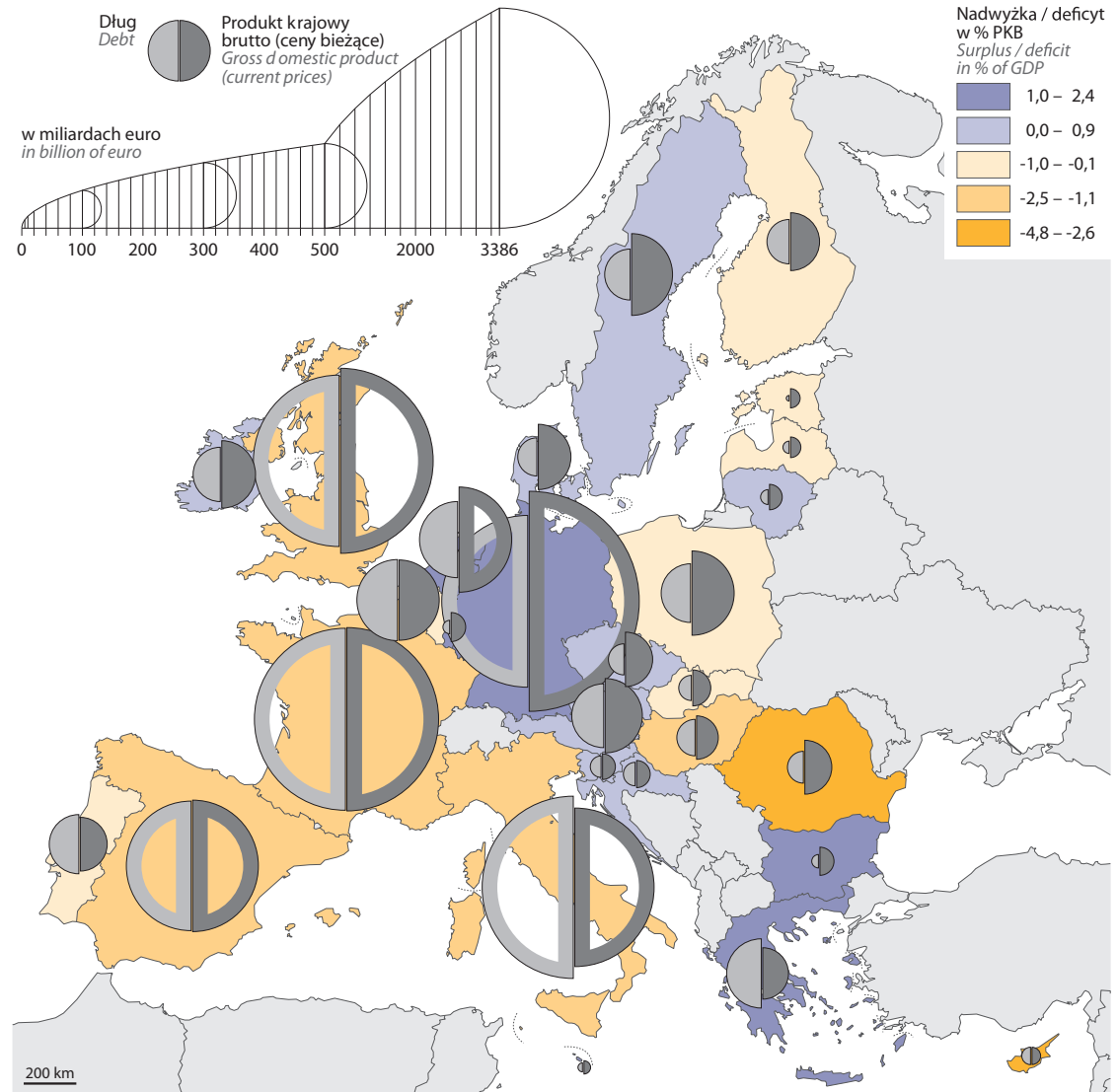
Transport of passengers by land transport



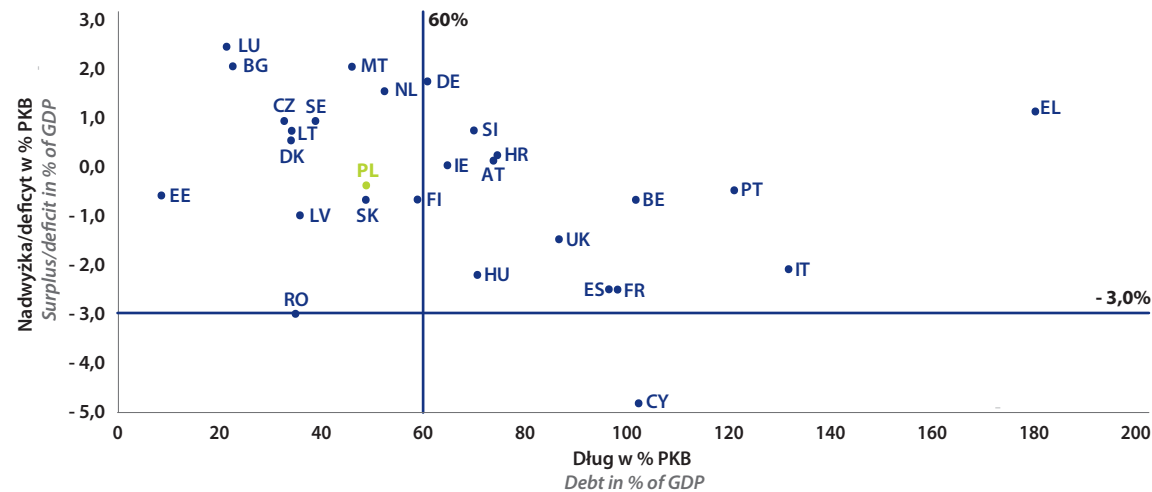
Jednym ze zobowiązań państw członkowskich UE jest dbałość o stan finansów publicznych. Zgodnie z paktem stabilności i wzrostu deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w poszczególnych krajach nie powinien przekraczać 3% PKB, a dług – 60% PKB. W latach kryzysu gospodarczego większość państw miała trudności ze spełnieniem obu warunków równocześnie. Również w Polsce deficyt tego sektora przekroczył wówczas dopuszczalny poziom. Wraz ze sprzyjającą koniunkturą gospodarczą w ostatnich latach w większości krajów notowano rekordowo niski deficyt lub nadwyżkę, natomiast dług jeszcze w wielu krajach przekracza ustalony próg – w całej UE wynosi 80% PKB. W Polsce deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych zmniejszył się do 0,4% PKB, a dług spadł poniżej 50% PKB.

The EU countries have undertaken to take care of public finances. According to the Stability and Growth Pact, the deficit of the general government sector in particular countries should not exceed 3% of GDP, and debt – 60% of GDP. During the economic crisis, most states faced difficulties to comply both conditions simultaneously. Also in Poland, the deficit of this sector exceeded the acceptable level at that time. Along with the favourable economic situation in recent years, most countries recorded a historically low deficit or surplus, however the debt in many countries still exceeds the assigned threshold – in the EU it amounts to 80% of GDP. In Poland, the deficit of the general government sector decreased to 0.4% of GDP, and the debt fell below 50% of GDP.

Nadwyżka/deficyt oraz dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2018 r. Surplus/deficit and debt of the general government sector in 2018



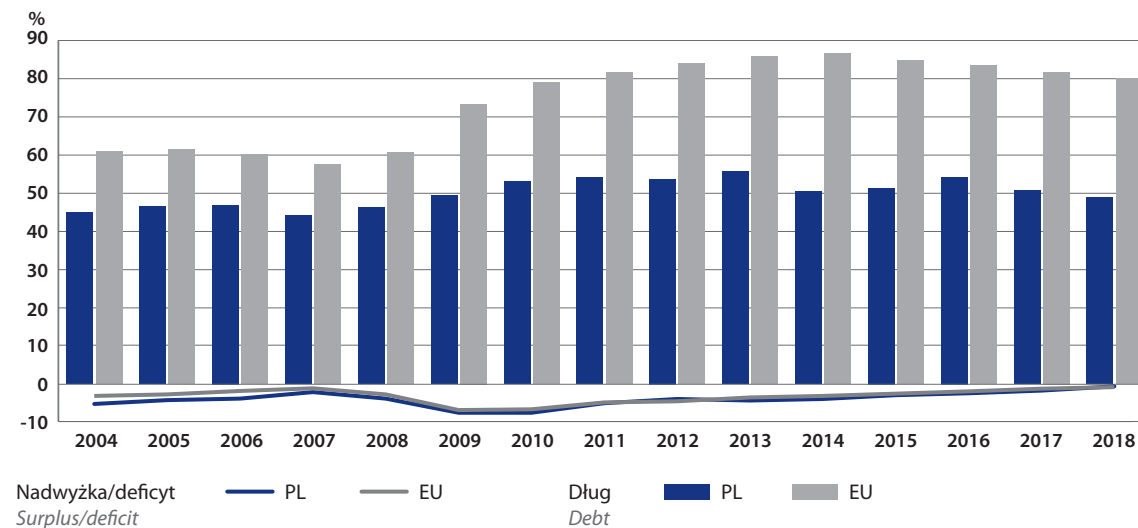
Nadwyżka/deficyt oraz dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2018 r.
Surplus/deficit and debt of the general government sector in 2018



Indeks reguł fiskalnych w 2017 r.
Fiscal rules index in 2017

BG	3,37
NL	3,37
IT	2,91
LT	2,77
PT	2,37
SK	2,36
RO	2,27
ES	2,24
IE	1,84
AT	1,82
DE	1,78
EE	1,77
MT	1,71
BE	1,65
PL	1,65
SE	1,58
LV	1,56
FI	1,53
CY	1,53
CZ	1,40
DK	1,30
FR	1,21
LU	1,12
HU	0,99
EL	0,98
SI	0,74
UK	0,33
HR	-0,01

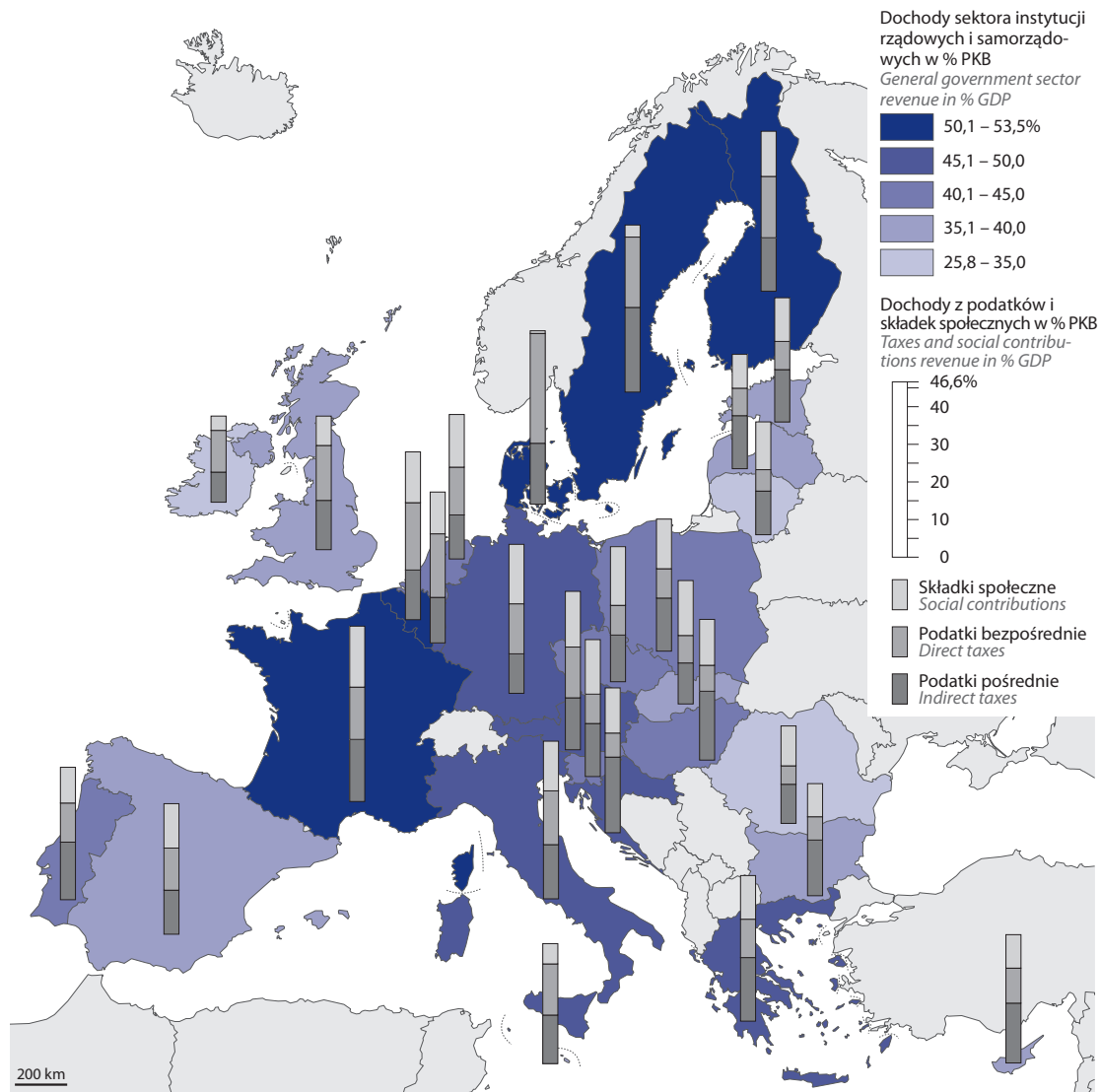
Deficyt oraz dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w relacji do PKB
Deficit and debt of the general government sector in relation to GDP



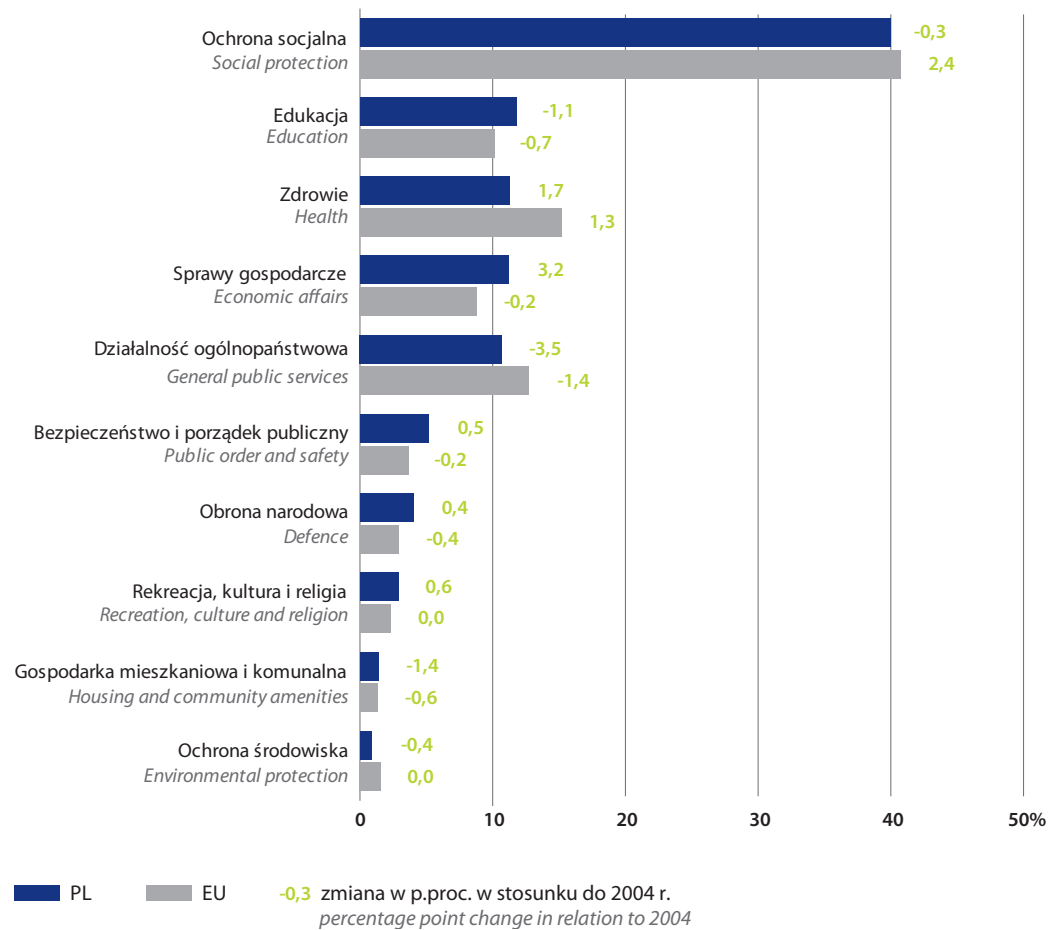
W większości krajów UE sektor instytucji rządowych i samorządowych osiąga wyższe dochody niż w 2004 r., a mniej wydaje. Kraje przeważnie ograniczyły wydatki na działalność ogólnopaństwową oraz kwestie związane z gospodarką. Więcej natomiast przeznaczają na zdrowie i ochronę socjalną. W Polsce również zwiększono nakłady na zdrowie, ale ich relacja do PKB kraju nadal jest znacznie niższa niż przeciętnie w UE. Więcej wydatków niż w 2004 r. dotyczy także spraw gospodarczych, w tym transportu. Ograniczono natomiast wydatki polskiego sektora instytucji rządowych i samorządowych m.in. na ochronę socjalną oraz działalność ogólnopaństwową.

In most EU countries, the general government sector generates higher revenues than in 2004 and it spends less. Countries limited mainly expenditure on general public services and economic affairs. Whereas, they outlay more on health and social protection. Health expenditure in Poland has also been increased, but its relation to the country's GDP is still much lower than the EU average. More expenditure than in 2004 also concerns economic affairs, including transport. However, the expenditure of the general government sector in Poland, inter alia, on social protection and general public services was limited.

Dochody sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2018 r. General government sector revenue in 2018



Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych według funkcji w 2017 r. General government sector expenditure by function in 2017



Podstawowa stawka podatku VAT Basic VAT rate

HU	27%
DK	25
HR	25
SE	25
EL	24
FI	24
IE	23
PL	23
PT	23
IT	22
SI	22
BE	21
CZ	21
ES	21
LT	21
LV	21
NL	21
AT	20
BG	20
EE	20
FR	20
SK	20
UK	20
CY	19
DE	19
RO	19
MT	18
LU	17

Środowisko

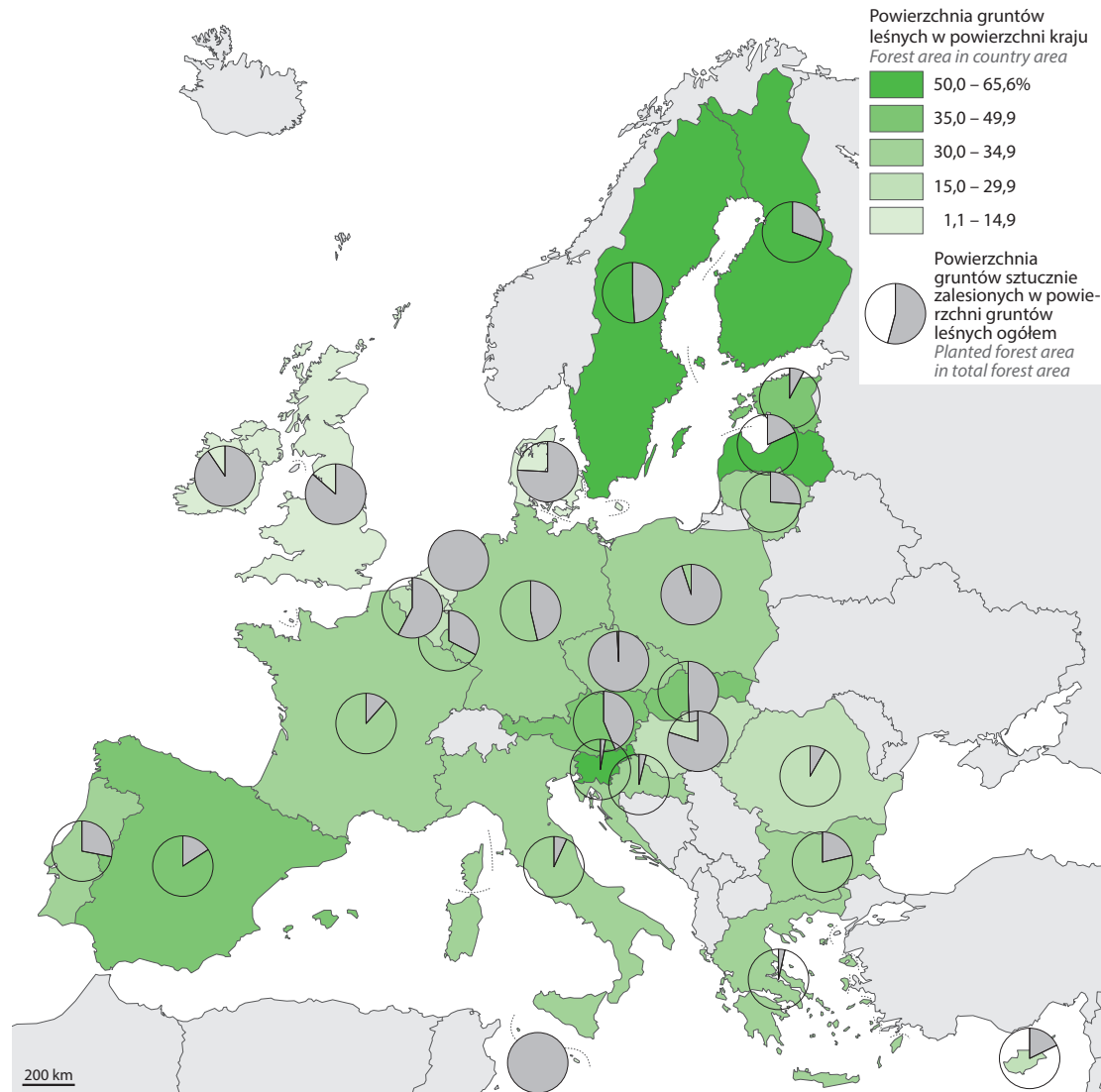
Environment



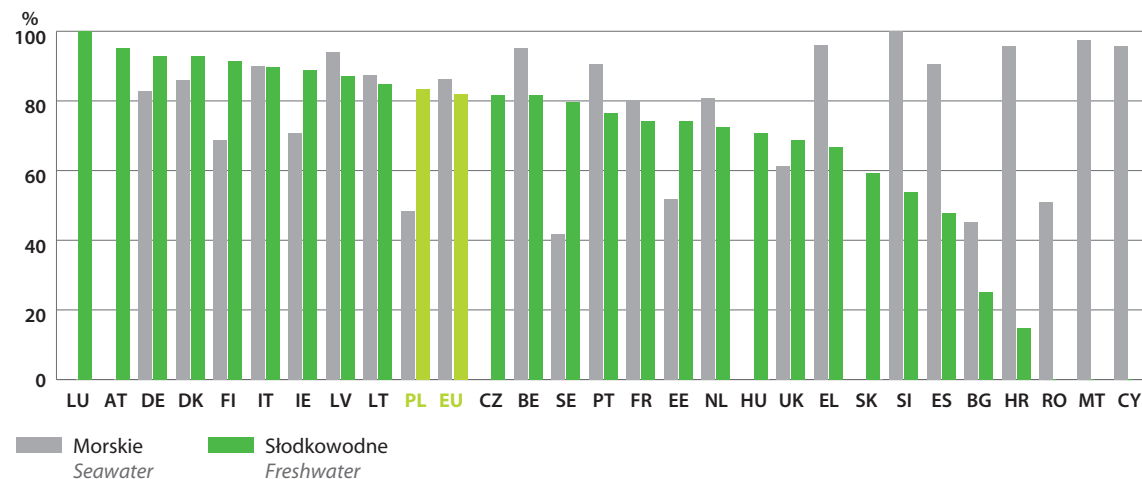
Według danych FAO lasy i grunty zalesione zajmują w UE blisko 40% powierzchni lądowej. Spośród krajów członkowskich największą lesistością, ponad 60%, wyróżniają się Finlandia, Szwecja oraz Słowenia. Lasy zajmują około połowy powierzchni Łotwy i Estonii. W Polsce grunty zalesione stanowią ok. 30% powierzchni kraju oraz ok. 6% lasów UE. W większości krajów członkowskich udział lasów w powierzchni ogółem wzrósł nieznacznie w porównaniu z 2004 r. – w całej UE, w tym Polsce, po ok. 1 p.proc.

According to FAO data, forests and wooded land occupy nearly 40% of the land area in the EU. Among the Member States, Finland, Sweden and Slovenia have the highest forest cover – over 60%. Approximately half of the country's territory is also wooded in Latvia and Estonia. In Poland, forested land accounts for approx. 30% of the country's area and about 6% of EU forests. In most of the member countries share of forests in the total area slightly increased in comparison with 2004 – in the total EU, including Poland, by approx. one percentage point.

Lesistość w 2016 r. Forestry in 2016



Kąpieliska o doskonałej^a jakości wody w 2017 r.
Bathing sites with excellent^a water quality in 2017



^a Według parametrów mikrobiologicznych.
^a By microbiological parameters.

Zapewnienie trwałości zasobów wodnych jest kluczowym wyzwaniem dla większości krajów UE. Spośród państw członkowskich najwyższym poziomem odnawialnych zasobów słodkiej wody na mieszkańca charakteryzuje się Chorwacja oraz Finlandia. Niepokojąco niskie zasoby świeżej wody – poniżej 3 tys. m³ na osobę – obserwuje się w blisko połowie krajów UE, w tym w sześciu najbardziej zaludnionych. Według ONZ roczny poziom zasobów wody poniżej 1,7 tys. m³ na mieszkańca powoduje tzw. stres wodny, czyli przekroczenie poziomu bezpieczeństwa wodnego. Spośród krajów członkowskich na taki niedobór wody narażone są Polska, Czechy, Cypr oraz Malta.

Ensuring sustainability of water resources is a fundamental challenge for the majority of EU countries. Among the Member States, Croatia and Finland have the highest levels of renewable freshwater resources per capita. Alarming low freshwater resources – less than 3 thousand m³ per capita – are observed in nearly half of the EU countries, including the six most populous. According to the UN, the annual level of water resources below 1.7 thousand m³ per capita causes the so-called water stress, i.e. exceeding of the water safety level. Across the member countries, Poland, the Czech Republic, Cyprus and Malta are exposed to such water deficit.

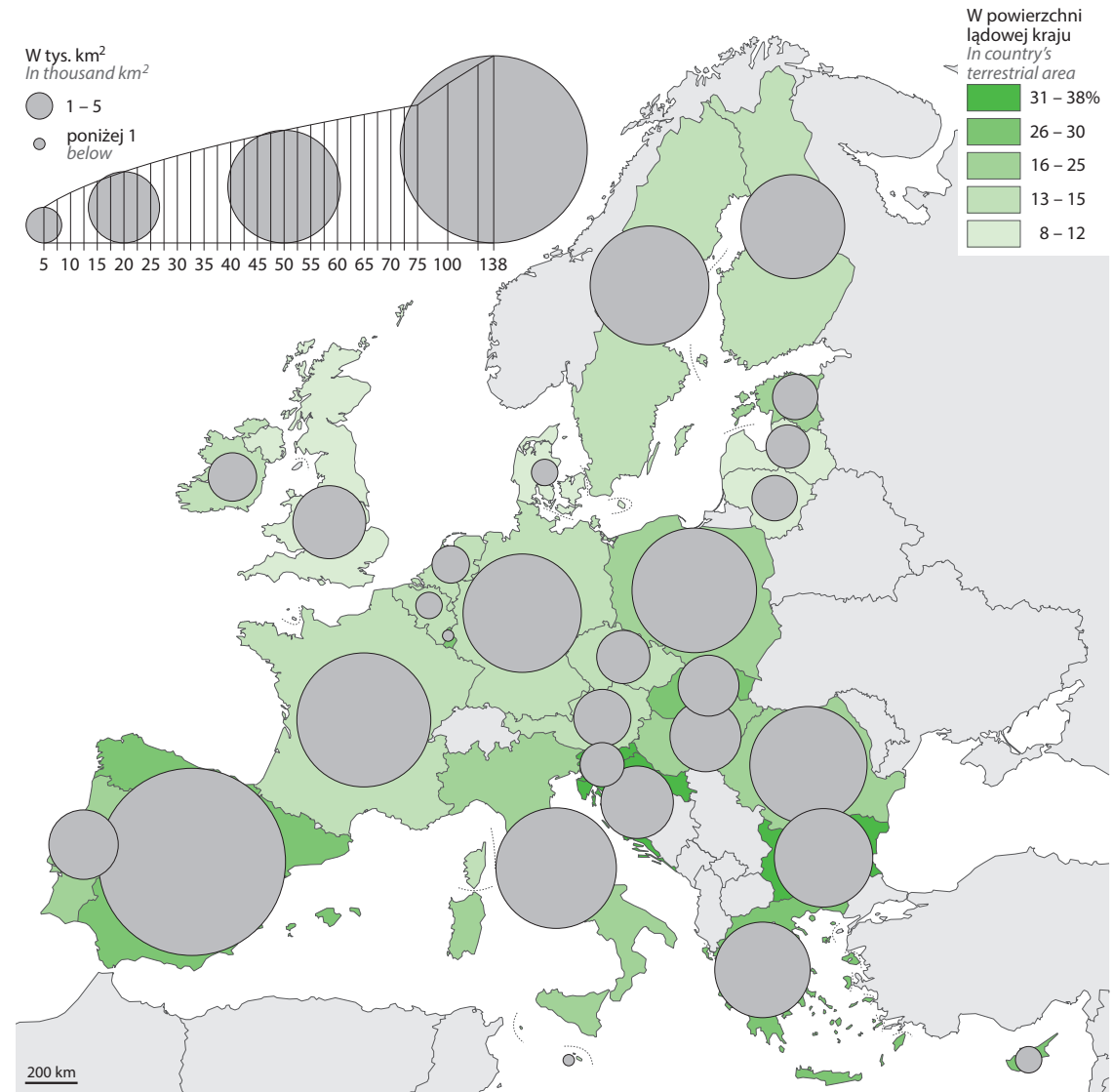
Odnawialne zasoby słodkiej wody (w tys. m³ na mieszkańca, średnie roczne z wielolecia)
Renewable freshwater resources (in thousand m³ per capita, long term annual average)

HR	27,3
FI	20,0
SE	18,9
LV	17,1
SI	15,5
SK	14,8
BG	14,2
HU	11,8
IE	11,2
AT	9,7
EE	9,4
LT	7,7
PT	7,1
EL	6,7
NL	5,4
DK	2,9
FR	2,9
LU	2,9
UK	2,6
ES	2,4
DE	2,3
IT	1,9
RO	1,8
BE	1,8
PL	1,6
CZ	1,5
CY	0,4
MT	0,2

Okolo 18% całkowitej powierzchni lądowej UE jest objętych programem Natura 2000, którego celem jest zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych oraz ochrona rzadkich lub zagrożonych gatunków roślin i zwierząt. W Polsce obszary chronione zajmują 20% powierzchni kraju. Oprócz obszarów lądowych ochroną objęto również terytoria morskie UE. Ponad 60% z nich znajduje się na wodach przybrzeżnych wokół Wielkiej Brytanii, Hiszpanii i Francji. W Polsce obszary chronione stanowią niecałe 2% wszystkich morskich obszarów chronionych w UE.

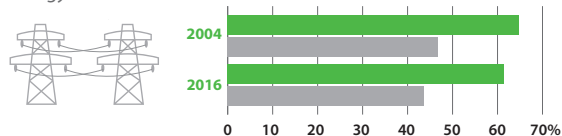
Approximately 18% of the EU total land area is covered by Natura 2000, which aims to preserve valuable natural habitats and protect rare or threatened plant and animal species. In Poland protected areas cover 20% of the country's territory. In addition to terrestrial areas, the EU maritime territories are also protected. More than 60% of them are located in coastal waters around the United Kingdom, Spain and France. In Poland protected area covers less than 2% of all marine protected areas in the EU.

Obszary lądowe chronione programem Natura 2000 w 2018 r.
Natura 2000 terrestrial protected areas in 2018

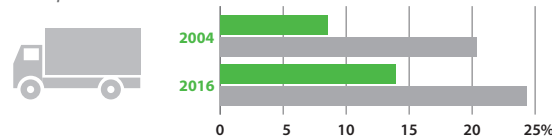


Emisja gazów cieplarnianych według sektorów źródłowych Greenhouse gas emissions by source sector

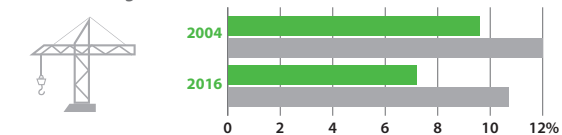
Przemysł energetyczny
Energy industries



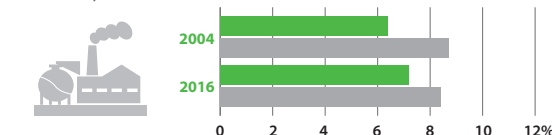
Transport
Transport



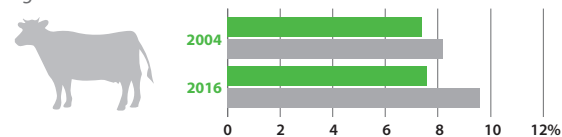
Przetwórstwo przemysłowe i budownictwo
Manufacturing and construction



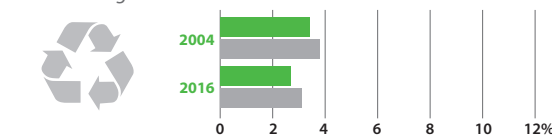
Procesy przemysłowe
Industrial processes



Rolnictwo
Agriculture



Gospodarka odpadami
Waste management



■ PL ■ UE

W UE stopniowo zmniejsza się emisja gazów cieplarnianych – w 2016 r. do atmosfery wyemitowano ich o miliard ton mniej niż w 2004 r. Głównymi producentami gazów cieplarnianych w UE są największe gospodarki. Niemcy emitują najwięcej gazów z przemysłu energetycznego, transportu, przemysłu i budownictwa, Francja z rolnictwa, a Wielka Brytania z odpadów. W Polsce emisja gazów cieplarnianych nadal utrzymuje się na dość wysokim poziomie. Jesteśmy drugim w UE emitentem gazów cieplarnianych z przemysłu energetycznego. Mimo ograniczenia emisji w tym sektorze, jego udział w całkowitej emisji gazów cieplarnianych w UE wzrósł w stosunku do 2004 r.

The EU is gradually reducing its greenhouse gas emissions, in 2016 a billion tonnes less of greenhouse gases were emitted into the atmosphere than in 2004. The main producers in the EU are the largest economies. Germany emits the most gases from energy industries, transport, industry and construction, France from agriculture and the United Kingdom from waste. In Poland greenhouse gas emissions are still quite high. We are the EU's second largest emitter from energy industries. With the reduced emissions in this sector, its share in total greenhouse gas emissions in the EU increased as compared to 2004.

Emisja gazów cieplarnianych w 2016 r. (tony ekwiwalentu CO₂ na mieszkańca) Greenhouse gas emissions in 2016 (tonnes of CO₂ equivalent per capita)

LU	19,8
EE	15,0
IE	13,5
CZ	12,4
NL	12,2
DE	11,4
CY	11,3
FI	11,1
BE	10,8
PL	10,5
AT	9,4
DK	9,3
EL	8,8
EU	8,7
SI	8,6
BG	8,4
UK	7,9
SK	7,6
ES	7,3
IT	7,2
FR	7,1
LT	7,1
PT	6,9
HU	6,3
LV	6,0
HR	5,9
RO	5,8
SE	5,6
MT	5,0

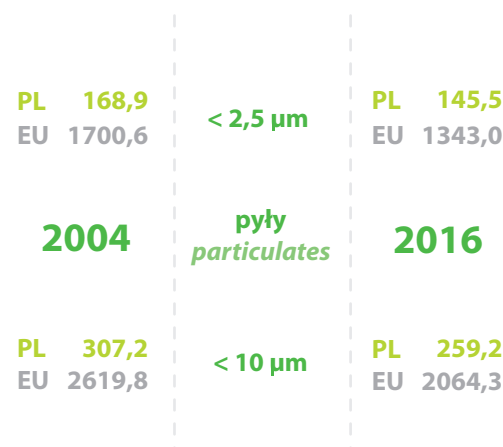
Ludność miejska narażona na zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym

Urban population exposure to air pollution by particulate matter

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		%													
Stężenie pyłów < 2,5 µm w µg/m ³ Concentration of particulates < 2.5 µm in µg/m ³	PL	.	23,8	22,0	.	33,5	30,0	30,5	27,6	27,0	25,4	26,0	23,8	23,0	23,8
	EU	16,8	15,5	17,7	16,6	17,5	17,4	18,1	18,4	16,8	15,7	15,2	14,6	13,8	14,1
Stężenie pyłów < 10 µm w µg/m ³ Concentration of particulates < 10 µm in µg/m ³	PL	34,0	37,2	43,0	32,4	31,7	35,0	39,7	39,7	37,4	33,8	35,1	33,1	31,2	32,2
	EU	26,9	28,4	30,2	28,6	26,4	26,4	26,3	27,2	24,9	24,1	22,5	22,7	21,2	21,6

Zanieczyszczenie powietrza pyłami (w tys. ton)

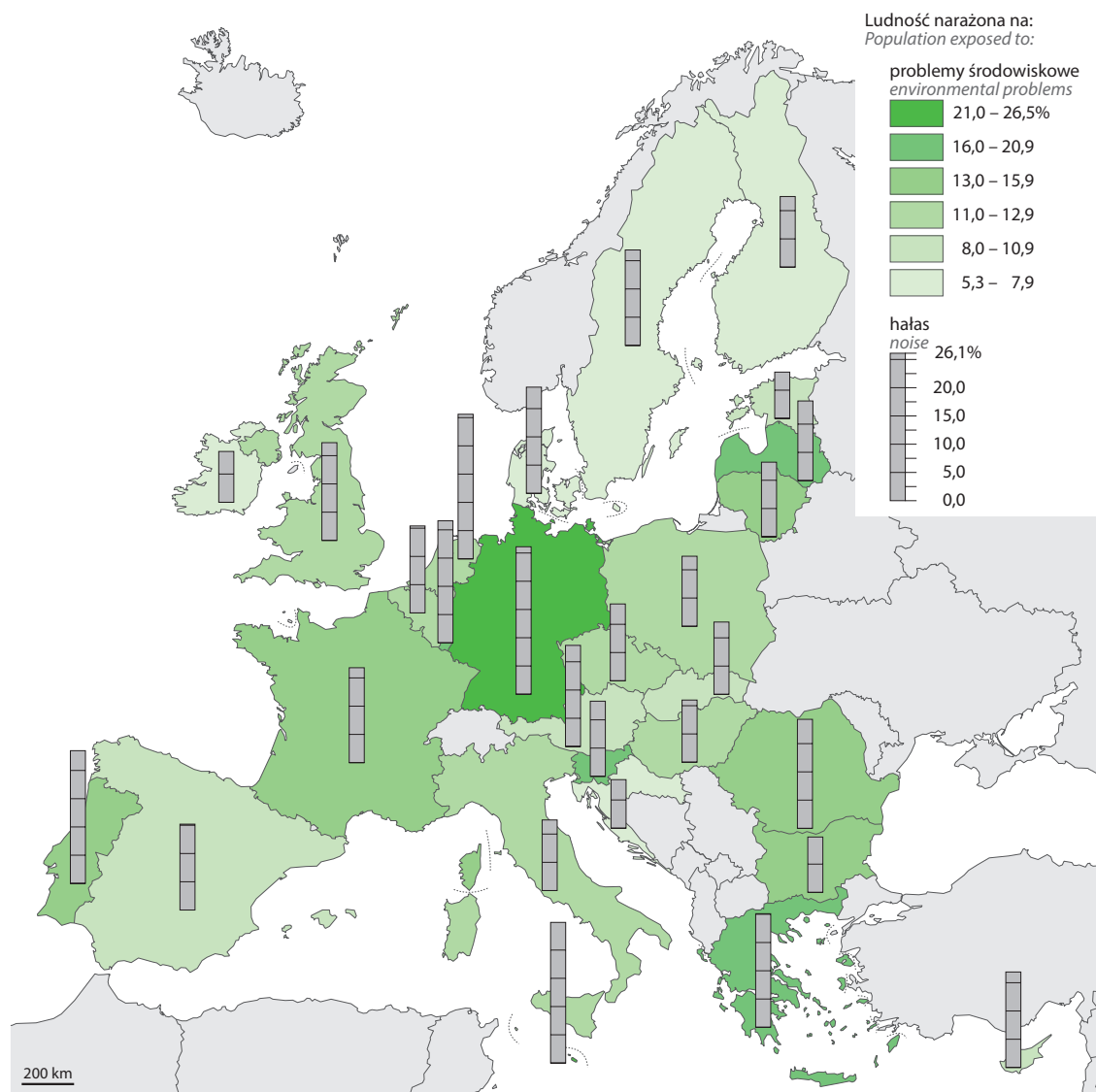
Particulates air pollution (in thousand tonnes)



Jakość powietrza w Europie, pomimo systematycznej poprawy, jest nadal niezadowolająca. W ponad połowie krajów UE mieszkańcy miast są narażeni na zanieczyszczenie powietrza pyłem PM10 w stężeniu powyżej poziomu dopuszczonego przez WHO (20,0 µg/m³). W porównaniu do 2004 r. emisja pyłów zmniejszyła się w UE o ponad 20%, głównie w wyniku redukcji w sektorze energetycznym i w transporcie drogowym. Nieznaczny spadek notowano w sektorze o największym udziale w całkowitej emisji – tj. handlowym, instytucjonalnym i domowym. W Polsce emisja pyłów zmniejszyła się o ok. 15%, w tym w sektorze produkcji i dystrybucji energii oraz w sektorze handlowym, instytucjonalnym i domowym. Więcej pyłów niż w 2004 r. jest emitowanych przez sektor drogowy.

Despite gradual improvements, air quality in Europe is still unsatisfactory. In more than half of the EU countries, urban population is exposed to particulate air pollutants PM10 above the level permitted by the WHO (20.0 µg/m³). Particulate matter emissions decreased by more than 20% in the EU, as compared to 2004, mainly due to reductions in the energy sector and road transport. A slight decrease was recorded in the sector with the highest share in total emissions, i.e. the commercial, institutional and households. In Poland, particulate emission declined by approx. 15%, of which in the energy production and distribution sector and in the commercial, institutional and households. More particulates than in 2004 is emitted by the road sector.

Ludność narażona na problemy środowiskowe oraz hałas w 2017 r.
Population exposed to environmental problems and noise in 2017



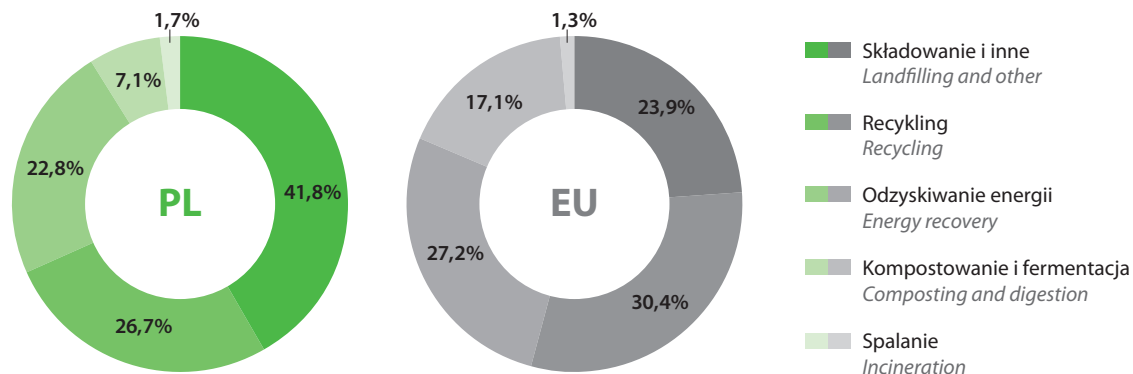
Mieszkańcy UE w coraz większym stopniu są świadomi wpływu stanu środowiska naturalnego na jakość życia. Na zanieczyszczenie, brud lub inne problemy środowiskowe narzeka ponad 10% mieszkańców UE i Polski, a w przypadku miast ok. 20%. Jedną z bardziej uciążliwych, choć systematycznie redukowanych, niedogodności jest hałas. Narzeka na niego ok. 17% ludności UE i ok. 12% mieszkańców Polski.

The EU citizens are increasingly aware of the impact of the environmental condition on the quality of life. More than 10% of the EU population and of Poland, and in the case of cities approx. 20% complain on pollution, grime or other environmental problems. One of the most disruptive, though systematically reduced, inconveniences is noise. About 17% of the EU population and approx. 12% of the Polish population complain on it.

Wskaźnik recyklingu odpadów komunalnych w 2017 r.
Recycling rate of municipal waste in 2017

67,6%	DE
57,8	SI
57,7	AT
54,2	NL
53,7	BE
48,3	LU
48,1	LT
47,7	IT
46,8	SE
46,4	EU
46,3	DK
43,8	UK
42,9	FR
40,7	IE
40,5	FI
35,0	HU
34,6	BG
34,1	CZ
33,8	PL
33,5	ES
29,8	SK
28,4	EE
28,4	PT
23,6	HR
23,3	LV
18,9	EL
16,1	CY
13,9	RO
6,4	MT

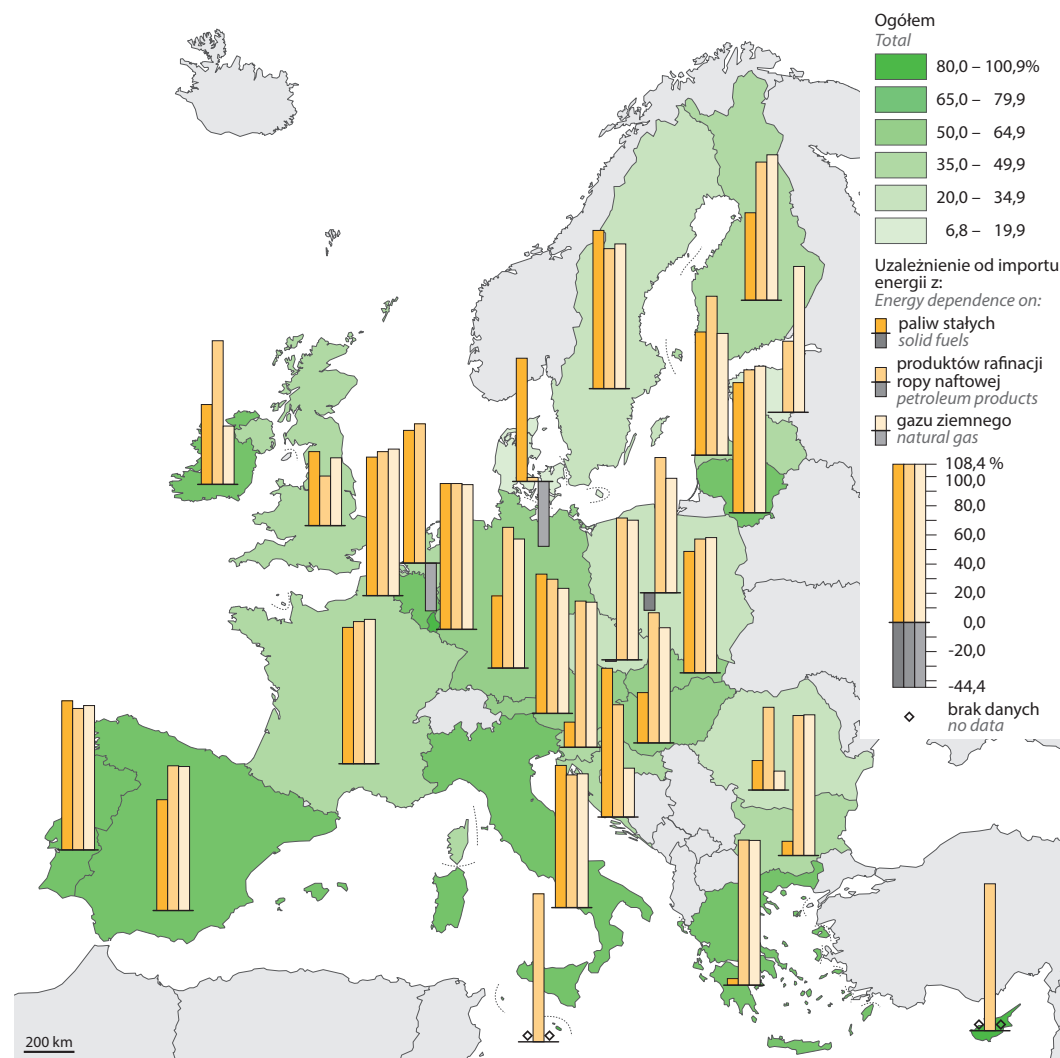
Przetwarzanie odpadów komunalnych w 2017 r.
Municipal waste treatment in 2017



Odpady opakowaniowe wytworzone (w kilogramach na mieszkańca)
Packaging waste generated (in kilograms per capita)

	PL		EU	
	2005	2016	2005	2016
Opakowania <i>Packaging</i>	91,9	148,6	159,8	169,7
w tym: <i>of which:</i>				
papierowe i kartonowe <i>paper and cardboard</i>	32,8	50,4	61,4	69,3
szklane <i>glass</i>	24,9	31,0	33,4	31,8
plastikowe <i>plastic</i>	16,6	26,5	28,6	31,9

Uzależnienie^a od importu energii w 2016 r.
Energy dependence^a in 2016



Wraz ze wzrostem potrzeb energetycznych i zwiększonym zużyciem energii w krajach UE, zaspokojenie wewnętrznego popytu w coraz większym stopniu jest uzależnione od dostaw surowców energetycznych z zagranicy. Obecnie żaden z krajów UE nie jest samowystarczalny energetycznie. Niemal całkowicie uzależnione od dostaw zewnętrznych są Malta, Cypr i Luksemburg, a w najmniejszym stopniu – Estonia i Dania. Ogółem UE importuje ponad połowę zużywanej rocznie energii, przede wszystkim ropę naftową i gaz ziemny (sprowadzane głównie z Rosji). W Polsce energia pochodząca z importu stanowi ok. 30% rocznego zapotrzebowania energetycznego, tj. dwukrotnie więcej niż w 2004 r.

With the increased energy demand and consumption in the EU countries meeting the needs of domestic demand is increasingly dependent on foreign supplies of energy resources. Currently, none of the EU countries is self-sufficient in energy. Malta, Cyprus and Luxembourg are almost entirely dependent on external supplies, with Estonia and Denmark the least dependent. The EU imports more than half of its annual energy consumption, especially petroleum products and natural gas (mainly from Russia). In Poland, energy imported accounts for approx. 30% of annual energy demand, i.e. twice as much as in 2004.

^a Udział importu w zaspokojeniu całkowitych potrzeb energetycznych kraju.
^a Share of imports in total energy needs of a country.

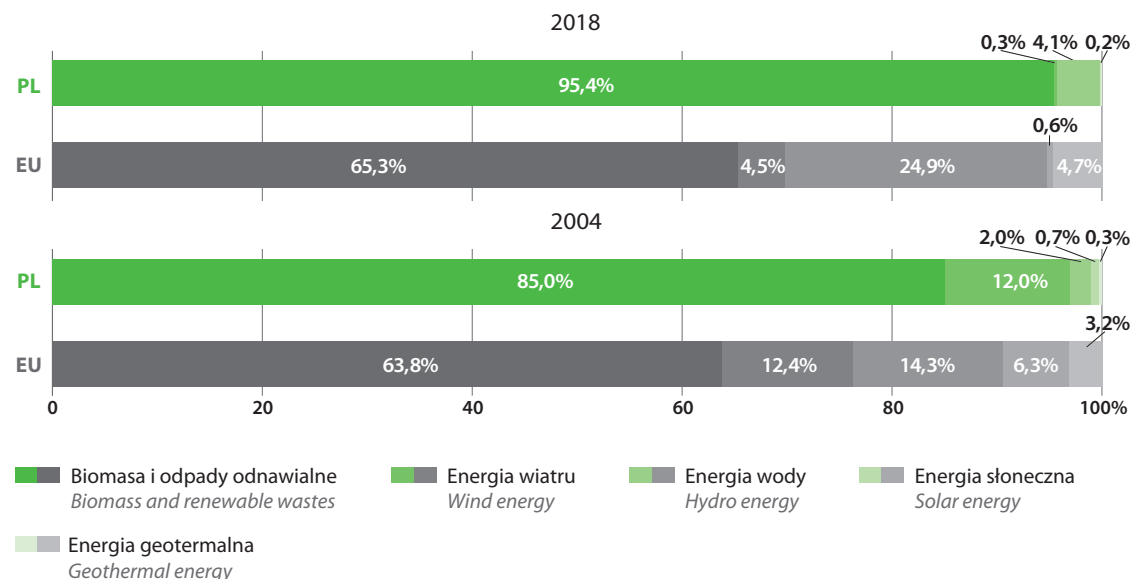
Pozyskiwanie energii pierwotnej ze źródeł odnawialnych w tys. ton (TOE) w 2016 r.

Primary production of renewable energy in thousand tonnes of oil equivalent in 2016

210 708	EU
39 481	DE
23 896	FR
23 821	IT
17 685	ES
17 376	SE
12 429	UK
10 517	FI
9 769	AT
9 027	PL
6 096	RO
5 823	PT
4 711	NL
4 279	CZ
3 492	DK
3 194	HU
3 066	BE
2 502	EL
2 437	LV
2 282	HR
1 921	BG
1 603	SK
1 498	LT
1 461	EE
1 105	SI
973	IE
125	LU
124	CY
18	MT

Produkcja energii ze źródeł odnawialnych według źródeł

Primary production of renewable energy by sources



W krajach UE obserwuje się wzrost znaczenia energii ze źródeł odnawialnych. Jej udział w końcowym zużyciu energii brutto w UE ogółem wynosi 17% i jest dwukrotnie wyższy niż w 2004 r. W Polsce energetyka odnawialna pokrywa ok. 11% końcowego zużycia energii brutto w kraju (wobec ok. 7% w 2004 r.), najbardziej wzrósł jej udział w zużyciu energii elektrycznej (z 2% do ponad 13%). Najczęściej wykorzystywanym odnawialnym źródłem energii w UE jest nadal drewno i pozostałe rodzaje biomasy stałej. Od 2004 r. zwiększyło się pozyskiwanie energii wiatru, przy spadku wykorzystania energii wody.

The importance of renewable energy in the EU countries has increased. Its share in gross final energy consumption in the EU amounts to 17% and it is twice as high as in 2004. In Poland, the renewable energy sector covers about 11% of the gross final energy consumption in the country (against approx. 7% in 2004), and its share in electricity consumption increased the most (from 2% to over 13%). The most used source of renewable energy in the EU is still wood and other types of solid biomass. Since 2004 the acquisition of wind energy has increased, with the declined use of hydro energy.

Bibliografia

Bibliography

Bank Światowy

World Bank

Doing Business <http://www.doingbusiness.org/en/data>

Eurostat

Database <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Statistics Explained https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Main_Page

Komisja Europejska

European Commission

AMECO https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/indicators-statistics/economic-databases_en

Digital Scoreboard <https://digital-agenda-data.eu/>

Droga do euro http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/pages/publication6730_pl.pdf

Swobodny przepływ osób w Europie. Strefa Schengen http://www.europedirect-gdansk.morena.org.pl/wp-content/uploads/2015/08/strefa_schengen.pdf

Oficjalny portal Unii Europejskiej

Official portal of the European Union

Przepisy dotyczące podatku VAT i stawki VAT https://europa.eu/youreurope/business/taxation/vat/vat-rules-rates/index_pl.htm

Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa

Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO)

<http://www.fao.org/statistics/en/>

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju

Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)

Podręcznik Frascati – Frascati Manual 2015 <https://www.oecd.org/publications/podrecznik-frascati-2015-9788388718977-pl.htm>

Podręcznik Oslo – Oslo Manual www.oecd.org/science/inno/2367614.pdf